

องค์ความรู้ชุด

องค์การส่งเสริมคุณธรรม :

ร้อยเอ็ด

คำนำ

ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) มีบทบาทในการพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมเกี่ยวกับการปลูกฝังคุณธรรมความดีในสังคมไทย ได้ดำเนินงานจังหวัดส่งเสริมคุณธรรมในจังหวัดนาร่อง ได้แก่ จังหวัดพัทลุง จังหวัดราชบุรี จังหวัดพิจิตร จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดขยายผล ได้แก่ จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดศรีสะเกษตั้งแต่ปี 2558 จนถึงปัจจุบัน การดำเนินงานอย่างต่อเนื่องส่งผลให้เกิดการขยายผลการขับเคลื่อนคุณธรรมในพื้นที่เริ่มจากกลุ่มคณะทำงานไปยัง กลุ่ม หน่วยงาน องค์กร ทุกเครือข่ายในจังหวัดทั้งสถานศึกษา ชุมชน/ท้องถิ่น องค์กรทางศาสนา องค์กรภาครัฐ องค์กรสาธารณะประโยชน์ องค์กรภาคธุรกิจ ให้เกิดการส่งเสริมคุณธรรมความดีในองค์กรตามบริบทของตนเอง

ดังนั้นเพื่อให้กลุ่มชุมชนและองค์กรได้ทบทวนตนเอง และองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นสามารถเป็นแนวทางในการเรียนรู้ของหน่วยอื่นๆได้ ศูนย์คุณธรรม จึงร่วมกับสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดในพื้นที่ ส่งเสริมให้ชุมชนและองค์กรดังกล่าวถอดบทเรียนการดำเนินงานของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2559-2564) ที่กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาชุมชนคุณธรรม องค์กรคุณธรรม ให้มีบทบาทในการสร้างคนดีเพื่อสังคมดี ส่งเสริมให้คนมีทัศนคติ วิถีคิด และการประพฤติปฏิบัติที่สะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่ดีเหมาะสมกับสังคมไทยมากขึ้น

หนังสือองค์ความรู้ชุด องค์กรส่งเสริมคุณธรรม (จังหวัดพัทลุง/จังหวัดราชบุรี/จังหวัดพิจิตร/จังหวัดบุรีรัมย์/จังหวัดร้อยเอ็ด/จังหวัดศรีสะเกษ) จึงเป็นองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานจริงของกลุ่มชุมชนและองค์กรในจังหวัดส่งเสริมคุณธรรม โดยจัดทำจำแนกรายจังหวัดเพื่อนำเสนอกระบวนการส่งเสริมคุณธรรม กำหนดกรอบประเด็นหลัก คือ หลักคิด กระบวนการ ผลที่เกิดจากการดำเนินงาน และแผนการขยายผลในอนาคต ที่นำไปสู่แนวทางในการพัฒนาคุณธรรมตามบริบทของพื้นที่อื่นๆ

ศูนย์คุณธรรม ขอขอบคุณ แกนนำของชุมชนและองค์กรในพื้นที่ที่ได้สละเวลาในการดำเนินงานทั้งการสังเคราะห์ข้อมูลอย่างปราณีต รวมถึงสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพัทลุง ราชบุรี พิจิตร บุรีรัมย์ ร้อยเอ็ด และ ศรีสะเกษ ที่ช่วยประสานงานเชื่อมโยงอย่างมีประสิทธิภาพจนเกิดเป็นชุดองค์ความรู้ชิ้นนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าองค์ความรู้ชุดนี้ จะเป็นแนวทางการดำเนินงานส่งเสริมในพื้นที่ให้เกิดเป็นสังคมที่ดีตั้งแต่ในระดับครอบครัว ชุมชน องค์กร จังหวัด ที่อยู่บนฐานของความรู้จากกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน และเกิดขึ้นทั้งในระดับปฏิบัติการ และระดับนโยบาย รวมไปถึงเป็นฐานของการพัฒนาประเทศชาติ ต่อไป

(นายสิน สือสวน)

ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม

สารบัญ

บทสังเคราะห์ห้องค์ความรู้

ชุดองค์การส่งเสริมคุณธรรม: จังหวัดร้อยเอ็ด 1

1. สถานศึกษา

1.1 โรงเรียนซีเหล็กพิทยาคม อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด	4
1.2 โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ ร้อยเอ็ด	7
1.3 โรงเรียนเชียงขวัญพิทยาคม อำเภอเชียงขวัญ จังหวัดร้อยเอ็ด	10
1.4 โรงเรียนธรรมจารีนิवास อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด	14
1.5 โรงเรียนบ้านสระบัว อำเภอปทุมรัตต์ จังหวัดร้อยเอ็ด	18
1.6 โรงเรียนบ้านหนองแวงหนองหัวคน อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด	23
1.7 โรงเรียนบ้านเหล่าแซมตงกลาง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด	30
1.8 องค์การนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด	33

2. ชุมชน/ท้องถิ่น

2.1 บ้านกุดแซ่ ตำบลนางาม อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด	37
2.2 บ้านโนนชัยศรี อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด	40
2.3 บ้านนาใหญ่ อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด	44
2.4 บ้านสว่าง อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด	46
2.5 บ้านหนองบัว ตำบลหนองบัว อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด	52
2.6 ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนตำบลโหรา อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด	56
2.7 ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนตำบลสว่าง อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด	59
2.8 ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนตำบลสะอาดสมบูรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด	63
2.9 สภาเด็กและเยาวชนเทศบาลตำบลเมืองสรวง อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด	66
2.10 องค์การบริหารส่วนตำบลซีเหล็ก อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด	70

3. องค์กรทางศาสนา

3.1 มัสยิดปากีสถาน มัมบะฮ์อูลูฮิตายะห์ ร้อยเอ็ด อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด	75
3.2 ยูวพุทธิกสมาคมร้อยเอ็ด อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด	78
3.3 วัดบ้านเปลือยใหญ่ อำเภอ จังหวัดร้อยเอ็ด	82
3.4 วัดบ้านหวายหล่ม (โสภณวิหาร) อำเภอทุ่งเขาหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด	85
3.5 วัดบ้านอัน อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด	91
3.6 วัดบึงพระลานชัย อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด	92
3.7 วัดโพธิ์การาม อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด	95
3.8 วัดวิมลนิवास อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด	101
3.9 วัดหนองโหมงบูรพาาราม อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด	103

4. องค์กรภาครัฐ

4.1 ชมรมดีเจทีน (DJ TEEN) สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดร้อยเอ็ด	107
4.2 สำนักงาน กศน.จังหวัดร้อยเอ็ด	110

5. องค์กรสาธารณประโยชน์

5.1 มูลนิธิปภัสรูปัญญาพล	112
5.2 มูลนิธิร้อยเอ็ดการกุศล อิกลักเชียงตั้ง	115

6. ข้อมูลองค์กรส่งเสริมคุณธรรมในจังหวัดร้อยเอ็ด

6.1 สถานศึกษา	119
6.2 ชุมชน/ท้องถิ่น	123
6.3 องค์กรทางศาสนา	126
6.4 องค์กรภาครัฐ	129
6.5 องค์กรสาธารณประโยชน์	129

บทสังเคราะห์องค์ความรู้

ชุดองค์การส่งเสริมคุณธรรม: จังหวัดร้อยเอ็ด

นางสาวัญญลักษณ์ ศรีสง่า

หัวหน้ากลุ่มงานนวัตกรรมองค์ความรู้เพื่อสร้างสังคมคุณธรรม

องค์ความรู้ชุดองค์การส่งเสริมคุณธรรม: จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นการรวบรวมและเรียบเรียงกรณีตัวอย่างขององค์การส่งเสริมคุณธรรมในจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 31 องค์การ ที่ส่งข้อมูลมายังศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ซึ่งระดับของความสำเร็จและรูปธรรมของความสำเร็จในการขับเคลื่อนคุณธรรมนั้น แตกต่างกันไปตามบริบทขององค์กร กลุ่มเป้าหมาย และบริบททางสังคม โดยใน 31 องค์การสามารถจัดแบ่งได้ 5 กลุ่ม ดังต่อไปนี้

1. **สถานศึกษา** จำนวน 8 แห่ง ประกอบไปด้วย โรงเรียนซีเหล็กพิทยาคม โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ ร้อยเอ็ด โรงเรียนเชียงขวัญพิทยาคม โรงเรียนธรรมจารีนิवास โรงเรียนบ้านสระบัว โรงเรียนบ้านหนองแวงหนองหัวคน โรงเรียนบ้านเหล่าแหลมดงกลาง และองค์การนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด โดยเครื่องมือสำคัญที่นำมาใช้ในการส่งเสริมคุณธรรม คือโครงการคุณธรรม เริ่มจากกำหนดปัญหาที่อยากแก้ และความดีที่อยากทำ และดำเนินงานด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมระหว่างผู้บริหารโรงเรียน ครู บุคลากรในโรงเรียน นักเรียน รวมไปถึงชุมชนรอบพื้นที่โรงเรียน และในกรณีขององค์การนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ได้ใช้บทบาทขององค์กรในฐานะที่เป็นองค์กรกลาง เชื่อมโยงนักศึกษาในสถาบันร่วมขับเคลื่อนด้านคุณธรรม

2. **ชุมชน/ท้องถิ่น** จำนวน 10 แห่ง ประกอบไปด้วย บ้านกุดแซ่ บ้านโนนชัยศรี บ้านนาใหญ่ บ้านสว่าง บ้านหนองบัว ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนตำบลโหรา ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนตำบลสว่าง ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนตำบลสะอาดสมบูรณ์ สภากาเด็ก และเยาวชนเทศบาลตำบลเมืองสงรวง และองค์การบริหารส่วนตำบลซีเหล็ก กระบวนการสำคัญที่นำมาใช้ในการส่งเสริมคุณธรรมในชุมชน/ท้องถิ่น คือ กระบวนการสร้างการมีส่วนร่วม ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การจัดเวทีประชาคมเพื่อหาข้อตกลงร่วมการดำเนินงานในชุมชน/ท้องถิ่น การฟื้นฟูขนบธรรมเนียมประเพณีในชุมชนและนำมาสนับสนุนการขับเคลื่อนงานด้านคุณธรรม เช่น งานบุญบั้งไฟ การเชื่อมโยงกับกลไกของภาครัฐที่เข้ามาในพื้นที่ เช่น สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่ากระบวนการขับเคลื่อนคุณธรรมไม่ได้เป็นการขับเคลื่อนเชิงเดี่ยว แต่มีความเชื่อม

โยงกับวิถีชีวิตในชุมชน/ท้องถิ่น ตั้งแต่การทำมาหากิน วัฒนธรรมประเพณี ไปจนถึงการจัดการทรัพยากรธรรมชาติในชุมชน/ท้องถิ่น เช่น ป่าไม้ แหล่งน้ำ

3. **องค์กรทางศาสนา** จำนวน 9 แห่ง ประกอบไปด้วยมัสยิดปากีสถาน มัมบะอูล ฮิดายะห์ร้อยเอ็ด ยูวพุทธิกสมาคมร้อยเอ็ด วัดบ้านเปลือยใหญ่ วัดบ้านห้วยหลิม (โสภณวิหาร) วัดบ้านอ้น วัดบึงพระลานชัย วัดโพธิการาม วัดวิมลนิวาส และวัดหนองโหมงบูรพาราม กระบวนการส่งเสริมคุณธรรมขององค์กรทางศาสนาเป็นการดำเนินงานร่วมกับสถาบันทางสังคมหลายภาคส่วนตามแนวคิด บวร คือ บ้าน วัด โรงเรียน และยังเชื่อมโยงไปยังชุมชน และองค์กรภาครัฐด้วย บทบาทขององค์กรทางศาสนาที่สะท้อนจากงานเขียนชุดนี้ คือ การสร้างกระบวนการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรมตามหลักธรรมคำสอนทางศาสนา โดยเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมความเชื่อในท้องถิ่น เช่น ฮีต 12 คลอง 14 และการเป็นพื้นที่กลางจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม

4. **องค์กรภาครัฐ** จำนวน 2 แห่ง คือ ชมรมดีเจทีน (DJ TEEN) สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดร้อยเอ็ด และสำนักงาน กศน.จังหวัดร้อยเอ็ด กระบวนการขับเคลื่อนคุณธรรมเชื่อมโยงกับแนวนโยบายของรัฐ และบทบาทขององค์กร โดยวิธีการมีทั้งการสนับสนุนภาคประชาชนในแง่องค์ความรู้ และการจัดกิจกรรม เช่น การพัฒนาศักยภาพเยาวชนให้เป็นนักจัดรายการวิทยุ ที่สนับสนุนโดยสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดร้อยเอ็ด และดำเนินการเอง เช่น จัดตั้งศูนย์เรียนรู้สถานศึกษาคุณธรรมในระดับอำเภอ โดยสำนักงาน กศน.จังหวัดร้อยเอ็ด

5. **องค์กรสาธารณประโยชน์** จำนวน 2 แห่ง คือ มูลนิธิปัสสรปัญญาพล และมูลนิธิร้อยเอ็ดการกุศล อีกลักเชียงตั้ง กระบวนการทำงานเน้นงานเชิงสังคมสงเคราะห์ และให้ความช่วยเหลือกับผู้ที่ประสบปัญหาในด้านต่างๆ

อย่างไรก็ตามการแบ่งกลุ่มองค์กรเป็น 5 กลุ่มนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทำความเข้าใจกระบวนการขับเคลื่อนคุณธรรมในแต่ละบริบทเท่านั้น เพราะในการดำเนินงานจริง จากข้อมูลในแต่ละองค์กรจัดทำและส่งมาที่ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) นั้นต่างมีหลักการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรคุณธรรมร่วมกัน ซึ่งประกอบไปด้วย

1. **ระเบิดจากภายใน** เกิดจากความสมัครใจและมุ่งมั่นของผู้นำและสมาชิกขององค์กร

2. **เป็นระบบ** ทำพร้อมกันทั้งองค์กรอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง ผสมผสานกับกระบวนการทำงานปกติขององค์กร และเป็นระบบที่ง่ายต่อการเข้าใจและการปฏิบัติของ

ผู้เกี่ยวข้อง

3. จากหลักความจริง มีความตั้งใจให้เกิดผลจริง เริ่มจากเข้าใจความจริง สภาพความเป็นจริง ลงมือปฏิบัติจริง

4. สู่ความดีงาม เป้าหมายไม่ใช่แค่ทำตามกระแส หรือแก้ปัญหาเฉพาะหน้า แต่มุ่งสร้างคุณธรรมความดีในระบบและตัวบุคคล ด้วยความคิด วิธีการ กิจกรรมเชิงบวก และสร้างสรรค์ เน้นคุณธรรม หลีกเลี่ยงอำนาจ

5. การมีส่วนร่วม เปิดช่องทางให้มีส่วนร่วมอย่างกว้างขวางของคนทุกระดับในทุกกระบวนการดำเนินงาน

ประสบการณ์การขับเคลื่อนคุณธรรมของ 31 องค์กรในจังหวัดร้อยเอ็ดที่ปรากฏอยู่ในชุดความรู้นี้ สะท้อนให้เห็นถึงงานส่งเสริมคุณธรรมที่เริ่มจากจุดเล็กๆ ต่อประกอบเชื่อมโยงกันเป็นเครือข่าย และนำไปสู่การสร้างสังคมคุณธรรม องค์กรความรู้ทั้งหมดนี้เกิดขึ้นจากการลงมือปฏิบัติจริง กองบรรณาธิการหวังว่าประสบการณ์ในแต่ละกรณีจะช่วยสร้างแรงบันดาลใจ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมองค์กรคุณธรรมต่อไปได้

1. สถานศึกษา

1.1 โรงเรียนซีเหล็กพิทยาคม อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด

1) เอย์อ้างถึงความโดดเด่นขององค์กร

โรงเรียนซีเหล็กพิทยาคม อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังสำคัญของชาติ ให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและการเป็นพลเมืองโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข มีความรู้ทักษะขั้นพื้นฐาน ความสามารถและสมรรถนะในการปฏิบัติงานที่ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน และการพัฒนาประเทศ ดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุขตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีงานทำ มีอาชีพ มีรายได้ รวมทั้งสามารถปรับตัวและดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม

โรงเรียนซีเหล็กพิทยาคมร่วมกับเครือข่ายภาครัฐ เอกชน และองค์กรต่างๆ ใน 5 ตำบล คือ 1. ตำบลซีเหล็ก 2.ตำบลคู่ 3.ตำบลหนองบัว 4.ตำบลโหรา และ 5. ตำบลเขาวงกต จำนวน 9 เครือข่าย ได้แก่ 1. เครือข่ายวัด 2. องค์กรบริหารส่วนตำบล 3. ปราชญ์และภูมิปัญญาท้องถิ่น 4. ผู้นำชุมชน 5. ผู้ปกครอง 6. ศิษย์เก่าศูนย์คุ้มโฮม 7. ลูกหลานบ้านเหล่าลิง 8. สถานศึกษา และ 9. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จัด “โครงการคุ้มโฮมเดือนสี่ประเพณีบุญผะเหวดโดยใช้กระบวนการแบบมีส่วนร่วม” เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและการปฏิบัติจริง จนได้รับรางวัล “โรงเรียนพอเพียงท้องถิ่นต้นแบบ” ในปี พ.ศ. 2560

2) บอกเล่าความเป็นมาของการขับเคลื่อนจากอดีตถึงปัจจุบัน

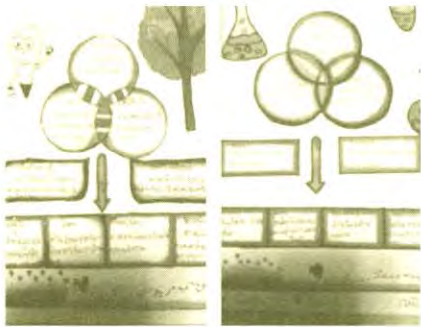
โรงเรียนซีเหล็กพิทยาคม นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 เป็นแนวทางหลักในการดำเนินโครงการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ใช้คุณธรรม เป็นพื้นฐานของการเชื่อมโยงความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษา สถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันทางศาสนา ให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะ และเจตคติ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างสมดุล และยั่งยืน โดยได้รับรางวัลสถานศึกษาพอเพียง ในปี พ.ศ.2552

จากรางวัลดังกล่าว โรงเรียนได้มุ่งมั่นพัฒนา ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนโดยสอดแทรกหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ กิจกรรม รักการอ่าน คนดีศรีเหล็กพิทย์ ต้นกล้าเศรษฐกิจพอ เพียง การปลูกผัก การเลี้ยงปลา ค่ายวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม โครงการตุ้มโฮมเดือนสี่ประเพณีบุญผะเหวด โดยใช้กระบวนการแบบมีส่วนร่วม ฯลฯ รวมถึง การบริหารงานในโรงเรียน ที่ให้ทุกโครงการได้ถอด บทเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ก่อน ดำเนินโครงการทุกครั้ง ทำให้เกิดผลในทางปฏิบัติใน ทุกระดับได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผล เกิดการปรับเปลี่ยน กระบวนทัศน์ ใน การดำเนินชีวิตบนพื้นฐานของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อย่างต่อเนื่อง

3) ปัญหาที่อยากแก้ ความดีที่อยากทำ

การจัดกิจกรรมเพื่อขับเคลื่อนหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา ที่ผ่านมา โรงเรียนได้จัดกิจกรรมเพื่อส่ง เสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างหลากหลาย ตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และ สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2574 โดยโรงเรียนยังคงนำหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ ใช้ในการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการบริหารจัดการสถาน ศึกษาต่อไป

4) กระบวนการพัฒนา

(4.1) ศึกษาวิเคราะห์ร่วมกันระหว่างโรงเรียน และชุมชนเพื่อหาแนวทางในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในสถานศึกษา

(4.2) กำหนดแนวทางการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา

(4.3) กำหนดนโยบาย และแนวทางในการจัดกิจกรรม /โครงการ

(4.4) แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาของโรงเรียนซีเหล็กพิทยาคม ประกอบด้วย นักเรียน ครู ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

(4.5) จัดกิจกรรม /โครงการ ส่งเสริมและพัฒนา โดยแบ่งเป็น 3 ลักษณะ คือ
1. การเรียนการสอน กำหนดให้แต่ละรายวิชาบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน 4 มิติ ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านวัฒนธรรม 2. ขยายเครือข่ายชุมชน ขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกันระหว่างโรงเรียนและชุมชน เช่น โครงการตุ้มโฮมเดือนสี่ประเพณีบุญผะเหวด 3. จัดนิทรรศการแสดงผลงานของนักเรียน

(4.6) นิเทศ ติดตามและประเมินผล

(4.7) สรุปและรายงานผลการดำเนินงานกิจกรรม /โครงการ

5) การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

ผลจากการที่ขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา และชุมชน ทำให้ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน และชุมชนมีความรู้ ความเข้าใจ และมีวิถีชีวิตแบบพอเพียง ดำเนินชีวิตบนหลักคุณธรรม

6) บทเรียนที่ได้รับ

บทเรียนที่ได้จากการที่โรงเรียนซีเหล็กพิทยาคมได้ขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา และชุมชน คือ ทำให้ผู้เรียนให้มีความสุข และความง่และความสุข สิ่งที่สำคัญที่สุดคือได้น้อมนำพระราชดำริปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 มาสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ส่งผลให้เกิดความพอมีพอกิน พอใช้ ของคนส่วนใหญ่ และมีคุณธรรมเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติและการดำรงชีวิต

7) ข้อเสนอต่อการขยายผลในอนาคต

การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา และชุมชน โดยให้นักเรียนได้เรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและการปฏิบัติจริง โดยความร่วมมือของเครือข่าย นักเรียนมีทักษะของคนในศตวรรษที่ 21 ที่ทุกคนต้องเรียนรู้ตลอดชีวิต คือ 3R x 7C

3R	7C
Reading = การอ่าน (W)riting = การเขียน (A) rithmetics = คณิตศาสตร์	1. Critical thinking & problem solving (การคิดเชิงวิพากษ์และการแก้ปัญหา) 2. Creativity & innovation (ความคิดสร้างสรรค์และการคิดค้นนวัตกรรม) 3. Cross-cultural understanding (ความเข้าใจบนวัฒนธรรมที่แตกต่างหลากหลาย) 4. Collaboration, teamwork & leadership (การประสานความร่วมมือ การทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ) 5. Communications, information & media literacy (การสื่อสาร และการมีความรู้เท่าทันสื่อและข้อมูล) 6. Computing & ICT literacy (คอมพิวเตอร์และข้อมูลสารสนเทศ) และ 7. Career & learning skills (ทักษะอาชีพและการเรียนรู้)

1.2 โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ ร้อยเอ็ด

1) એયંઈગ્ઈความโดดเด่นขององค์กร

โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ ร้อยเอ็ด ก่อตั้งขึ้นตามโครงการพิเศษของกรมสามัญศึกษา เมื่อปี พ.ศ. 2539 หลังจากการเสด็จสวรรคตของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี และวันที่ 6 สิงหาคมพ.ศ. 2555 ได้รับพระกรุณาธิคุณจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงรับโรงเรียนไว้ในพระราชูปถัมภ์

โรงเรียนมีอาคารเรียนและอาคารประกอบที่มีความโดดเด่น สวยงาม มีบริเวณที่กว้างขวาง ร่มรื่น มีสนามกีฬาและบ้านพักครู อีกทั้งยังมีหอพักนักเรียนที่มีความพร้อมรับนักเรียนได้เพียงพอ นักเรียนมีระเบียบวินัย มีเครื่องแบบพิธีการที่สวยงาม เป็นระเบียบเรียบร้อย โรงเรียนเน้นการฝึกความมีวินัยและคุณธรรม มีกิจกรรมกีฬาที่สร้างชื่อเสียงให้แก่โรงเรียน

2) บอกเล่าความเป็นมาของการขับเคลื่อนจากอดีตถึงปัจจุบัน

เนื่องจากเป็นโรงเรียนในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จึงมีการขับเคลื่อนด้านคุณธรรมและวิชาการควบคู่กันไป โรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมโครงการต่างๆ มากมาย ได้แก่ โครงการโรงเรียนคุณธรรม มูลนิธิยุวสถิรคุณ โรงเรียนวิถีพุทธชั้นนำ รุ่นที่ 7 โครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

นอกจากนี้มหาวิทยาลัยขอนแก่นได้รับโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ ร้อยเอ็ดเป็นโรงเรียนในกิจกรรมพัฒนาการคิดขั้นสูงทางคณิตศาสตร์ ส่งผลให้การพัฒนาด้านวิชาการและคุณธรรม นักเรียนได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้าน และเป็นแนวโน้มที่ดีขึ้น

3) ปัญหาที่อยากแก้ ความดีที่อยากทำ

สิ่งที่เป็นปัญหาและต้องการแก้ไขโดยเร่งด่วน คือ ความมีวินัยของนักเรียน ความตรงต่อเวลาของบุคลากรและนักเรียน และการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด รู้คุณค่า หากทำได้ตามที่มุ่งหวังจะช่วยให้นักเรียนและบุคลากรมาทำงานทันเวลา การใช้ไฟฟ้าจากอุปกรณ์ต่างๆ เช่น เครื่องปรับอากาศ การเปิดพัดลม ไฟฟ้าจะน้อยลง ส่งผลให้ค่าสาธารณูปโภคลดลง การจัดการขยะง่ายขึ้น โรงเรียนสะดวก บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

4) กระบวนการพัฒนา

(4.1) ประชุม คณาจารย์ บุคลากร และนักเรียนที่มีจิตอาสา จัดตั้งเป็นกลุ่มหรือชมรมที่มีแนวคิดเดียวกัน(4.2) ร่วมกันวางแผนแต่ละกลุ่ม เพื่อหาปัญหาที่ต้องแก้ไข

(4.3) ประชุมกลุ่มย่อยหาวิธีการแก้ไขปัญหา

(4.4) แบ่งหน้าที่ และเริ่มการทำงานกลุ่ม

(4.5) ประเมินผลการดำเนินงานของแต่ละกลุ่ม ชมรม

(4.5) รายงานผลการพัฒนา

5) การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

(5.1) นักเรียน

- ประสบความสำเร็จในการศึกษาต่อ
- มีระเบียบวินัย
- รู้จักออมเงิน โดยสังเกตจากเงินออมกับธนาคารโรงเรียน

(5.2) บุคลากรมีความสุขในการทำงาน

(5.3) โรงเรียนได้รับการยอมรับจากชุมชน และหน่วยงานอื่น

6) บทเรียนที่ได้รับ

(6.1) นักเรียน

- มีความรับผิดชอบในหน้าที่เพิ่มขึ้น อัตราการขาดเรียนน้อยลง อัตราการส่งงานตามที่ครูมอบหมายเพิ่มขึ้น
- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น
- ได้รับรางวัลจากการเข้าร่วมการแข่งขันด้านวิชาการและด้านกีฬาเพิ่มขึ้น
- งดใช้โทรศัพท์ในเวลาเรียน รู้จักใช้โทรศัพท์เป็นเวลา

(6.2) ครูและบุคลากรมีความตรงต่อเวลา มาทำงานสายน้อยลง เป็นที่รักและเคารพของนักเรียนมากขึ้น

7) ข้อเสนอต่อการขยายผล ในอนาคต

เพื่อให้การดำเนินงานด้านคุณธรรมจริยธรรมของโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ ร้อยเอ็ดเป็นไปด้วยความราบรื่น บรรลุเป้าหมาย ขอเสนอแนะ ดังนี้

(7.1) การทำพันธะสัญญาของครู บุคลากรทุกคน ที่อยู่ในสถานศึกษาแห่งนี้ที่เน้นด้านคุณธรรม เป็นคนดี

(7.2) นักเรียนทุกคนต้องได้รับการปลูกฝังให้มีความนิยมในการเป็นคนดีและมีคุณธรรมที่เป็นรูปธรรม

1.3 โรงเรียนเชิงขวัญพิทยาคม อำเภอเชิงขวัญ จังหวัดร้อยเอ็ด

1) เอ่ยอ้างถึงความโดดเด่นขององค์กร

โรงเรียนเชิงขวัญพิทยาคม เป็นศูนย์การเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เริ่มตั้งแต่ต้นนำหลักคิดจัดทำหลักสูตรของโรงเรียน สู่แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ครูนำไปสอนนักเรียนเพื่อออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3 ห่วง 2 เงื่อนไข 4 มิติ เพื่อสร้างอุปนิสัยความพอเพียงให้แก่แก่นักเรียน ตามหลักคิดที่ว่า “เต็มรักให้ศิษย์ เต็มหลักคิดพอเพียง” รวมทั้งเป็นที่ศึกษาดูงานของโรงเรียนอื่น ๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และของประเทศ

2) บอกเล่าความเป็นมาของการขับเคลื่อนจากอดีตถึงปัจจุบัน

โรงเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตั้งแต่ปีการศึกษา 2550 จนถึงปัจจุบัน ซึ่งมีการพัฒนาการขับเคลื่อนดังนี้

- ปีการศึกษา 2550 เข้าร่วมเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและประเมินเป็นสถานศึกษาพอเพียง
- ปีการศึกษา 2551 เป็นแหล่งเรียนรู้ศึกษาดูงานของโรงเรียนอื่นๆ และขยายเครือข่ายขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จนถึงปัจจุบัน
- ปีการศึกษา 2554 พัฒนามาเป็นศูนย์การเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนได้รับรางวัล MOE Awards สาขาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ปีการศึกษา 2559 ได้รับการคัดเลือก (Best Practice) วิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ

3) ปัญหาที่ยากแก่ ความดีที่ยากทำ

(3.1) ปัญหาพฤติกรรมนักเรียน

นักเรียนมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ไม่มีความพอเพียง ขาดหลักคิดที่ดี ไม่กล้าแสดงออก ขาดความมั่นใจในตนเอง บุคลิกภาพบกพร่อง เมื่อเข้าสู่สังคม โรงเรียนจึงได้ออกแบบกิจกรรมพัฒนาพฤติกรรมนักเรียน ให้เป็นความดีที่ยากทำ คือ “เติมรักให้ศิษย์ เติมหลักคิดพอเพียง” ให้นักเรียนมีความสมบูรณ์ทั้งกายและใจ หรือในทุกๆ ด้านไม่ว่าจะเป็นด้านการคิด วิธีเรียน พฤติกรรมการแสดงออกจากจิตที่มีอุดมการณ์ทางคุณธรรม ให้เป็นผู้ที่มีจิตอาสา ช่วยเหลือชุมชน สังคม

(3.2) ปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน

เป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของนักเรียน ดังนั้นไม่ว่าจะเป็นนักเรียน ผู้ปกครอง คนในชุมชน จะต้องมีส่วนร่วมรับผิดชอบด้วยกัน โรงเรียนจึงออกแบบกิจกรรมให้นักเรียนเรียนรู้จากโครงการคุณธรรม หรือโครงการความดีที่ยากทำ เป็นการเรียนรู้ปัญหาและแก้ปัญหาด้วยการลงมือปฏิบัติจริง แต่ละห้องจะมีโครงการคุณธรรมในชั้นเรียน รวม 14 โครงการ ที่เกิดจากความร่วมมือของทุกฝ่าย บ้าน (ผู้ปกครอง) วัด (พระสงฆ์) โรงเรียน (นักเรียน/ครู)

4) กระบวนการพัฒนา

ขั้นตอน

- 1) วิเคราะห์ปัญหาร่วมกัน
- 2) หาแนวทางแก้ไขปัญหา
- 3) กำหนดเป็นนโยบาย แผนงาน/โครงการ
- 4) มอบหมายภาระงานให้ครูนำไปปฏิบัติ
- 5) จัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนา
- 6) นิเทศ ติดตาม ประเมินผล
- 7) สรุปและรายงาน

วิธีการ

1) จัดอบรมนักเรียนตามโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ เช่น การถอดบทเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การอบรมเชิงปฏิบัติการโครงการสร้างจิตสำนึกพลเมือง โครงการโรงเรียนสุจริต โครงการโรงเรียนคุณธรรม การเข้าค่ายคุณธรรม จริยธรรม

2) ขยายเครือข่ายสู่ชุมชน เช่น เครือข่ายขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เครือข่ายคุณธรรม

3) จัดนิทรรศการผลงานนักเรียน สัปดาห์วันเยาวชนแห่งชาติ

กลไก

โรงเรียนสร้างความร่วมมือที่ดี ระหว่าง บ้าน วัด โรงเรียน ประกอบไปด้วย คณะครูนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน พระสงฆ์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันขับเคลื่อนทุกโครงการ/กิจกรรม

5) การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

(5.1) นักเรียน มีการปรับพฤติกรรมตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ นักเรียนรู้จักคิด มีความคิดเห็นที่ถูกต้อง มีเหตุผล สู้ปัญหา ไม่ก่อความวุ่นวายหรือสร้างปัญหาให้กับตนเอง โรงเรียน และครอบครัว ปัญหาด้านพฤติกรรมลดลง นักเรียนมีจิตอาสาเพิ่มขึ้น เป็นแกนนำในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแกนนำในการอบรมคุณธรรม สามารถบริหารจัดการเวลาให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวมมากขึ้น ผลที่เกิดขึ้นทำให้นักเรียนได้รับทุนเศรษฐกิจพอเพียงจากมูลนิธิยุวสถิรคุณ

(5.2) ผู้บริหาร ครู และบุคลากรในโรงเรียน ผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านการครองตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง บริหารงานในโรงเรียนแบบธรรมาภิบาล เน้นการพัฒนาคนให้มีคุณธรรมเป็นสำคัญ กำหนดเป็นนโยบายแนวปฏิบัติชัดเจน ทำให้ครู

และบุคลากรในโรงเรียนมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมีคุณธรรม จริยธรรม อยู่แบบพอเพียง และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ชุมชน

(5.3) โรงเรียน มีสภาพแวดล้อมที่ดี บริเวณโรงเรียนสะอาดเรียบร้อย ห้องเรียนมีบรรยากาศส่งเสริมการเรียนรู้ หอประชุมสะอาด สามารถให้บริการชุมชน หรือหน่วยงานอื่นใช้เป็นสถานที่จัดอบรมต่างๆ เป็นผลมาจากนักเรียนมีจิตอาสาช่วยกันรักษาความสะอาดของบริเวณพื้นที่รับผิดชอบ ปัญหาที่เป็นความเสี่ยงไม่มี จึงได้รับความไว้วางใจและเป็นที่ยอมรับของชุมชน ผู้ปกครอง และหน่วยงานใกล้เคียง ทำให้เกิดความร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกันอย่างมั่นคงและยั่งยืน

(5.4) ครอบครั้ว จากการเรียนรู้อบรมบ่มเพาะที่โรงเรียน นักเรียนนำไปประยุกต์ใช้ในครอบครัว ทำให้สมาชิกในครอบครัวมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมอยู่อย่างพอเพียง เรียบง่าย ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวไม่มี นักเรียนช่วยงานผู้ปกครองมากขึ้น

(5.5) ด้านชุมชน มีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบ้าน วัด โรงเรียน มีโครงการ/กิจกรรมที่ชุมชนมีส่วนร่วม เช่น โครงการคุณธรรม กิจกรรมพัฒนาถนน กิจกรรมบุญคุณสถาน วันเสาร์เข้าวัด ถิ่นสัมฤทธิ์ วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา กิจกรรมครอบครัวคุณธรรม

6) บทเรียนที่ได้รับ

นักเรียนได้รับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ตามกรอบโรงเรียนคุณธรรม โรงเรียนสุจริต โรงเรียนวิถีพุทธ โรงเรียนศูนย์การเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และโครงการสร้างจิตสำนึกพลเมืองดี เพื่อให้มีคุณลักษณะดังนี้

คุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนคุณธรรม	คุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสุจริต	คุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนสร้างสำนึกพลเมืองดี
1) ความกตัญญู 2) ความซื่อสัตย์ 3) ความรับผิดชอบ 4) ความพอเพียง 5) อุทิศการณ้คุณธรรม	1) ทักษะกระบวนการคิด 2) มีวินัย 3) ซื่อสัตย์สุจริต 4) อยู่อย่างพอเพียง 5) จิตสาธารณะ	1) วินัย 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มีเหตุผล 4) มีความรับผิดชอบ 5) จิตสาธารณะ

2) บอกเล่าความเป็นมาของการขับเคลื่อนจากอดีตถึงปัจจุบัน

การขับเคลื่อนในการทำงาน มีเหตุมาจากนักเรียนมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ขาดความรับผิดชอบในหน้าที่ ขาดระเบียบวินัย ไม่มีความพอเพียง และปัญหาพฤติกรรมมั่วร้าย ทางโรงเรียนจึงได้สมัครเข้าร่วมโครงการโรงเรียนคุณธรรม มูลนิธิยุวสถิรคุณ เมื่อปีการศึกษา 2559 (เป็นโรงเรียนในโครงการโรงเรียนคุณธรรม มูลนิธิยุวสถิรคุณ รุ่นที่ 3) ได้ส่งครูเข้ารับการอบรมครูวิทยากรแกนนำ เพื่อนำความรู้มาอบรมขยายผลให้กับนักเรียนแกนนำในโรงเรียน และดำเนินการจัดทำโครงการเพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของนักเรียนชั้น ผ่านกระบวนการครอบครัวคุณธรรม ซึ่งมีหัวหน้าครอบครัวดูแลสมาชิกในครอบครัวของตนเองให้อยู่ในแนวทางของการดำเนินการโครงการจนถึงปัจจุบัน

3) ปัญหาที่อยากแก้ ความดีที่อยากทำ

ปัญหาที่อยากแก้ คือ พฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของนักเรียน ที่ขาดความรับผิดชอบ ไม่มีความพอเพียงและความซื่อสัตย์

ความดีที่อยากทำ คือ การพัฒนาชุมชนในด้านต่างๆ เช่น จิตอาสาพัฒนาวัด มีการจัดนักเรียนไปช่วยเหลือในกิจกรรมทางศาสนาต่างๆ และการทำความสะอาดวัด อีกทั้งยังใช้ความรู้ความสามารถในด้านการเป็นช่างตัดผม ออกบริการตัดผมชายฟรีให้กับบุคคลในชุมชน เป็นการช่วยเหลือสังคม และยังเป็นการพัฒนาฝีมือและประสบการณ์ในการตัดผมชายให้มากยิ่งขึ้น

4) กระบวนการพัฒนา

(4.1) การสร้างความรู้ความเข้าใจ และการพัฒนาศักยภาพนักเรียนแกนนำเพื่อการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมจริยธรรม มีขั้นตอนดังนี้

1. การประชุมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเชิงลึกแก่ครู นักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อให้มีความเข้าใจ สมัคใจ และพร้อมใจกัน ทั้งผู้บริหาร ครู

นักเรียน และผู้มีส่วนได้เสียอื่นๆ ในการตัดสินใจเข้าร่วมพัฒนาเป็นโรงเรียน
คุณธรรม

2. การอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพนักเรียนแกนนำ เป็นการประชุม
ระดมสมองเพื่อค้นหา “คุณธรรมเป้าหมาย” และระบุพฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวก
ของคุณธรรมเป้าหมายแต่ละด้านที่โรงเรียนได้คัดเลือกไว้ เรียกว่า “คุณธรรม
อัตลักษณ์” โดยจำแนกตามกลุ่มเป้าหมาย ผู้บริหาร ครู และนักเรียน เพื่อให้
แต่ละกลุ่มทราบวิธีปฏิบัติตนในแต่ละด้าน เช่น ด้านความซื่อสัตย์ วิธีปฏิบัติ
ของครู เช่น เข้าสอนตรงเวลา ส่วนวิธีปฏิบัติของนักเรียน เช่น ไม่ลอกการบ้าน
เป็นต้น และให้ทราบแนวทางการพัฒนาโครงการคุณธรรม เพื่อเป็นเครื่องมือ
ในการปฏิบัติการเรียนรู้คุณธรรม และจริยธรรม
3. การพัฒนาศักยภาพนักเรียนแกนนำ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถ
ดำเนินงานเป็นหลักในการพัฒนาเข้าสู่โรงเรียนคุณธรรม โดยมีครูเป็นที่ปรึกษา
4. การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เชิงบูรณาการความรู้คู่ความดี เป็นการพัฒนา
กิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนที่บูรณาการสาระคุณธรรมเข้าไว้ในสาระ
วิชาต่างๆ โดยจะดำเนินงานตามความพร้อมของแต่ละโรงเรียน
5. การศึกษาดูงานโรงเรียนคุณธรรมต้นแบบในภูมิภาคใกล้เคียง เพื่อแลกเปลี่ยน
เรียนรู้ และสร้างเครือข่ายความร่วมมือทั้งด้านวิชาการ และกิจกรรมพัฒนา
นักเรียนร่วมกัน เพื่อความยั่งยืนของโรงเรียนคุณธรรมในชุมชนท้องถิ่น
และภูมิภาค

(4.2) การลงมือปฏิบัติของโรงเรียน

ทุกคนในโรงเรียนร่วมกันลงมือพัฒนา “โครงการคุณธรรม” (Moral Project) ซึ่ง
เป็นแผนปฏิบัติงาน ที่เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติการเรียนรู้ การสร้างสรรค์ความดี เป็นการ
ระดมสมองในการวางแผน แบ่งงานกันทำ ลงมือปฏิบัติ ปรึกษาหารือกัน และประเมินผล
สำเร็จร่วมกัน ประการสำคัญคือต้องเป็นโครงการคุณธรรมที่เด็กคิด เด็กเลือก เด็กทำ และ
ให้ทุกคนมีส่วนร่วมลงมือปฏิบัติจริงอย่างเต็มที่

(4.3) การรับการนิเทศอาสาดิตตามโรงเรียน

การรับนิเทศอาสาดิตตามเพื่อเสริมหนุน และให้กำลังใจโรงเรียน โดยนิเทศอาสาของมูลนิธิยุวสถิรคุณจะมาเยี่ยมชม ให้คำแนะนำ เพื่อให้คำปรึกษาหารืออย่างเป็นทางการเป็นกัลยาณมิตร แลกเปลี่ยนเรียนรู้และเป็นกำลังใจให้กันและกัน ซึ่งจะช่วยให้เกิดการพัฒนารองเรียนคุณธรรมอย่างต่อเนื่อง และจะเกิดความยั่งยืนตลอดไป

(4.4) การรายงานความก้าวหน้าและการประเมินผล

1. การประชุมเชิงปฏิบัติรายงานความก้าวหน้าของโครงการจะจัด 2 ครั้ง/ปี เมื่อครบ 6 เดือนและครบปี เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำเสนอผลงานความสำเร็จ
2. การสังเคราะห์ และถอดบทเรียน เพื่อให้โรงเรียนปรับปรุงกระบวนการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมของตนเองให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น
3. การประเมินผลสำเร็จของการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม เป็นการประเมินผลพฤติกรรมที่มีเปลี่ยนแปลงไป ตัวชี้วัดที่สำคัญ คือ พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในโรงเรียนลดลง และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในโรงเรียนเพิ่มขึ้น

5) การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน มีความสุขในการทำงานร่วมกัน ทำให้เกิดความรักความสามัคคีในหมู่คณะ และมีผลงานที่น่าภูมิใจให้ชุมชนและองค์กรอื่นๆ ได้รู้จักโรงเรียนยิ่งขึ้น เช่น การดำเนินโครงการด้านความรับผิดชอบทำให้เกิดอาชีพตัดผมขึ้น สามารถช่วยเหลือชุมชนได้

นอกจากนี้โครงการด้านความซื่อสัตย์ จากปัญหานักเรียนแอบสูบบุหรี่ ทำให้มีการจัดตั้งชมรมฟุตบอล แคนใหญ่ซีดีขึ้น เพื่อให้ให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยงหันมาออกกำลังกาย เล่นกีฬา ห่างไกลยาเสพติด ผลที่ตามมาทำให้นักเรียนมีความสามารถด้านกีฬาฟุตบอล และต่อยอดพัฒนาเป็นนักกีฬาอาชีพ ซึ่งเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายในระดับจังหวัด

6) บทเรียนที่ได้รับ

จากการดำเนินโครงการนี้ นักเรียนมีความรับผิดชอบมากขึ้น รู้จักใช้ชีวิตอย่างพอเพียง รู้จักออมเงิน ใช้จ่ายอย่างพอเพียง มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น มีพฤติกรรมเชิงบวกเป็นแบบอย่างที่ดี

7) ข้อเสนอต่อการขยายผลในอนาคต

นักเรียนสามารถนำหลักการของโรงเรียนคุณธรรม ไปขยายผลที่บ้าน ครอบครัวยุชมชน เพื่อให้เกิดคุณธรรมในสังคม เป็นผู้ที่มีความรู้คู่คุณธรรมอย่างยั่งยืนสืบไป

ผู้ให้ข้อมูล: นายเดชา สังขมณี โรงเรียนธรรมจารินิวาส โทรศัพท์ 084 827 7547

1.5 โรงเรียนบ้านสระบัว อำเภอปทุมรัตต์ จังหวัดร้อยเอ็ด

1) เอย์อ้างถึงความโดดเด่นขององค์กร

โรงเรียนบ้านสระบัวเป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ตั้งอยู่หมู่ที่ 15 ตำบลสระบัว อำเภอปทุมรัตต์ จังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ก่อตั้งเมื่อวันที่ 20 มกราคม 2464

ต่อมานายอำเภอเกษตรวิสัย (หลวงทำนง ชัยธวัช) ตั้งโรงเรียนประชาบาลขึ้นที่ศาลาวัดบ้านสระบัว เมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2509 ได้ย้ายโรงเรียนจากศาลาวัดบ้านสระบัวมาเรียนที่อาคารเรียนหลังใหม่ (แบบ ป.1 ฉ) จำนวน 4 ห้องเรียน ได้รับงบประมาณค่าก่อสร้างจากทางราชการในที่ดินของโรงเรียนจำนวน 13 ไร่ 1 งาน 80 ตารางวา เป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 มีนางสาวพัชราภรณ์ ศรีแก่นจันทร์ เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน เปิดทำการสอนระดับอนุบาล-ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 11 ห้องเรียน มีจำนวนครูทั้งหมด 15 คน จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 158 คน

โรงเรียนบ้านสระบัวกำหนดเป้าประสงค์ในการส่งเสริมคุณธรรม สร้างจิตสำนึกในการประพฤติชอบให้ยึดมั่นในหลักศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ และน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาส่งเสริมกับกลุ่มบุคลากร และนักเรียนอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ จนได้รับคัดเลือกให้เป็นโรงเรียนคุณธรรมชั้นนำปีการศึกษา 2550 จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2) ความเป็นมาของการขับเคลื่อนจากอดีตจนถึงปัจจุบัน

โรงเรียนบ้านสระบัวได้จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมตามโครงการค่ายคุณธรรมจริยธรรม เพื่อพัฒนาบุคลากร นักเรียนให้เป็นดี คนเก่ง มีความสุข ด้วยการร่วมกิจกรรมสำคัญทางพุทธศาสนา เช่น ทำบุญตักบาตรในวันแม่แห่งชาติ สวดมนต์ยาวทุกวันศุกร์ กิจกรรมไหว้ครู กิจกรรมน้องไหว้พี่

นอกจากนั้น ยังน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตปลูกฝังเรื่องการออม การใช้ง่าย การปลูกผักสวนครัว การเลี้ยงปลา เลี้ยงไก่พันธุ์ไข่ การรักษาสีงแวดล้อม

3) ปัญหาที่ยากแก่ ความดีที่ยากทำ

สภาพชุมชนรอบบริเวณโรงเรียนบ้านสระบัวมีลักษณะเป็นที่ราบ อยู่ห่างจากแหล่งน้ำตามธรรมชาติ ขาดแคลนน้ำในหน้าแล้ง เขตบริการของโรงเรียนครอบคลุม 5 หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ 1 บ้านสระบัว หมู่ที่ 2 หมู่ที่ 11 บ้านโนนท่อน หมู่ที่ 12 บ้านศรีไสล หมู่ที่ 15 บ้านสระบัว อาชีพหลักของชุมชนคือทำน่าน้ำฝน รายได้เฉลี่ยต่อครอบครัว ต่อปี 15,000บาท พอเสีร็จฤดูทำนาประชากรส่วนใหญ่เดินทางไปรับจ้าง ขายแรงงาน ขายบะหมี่ที่กรุงเทพฯ และต่างจังหวัด ทำให้นักเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาพฤติกรรมขาดความอบอุ่น ขาดความสนใจในการเรียน ขาดทักษะชีวิต ใช้ง่ายฟุ่มเฟือย สร้างความหนักใจให้ครูผู้สอน

จากสถานการณ์ข้างต้น โรงเรียนจึงได้น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาตนเองและสร้างการเรียนรู้ โดยบุคลากรทุกฝ่ายร่วมกันวางแผนการดำเนินงาน กำหนดหลักสูตร และจัดทำหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ เพื่อให้นักเรียนทุกระดับชั้นได้เรียนรู้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2556 และสามารถนำไปขยายผลต่อผู้ปกครอง ชุมชนให้รู้หลักในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยได้รับคัดเลือกให้เป็นสถานศึกษาแบบอย่างการจัดการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประจำปี 2556 (สถานศึกษาพอเพียง 2556) และได้รับการรับรองมาตรฐานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ระดับทอง ปี 2556 ผ่านการประเมินและรับรองจาก สมศ.(รอบสาม)ในระดับดี รวมทั้งได้รับคัดเลือกเป็นโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนดีประจำตำบลที่ยั่งยืน

4) กระบวนการพัฒนา

(4.1) ดำเนินการตามกิจกรรม/โครงการ

โรงเรียนบ้านสระบัวได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเผยแพร่เพื่อเป็นการสร้างความรู้ ความเข้าใจ แก่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ตลอดจนผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยจัดอบรมปฏิบัติการออกแบบการเรียนรู้แบบบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแก่ครูผู้สอนทุกคน มอบหมายให้ครูทุกคนจัดกระบวนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยจัดทำแผนการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทุกรายวิชา บริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้านให้ปฏิบัติครบวงจรคุณภาพ P D C A ทุกองค์ประกอบและตัวชี้วัด และพัฒนาเป็นไปอย่างมีคุณภาพด้วยความยั่งยืน (P D C A คือ วงจรการบริหารงานคุณภาพ ย่อมาจาก Plan วางแผน Do ปฏิบัติ Check ตรวจสอบ และ Act การดำเนินการให้เหมาะสม)

(4.2) หลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านสระบัวมีหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทุกระดับชั้นมีกรณีศึกษา/ติดตาม/ประเมินผล มีการศึกษา/วิเคราะห์/วิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามมาตรฐานของหลักสูตร พ.ศ.2551 โดยในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 เน้นความพอเพียงระดับตนเองและครอบครัว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 เน้นความพอเพียงระดับโรงเรียน

2. การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน ใช้รูปแบบระบบการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนเป็นสำคัญ มีครูและผู้ปกครองเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง และได้ออกแบบการจัดการเรียนรู้ โดยเรียนรู้ด้วยหลักสูตรแบบบูรณาการในระดับชั้นต่างๆ เรียนรู้แบบโครงงาน เรียนรู้ผ่านฐานกลุ่มสาระ ค่ายทักษะกระบวนการคิด และการฝึกทักษะการคิด

(4.3) การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

1. การแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน เพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิตที่ให้ผู้เรียนรู้จักการวางแผนชีวิตของตนเอง สามารถ แก้ปัญหา/พัฒนาดตนเองได้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีระบบติดตามผล และนำผลมาพัฒนาการจัดกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนต่อไป

2. กิจกรรมนักเรียน ส่งเสริมกิจกรรมนักเรียนให้อยู่อย่างพอเพียง จัดกิจกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีการติดตามผล ปรับปรุง และพัฒนากิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

3. กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ มีกิจกรรมสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดจิตอาสา และมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา หรือพัฒนาสถานศึกษา และชุมชน การดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

(4.4) พัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา

โรงเรียนบ้านสระบัว มีแผนงาน/โครงการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่าของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยการจัดประชุม อบรม สัมมนา ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการงานหน้าที่ ส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อย่างสม่ำเสมอ

5) การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

(5.1) ระดับบุคคล: บุคลากรในสถานศึกษามีความสัมพันธ์ที่ดี ร่วมแรงร่วมใจ มีความเอื้ออาทรต่อเพื่อนร่วมงานมากขึ้น นักเรียนมีความสนใจใฝ่เรียนรู้มากขึ้น รู้จักประหยัดอดออม มีแนวคิดพร้อมทั้งน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน นำความรู้ที่ได้จากการร่วมกิจกรรมมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

(5.2) **ระดับองค์กร:** มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การทำงาน ทำงานเป็นทีม มีการปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพโรงเรียนได้รับความไว้วางใจจากชุมชนในเขตบริการและภาคีเครือข่าย

6) บทเรียนที่ได้รับ

(6.1) **สถานศึกษา** สะอาดเป็นระเบียบ ร่มรื่น ปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนรู้ การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

(6.2) **ผู้บริหาร บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง** และชุมชนมีความรู้ความเข้าใจอย่างเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้

7) ข้อเสนอแนะต่อการขยายผลในอนาคต

พัฒนาสถานศึกษาพอเพียง ให้เป็น “ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการศึกษา” โดยมีการจัดกิจกรรมและดำเนินงานตามประเด็นในการพัฒนา ดังนี้

(7.1) ด้านบุคลากร

1. จัดประชุม/อบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่างๆ จัดเวทีจัดการความรู้/จัดนิทรรศการ/เปิดโอกาสให้แสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาให้ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและนำมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา รวมทั้งขยายผลสู่ภายนอกสถานศึกษา เช่น ชุมชน สถานศึกษาอื่นๆ หน่วยงานภายนอก

2. พัฒนาคณาจารย์ในสถานศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจ มีสื่อและ/หรือนวัตกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้จนเห็นผล และถอดบทเรียนจัดทำเป็นสื่อขยายผล สู่ภายนอกสถานศึกษา

3. ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนานักเรียนแกนนำให้มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถอธิบายหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างถูกต้อง เกิดการเรียนรู้และปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งภายในภายนอกสถานศึกษา

4. สร้างความเข้าใจคณะกรรมการสถานศึกษาให้รับรู้ สนใจ เห็นคุณค่า และมีส่วนร่วม สนับสนุนกิจกรรมการขับเคลื่อนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา ตลอดจนการขยายผลการขับเคลื่อนสู่ภายนอก

(7.2) ด้านการจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

1. พัฒนา ปรับปรุง ดูแล รักษา อาคารสถานที่และจัดการสภาพแวดล้อมสำหรับการเรียนรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเหมาะสม และมีศูนย์รวมข้อมูลการขับเคลื่อนให้หน่วย

งานอื่นได้ใช้ประโยชน์

2. พัฒนาแหล่งเรียนรู้ หรือฐานการเรียนรู้หรือกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียงภายในและภายนอกสถานศึกษาที่สอดคล้องกับภูมิสังคมของสถานศึกษา

(7.3) ด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก

1. ประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอยู่อย่างพอเพียง

2. สร้างเครือข่ายการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ โรงเรียนหนองหญ้ารั้งกาหนองบัวคอนคู โรงเรียนบ้านบัวขาว โรงเรียนบ้านภูดิน

3. สร้างความสัมพันธ์อันดีกับหน่วยงานต่าง ๆ และประสานความร่วมมือ เพื่อขับเคลื่อนหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

1.6 โรงเรียนบ้านหนองแวงหนองหัวคน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

1) เอ่ยอ้างถึงความโดดเด่นขององค์กร

โรงเรียนบ้านหนองแวงหนองหัวคน ตั้งอยู่เลขที่ 180 หมู่ที่ 7 ตำบลหนองผือ อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 เนื้อที่ 31 ไร่ 1 งาน 63 ตารางวา โรงเรียนเป็นสถานศึกษาขนาดกลาง เปิดสอนตั้งแต่ระดับอนุบาล 1 ถึง ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 เขตพื้นที่บริการ 2 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านหนองแวง หมู่ที่ 7 และบ้านหนองหัวคน หมู่ที่ 8 ตำบลหนองผือ อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้อำนวยการโรงเรียนชื่อ นายทรงศักดิ์ พนมเขต ดำรงตำแหน่งที่โรงเรียนนี้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2539 จนถึงปัจจุบัน

สำหรับประวัติโรงเรียนบ้านหนองแวงหนองหัวคน เดิมชื่อโรงเรียนบ้านหนองแวงได้รับอนุมัติให้เปลี่ยนชื่อเมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2543 ก่อตั้งเมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2480 ณ บ้านหนองแวง หมู่ที่ 7 ตำบลหนองผือ อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด โดยอาศัยศาลาลวดสว่างหนองแวงเป็นสถานที่เรียน จนกระทั่งปี พ.ศ. 2521 จึงได้ย้ายมาตั้งเป็นเอกเทศ อาคารเรียนแบบ ป.1 ฉ 4 ห้องเรียน (ต่อมาได้รับการต่อเติมอีก 4 ห้องเรียน) บนเนื้อที่ 18 ไร่ 3 งาน 45 ตารางวา และปัจจุบันมีอาคารเรียนเพิ่มขึ้นอีก 1 หลัง

แบบ สปข. 105/29 จำนวน 4 ห้องเรียน นอกจากนี้เพื่อสำหรับเป็นที่ตั้งอาคารเรียนแล้ว โรงเรียนยังมีที่ดินสำหรับปฏิบัติกิจกรรมอีก 3 แปลง รวมเนื้อที่ทั้งหมด 31 ไร่ 1 งาน 63 ตารางวา

2) บอกเล่าความเป็นมาของการขับเคลื่อนจากอดีตถึงปัจจุบัน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาว่าต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และมาตรฐานการศึกษาของชาติ ซึ่งประกาศใช้เมื่อปี พ.ศ. 2547 ได้กำหนดคุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ทั้งในฐานะพลเมืองไทย และพลโลก ไว้ในมาตรฐานที่ 1 พร้อมทั้งกำหนดตัวบ่งชี้ 5 ด้าน ได้แก่ 1) กำลังกาย กำลังใจที่สมบูรณ์ 2) ความรู้และทักษะ ที่จำเป็นและเพียงพอในการดำรงชีวิตและการพัฒนาสังคม 3) ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัว 4) ทักษะทางสังคม 5) คุณธรรม จิตสาธารณะและจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และพลโลก

โรงเรียนบ้านหนองแขวงหนองหัวคน เห็นความสำคัญเรื่องคุณธรรมจริยธรรม จึงดำเนินงานตามนโยบายการขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนคุณธรรม เพื่อช่วยกันสร้างคนดี คนเก่ง คนมีน้ำใจให้กับบ้านเมือง โดยเริ่มจากส่งเสริมให้ผู้บริหาร ครู นักเรียน และบุคลากร ในสถานศึกษา ตระหนักถึงหน้าที่ความรับผิดชอบ มีคุณธรรม อัตลักษณ์ของโรงเรียน และคุณธรรมตามกรอบแนวคิดของโครงการโรงเรียนคุณธรรม และมีพฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวกเพิ่มมากขึ้น โดยดำเนินโครงการ/กิจกรรมต่างๆดังนี้

(2.1) กิจกรรมปลูกสมองด้วยคุณธรรม โดยจัดกิจกรรมตั้งแต่เวลา 08.00 - 09.00 น.

- วันจันทร์ กิจกรรมสนทนาศิษย์ลูก
- วันอังคาร กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพพระดับเพชร
- วันพุธ กิจกรรม AC
- วันพฤหัสบดี กิจกรรม Home school
- วันศุกร์ กิจกรรมไข่ความดี

(2.2) กิจกรรม PLC (Professional Learning Community: ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ) ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมทุกครั้ง

(2.3) การบูรณาการในสาระการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระ เน้นคุณธรรม 3 เรื่อง คือ วินัย

เคารพ อดทนและคนดี 4 ประการ สะอาด เป็นระเบียบ สุขภาพ ตรงต่อเวลา และจัดทำโครงการคุณธรรม ปีการศึกษาละ 1 โครงการงาน เน้นคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน สะอาด เป็นระเบียบ สุขภาพ ตรงต่อเวลา วินัย เคารพ อดทน

(2.4) เข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญต่างๆกับชุมชน

3) ปัญหาที่อยากแก้ ความดีที่อยากทำ

จากสภาพปัญหาสังคมในปัจจุบันพบว่าคนในสังคมไทยขาดคุณธรรมและจริยธรรมที่ดี และนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองแวงหนองหัวคนมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ดังนั้นโรงเรียนจึงต้องการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เพื่อให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์เพิ่มมากขึ้นและลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ให้น้อยลง

โรงเรียนบ้านหนองแวงหนองหัวคนจึงได้ดำเนินงานตามนโยบายการขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนคุณธรรมเพื่อเสริมสร้างเจตนาธรรมร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้ช่วยกันเพิ่มคนดีให้กับชุมชน สังคม และสร้างคนดีให้กับบ้านเมือง โรงเรียนบ้านหนองแวงหนองหัวคนจึงได้จัด “กิจกรรมไข่ความดี” เพื่อให้นักเรียนเป็นคนดี 4 ประการ คือ สะอาด เป็นระเบียบ สุขภาพ ตรงต่อเวลา นักเรียนมีคุณธรรม 3 คือ วินัย เคารพ อดทน เป็นคุณธรรมพื้นฐานให้นักเรียนยึดถือเป็นแนวทางในการทำความดี

4) กระบวนการพัฒนา

ส่งเสริมคุณธรรมด้วย “กิจกรรมไข่ความดี”

(4.1) หลักการและแนวคิด

เป็นแนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติตนของนักเรียนในเรื่องคุณธรรม โดยใช้กระบวนการทางความเชื่อของท้องถิ่นและทางศาสนา คือการอธิษฐานจิตเสี่ยงทายการตักไข่ความดีนำสู่การปฏิบัติตนเป็นคนดีอย่างมุ่งมั่น ตั้งใจและอดทน เพื่อเป้าหมายคือการเป็นคนที่มีคุณธรรม เป็นคนดีของสังคม

(4.2) วัตถุประสงค์

1) นักเรียนได้พฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวกนำไปปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมของตนเองเป็นเวลา 1 สัปดาห์ และต่อเนื่องตลอดไป

2) นักเรียนได้แนวปฏิบัติที่ผ่านกระบวนการทางความเชื่อที่ดี และพร้อมที่จะยึดมั่นสู่การปฏิบัติอย่างสมัครใจ และเต็มใจ ด้วยความมุ่งมั่น ตั้งใจ อดทน

(4.3) ขั้นตอน

1. ผู้บริหาร ครู และนักเรียนแกนนำ กลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้ Professional Learning Community (PLC) ได้ร่วมกันวิเคราะห์สภาพปัญหาของนักเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติตน ตามคุณธรรม อัตลักษณ์ของโรงเรียน คือ สะอาด เป็นระเบียบ สุภาพ ตรงต่อเวลา ซึ่งเป็นคุณธรรมของคนดี

2. นำปัญหาที่ได้มาร่วมกันวางแผนการจัดกิจกรรมตามขั้นตอนการพัฒนาของศาสตร์พระราชา คือ เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา เพื่อแก้ปัญหาตามที่นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์

3. จัดกิจกรรมไขความดี โดยมีรายละเอียดดังนี้

- บันทึกพฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวกในกระดาดขบรจุในไขความดี และประธานนำไปวางบนพานที่เตรียมไว้
- นำไขความดีไปลงในอ่างศักดิ์สิทธิ์โดยผู้อำนวยการโรงเรียน ครู หรือประธานนักเรียน
- ตัวแทนนักเรียนของแต่ละชั้นเรียน ไปตักไขความดี ร่วมกันอธิษฐานจิต ก่อนตักไขความดี
- แกนนำนักเรียนนำประกาศผลการตักไขความดี เพื่อให้เกิดการนำไปสู่การปฏิบัติที่ดีในเรื่องคุณธรรมที่นักเรียนต้องปฏิบัติร่วมกันภายใน 1 สัปดาห์
- นักเรียนแกนนำ ครูผู้รับผิดชอบ และผู้อำนวยการโรงเรียนร่วมกันทบทวนหลังการปฏิบัติการกิจกรรมโดยใช้กระบวนการ (After Action Review -AAR) เพื่อวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน และสิ่งที่ต้องปรับปรุง วางแผนพัฒนาในสัปดาห์ต่อไป
- นักเรียนแกนนำและครูกลุ่ม Professional Learning Community (PLC) ร่วมกันกำกับติดตามเก็บข้อมูลการปฏิบัติตนของนักเรียนใน 1 สัปดาห์
- นำผลการติดตามเก็บข้อมูลและผลการจัดกิจกรรมตามกระบวนการ (After

Action Review -AAR) เพื่อสะท้อนถึงการทำงานโดยการจำแนกถึงจุดแข็ง จุดอ่อน และสิ่งที่ต้องปรับปรุงวางแผนพัฒนาในสัปดาห์ต่อไป

4. นักเรียนแต่ละกลุ่มจัดทำหลักฐานการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการกลุ่มร่วมกันคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ แล้วเขียนเป็นแผนภูมิความคิด (Mind Mapping) อย่างถูกต้อง

5) การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

โรงเรียนบ้านหนองแวงหนองหัวคน มีการจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างโรงเรียนและชุมชนเป็นประจำ มีการปลูกฝังคุณธรรมอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ ผู้บริหาร ครู บุคลากรและนักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน คือ สะอาด เป็นระเบียบ สุขภาพ ตรงต่อเวลา มีวินัย เคารพ อดทน ซึ่งจะเห็นได้จากอาคารสถานที่บริเวณโรงเรียนสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อยอยู่เสมอ ทุกคนมาโรงเรียนแต่เช้า เดินเข้าแถวตามช่องทางเดินอย่างเป็นระเบียบ ครูปฏิบัติหน้าที่อย่างเข้มแข็ง นักเรียนพูดจาไพเราะอ่อนหวาน ยิ้มไหว้ทักทายกัน สามัคคีมีน้ำใจ ประหยัดอดออม กินอยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นทุ่มเทพัฒนาโรงเรียนอย่างจริงจัง ซึ่งคุณธรรมทั้งหลายเหล่านี้เกิดจากการจัดกิจกรรมปลูกฝังด้วยคุณธรรม การบูรณาการคุณธรรมในทุกสาระการเรียนรู้ การจัดทำโครงการคุณธรรมตลอดจนการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆกับชุมชน

นอกจากนักเรียนจะมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์เพิ่มมากขึ้นแล้ว กิจกรรมต่างๆเหล่านี้ยังทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น วัดได้จากผลการทดสอบระดับชาติ O-net และ NT และนอกจากนี้โรงเรียนยังได้รับรางวัลต่างๆมากมาย ได้รับความไว้วางใจเป็นแบบอย่างที่ดีสามารถนำผลการปฏิบัติที่โดดเด่นต่างๆเหล่านี้นำเสนอต่อสาธารณชนได้อย่างเต็มภาคภูมิ

รูปธรรมความสำเร็จในด้านต่างๆ ประกอบไปด้วย

ด้านครู โรงเรียนบ้านหนองแวงหนองหัวคน ได้มีตัวแทนครูของโรงเรียนได้รับรางวัลครูดีในดวงใจระดับอำเภอจตุรพักตรพิมาน คือนางยุวณี ศรีโยธี ได้รับรางวัลครูดีในดวงใจ ระดับประถมศึกษา

ด้านนักเรียน

- ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดโครงการคุณธรรม ระดับประถมศึกษาาระดับอำเภอจตุรพักตรพิมาน ประจำปีการศึกษา 2559
- ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดโครงการคุณธรรม ระดับมัธยมศึกษา ระดับอำเภอจตุรพักตรพิมาน ประจำปีการศึกษา 2559

- ได้รับรางวัลรองชนะเลิศ อันดับ1 การประกวดโครงงานคุณธรรมระดับมัธยมศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2559
- ได้รับรางวัลชนะเลิศการแข่งขันกิจกรรมโครงงานคุณธรรม ระดับมัธยมศึกษา ในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับอำเภอจตุรพักตรพิมาน ประจำปีการศึกษา2559
- ได้รับรางวัลเหรียญทอง อันดับ 2 การแข่งขันกิจกรรมโครงงานคุณธรรม ระดับมัธยมศึกษา ในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2559

ด้านโรงเรียน

- ได้รับการคัดเลือกให้เป็นโรงเรียนคุณธรรม ประจำปีการศึกษา 2560 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

6) บทเรียนที่ได้รับ

จากการดำเนินการขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนบ้านหนองแวงหนองหัวคนได้จัดกิจกรรมไข่ไข่ความดีเพื่อสร้างให้นักเรียนเป็นคนดี ทำให้คุณลักษณะที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนลดลงมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพิ่มขึ้นตามคุณธรรมของคนดี 4 ประการ คือ

ความสะอาด ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวกของคุณธรรมเรื่องความสะอาด คือ นักเรียนอาบน้ำมาโรงเรียนทุกวัน นักเรียนแต่งกายสะอาด นักเรียนทำความสะอาดเขตรับผิดชอบสะอาด

เป็นระเบียบ นักเรียนมีพฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวกของคุณธรรมเรื่องความเป็นระเบียบ คือ นักเรียนแต่งกายเป็นระเบียบ นักเรียนเดินตามช่องทางเดิน

สุขภาพ นักเรียนมีพฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวกของคุณธรรมเรื่องความสุขภาพ คือ นักเรียนพูดจาสุภาพ นักเรียนไม่หยอกล้อกัน

ตรงต่อเวลา นักเรียนมีพฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวกของคุณธรรมเรื่องความตรงต่อเวลา คือ นักเรียนมาโรงเรียนเช้า นักเรียนเข้าเรียนตรงเวลา นักเรียนส่งงานครูทันเวลา

คุณธรรมของนักเรียนดี 3 ประการ

วินัย นักเรียนมีพฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวกของคุณธรรมเรื่องความมีวินัย คือ นักเรียนเข้าแถวรอซื้ออาหาร นักเรียนข้ามถนนตรงทางม้าลาย

เคารพ นักเรียนมีพฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวกของคุณธรรมเรื่องความเคารพ คือ นักเรียนนั่งพับเพียบ นักเรียนไหว้ครูทุกครั้งที่เดินผ่าน

อดทน นักเรียนมีพฤติกรรมบ่งชี้เชิงบวกของคุณธรรมเรื่องความอดทน คือ นักเรียนควบคุมตนเองไม่คุยกันในห้องประชุม นักเรียนเข้าห้องน้ำเป็นเวลา

7) ข้อเสนอต่อการขยายผลในอนาคต

(7.1) **ระดับพื้นที่** อยากให้คนในชุมชนเห็นความสำคัญของคุณธรรม ซึ่งเป็นพื้นฐานของคนดี และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันของครอบครัว

(7.2) **ส่วนกลาง** อยากให้ส่วนกลางสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานโรงเรียนคุณธรรม เพื่อจะได้นำงบประมาณที่ได้ไปขับเคลื่อนกระบวนการโรงเรียนคุณธรรม

(7.3) **นโยบาย** อยากให้ทุกโรงเรียนเข้าร่วมโครงการโรงเรียนคุณธรรม เพื่อพัฒนาคนในประเทศไทยให้เป็นคนดี มีคุณธรรมจริยธรรม เพื่อลดความขัดแย้งของคนในชาติ

ผู้ให้ข้อมูล: นายทรงศักดิ์ พนมเขต ผู้อำนวยการโรงเรียน โทรศัพท์ 0862415090
อีเมล wkschool52@gmail.com

1.7 โรงเรียนบ้านเหล่าแมมตงกลาง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

1) เอ่ยอ้างถึงความโดดเด่นขององค์กร

โรงเรียนบ้านเหล่าแมมตงกลางเป็นโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง ให้บริการหมู่บ้าน 5 หมู่บ้าน คือ บ้านเหล่าแมม บ้านตงกลาง บ้านตงสว่าง บ้านตลาดค้อ บ้านเหล่าโพรงงาม จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 มีการจัดกิจกรรมมุ่งเน้นปลูกฝังคุณธรรมให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนอย่าง โดยกิจกรรมหลักคือ การฝึกสมาธิให้กับนักเรียน

ทางโรงเรียนได้จัดกิจกรรมกับนักเรียนหลายกิจกรรม ที่โดดเด่นและเห็นผล คือ การประดิษฐ์ดอกไม้ ทั้งจากกระดาษย่น และเศษวัสดุ เช่น ขวงน้ำยาปรับผ้านุ่ม ขวงผงซักฟอก เปลือกข้าวโพด เป็นต้น ทำให้เกิดโครงการคุณธรรมที่ชื่อว่า “สมาธิสร้างได้ด้วยดอกไม้ประดิษฐ์” โดยมีจุดประสงค์คือให้นักเรียนประดิษฐ์ดอกไม้จากเศษวัสดุ จากกระดาษย่น เพื่อนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ผลจากการปฏิบัติกิจกรรม พบว่านักเรียนมีสมาธิดีขึ้น และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ มีความรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้การเรียนดีขึ้นด้วย

2) บอกเล่าความเป็นมาของการขับเคลื่อนจากอดีตถึงปัจจุบัน

โครงการ “สมาธิสร้างได้ด้วยดอกไม้ประดิษฐ์” เกิดขึ้นเมื่อพบปัญหาว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไม่มีสมาธิในการเรียน เล่นโทรศัพท์ ความสนใจในการเรียนและการทำกิจกรรมน้อยลง จึงทำให้เกิดโครงการขึ้นมา โดยมีการจัดตั้งกลุ่ม “เด็กขยันสร้างสรรค์ด้วยสมาธิ” เป็นแกนนำในการทำกิจกรรม จัดกิจกรรมเข้าค่ายธรรมะ และให้ฝึกทำดอกไม้จากกระดาษย่น ทั้งนักเรียนชายและนักเรียนหญิง จนได้ผลงานเป็นที่น่าพอใจ นักเรียนมีสมาธิ มีความรับผิดชอบ และรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น คะแนนสอบโอเน็ต อยู่ในระดับที่น่าพอใจ สามารถสอบเข้าเรียนต่อโรงเรียนชั้นนำของจังหวัด เช่น โรงเรียนสตรีศึกษา และโรงเรียนอื่นๆได้ทุกคน ด้านกีฬาที่ประสบผลสำเร็จตามที่คาดหวัง

จากผลการดำเนินการดังกล่าวทางโรงเรียนได้นำโครงการ “สมาธิสร้างได้ด้วยดอกไม้ประดิษฐ์” มาขยายผลในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ซึ่งได้นำวัสดุเหลือใช้มารีไซเคิลเป็นดอกไม้ประดิษฐ์ที่มีความหอมและสวยงาม สามารถใช้ประโยชน์ได้จริง และเป็นการลดขยะได้อีกทางหนึ่ง

3) ปัญหาที่อยากแก้ ความดีที่อยากทำ

(3.1) ปัญหาที่อยากแก้ คือ ปัญหานักเรียนทิ้งขยะไม่เป็นที่ จากการสังเกตดูบริเวณโรงเรียนยังมีขยะที่นักเรียนบางส่วนไม่ทิ้งลงถังขยะ

(3.2) ความดีที่อยากทำ คือ ทำประโยชน์ต่อชุมชนและประเทศชาติ เพราะปัจจุบันสภาพเศรษฐกิจและปัญหาหลายอย่างทำให้คนเห็นแก่ตัวมากขึ้น การทำเพื่อประโยชน์ส่วนรวมน้อยลง

4) กระบวนการพัฒนา

โครงการสมานิสสร้างได้ด้วยดอกไม้ประดิษฐ์

1. ประชุมแกนนำผู้ดำเนินการ และสมาชิกของชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (กลุ่มเด็กขยันสร้างสรรค์ด้วยสมานิ) เพื่อกำหนดกิจกรรม

1.1 เลือกหัวเรื่องประเด็นปัญหา

1.2 วิเคราะห์ปัญหา

1.3 หาวิธีแก้ปัญหา

1.4 ดำเนินการ/จัดกิจกรรม

2. ประเมิน สรุปผลการทำโครงการ

3. รายงานโครงการ

5) การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเป็นอย่างไร

จากการที่นักเรียนได้ฝึกทำดอกไม้ประดิษฐ์ ในด้านพฤติกรรม ทำให้นักเรียนมีสมาธิมากขึ้น สามารถเรียนรู้ ร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน และสามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายดีขึ้น รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ มีความรับผิดชอบต่อการเรียนและงานที่ได้รับมอบหมายมากขึ้น

นอกจากนั้น ยังรู้จักนำวัสดุที่ไม่ใช้แล้วมารีไซเคิลให้เกิดประโยชน์ ลดปัญหาขยะ และสามารถนำผลงานไปใช้ประโยชน์ได้จริง โดยนำไปขายสร้างรายได้ให้กับตนเองได้ รวมทั้งนำผลงานเข้าประกวด โดยได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 จากมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด และรางวัลเหรียญทองโครงการคุณธรรม งานศิลปหัตถกรรม ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3

6) บทเรียนที่ได้รับ

จากการปฏิบัติกิจกรรมโครงการสมาธิสร้างได้ด้วยดอกไม้ประดิษฐ์ คุณธรรมที่เกิดขึ้นกับนักเรียนคือ อิทธิบาท 4 ประกอบไปด้วย 1. ฉันทะ (ความพอใจ) ความต้องการที่จะทำใฝ่ใจรักจะทำสิ่งนั้นอยู่เสมอ และปรารถนาจะทำให้ ได้ผลดียิ่งๆขึ้นไป 2. วิริยะ (ความเพียร) คือ ขยันหมั่นประกอบสิ่งนั้นด้วยความพยายาม เข้มแข็ง อดทน เอาธุระไม่ทอดทิ้ง 3. จิตตะ (ความคิด) คือ ตั้งจิตรับรู้อะไรที่กระทำ และทำสิ่งนั้นด้วยความคิด เอาจิตฝึกใฝ่ ไม่ปล่อยใจให้ฟุ้งซ่านเลื่อนลอยไป 4. วิมังสา (ความไตร่ตรอง หรือทบทวน) คือ หมั่นใช้ปัญญา พิจารณาใคร่ครวญ ตรวจสอบเหตุผล และตรวจสอบข้อที่ยังหย่อนในสิ่งที่ทำนั้น มีการวางแผน วัดผล คิดค้นวิธีแก้ไขปรับปรุง เป็นต้น

นอกจากนั้นยังเป็นการฝึกสมาธิ ฝึกความอดทน ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ ความคิดสร้างสรรค์ และความสามัคคีในหมู่คณะ

7) ข้อเสนอต่อการขยายผลในอนาคต

จากการปฏิบัติกิจกรรมสมมติสร้างได้ด้วยดอกไม้ประดิษฐ์ ส่งผลให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 มีสมาธิ และเกิดคุณธรรมในตัวเด็กนักเรียนอย่างแท้จริง ในภาคเรียนที่ 2 จะได้ดำเนินการฝึกสมาธิกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โดยใช้งานศิลปะ มาเป็นกิจกรรมหลักในการฝึก เพื่อให้เด็กเกิดความคิดสร้างสรรค์และมีสมาธิเพิ่มมากขึ้น และส่งเสริมคุณธรรมด้านอื่นๆ

ผู้ให้ข้อมูล: นางวิมลรัตน์ อาษาศึก โทร. 084 4284353

1.8 องค์การนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

1) เอยอ้างถึงความโดดเด่นขององค์กร

องค์การนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด เป็นองค์กรที่เป็นศูนย์กลางในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของนักศึกษา งานจิตอาสาในการบริการหรือช่วยเหลือประชาชน เป็นสื่อกลางในการติดต่อประสานงานในการทำกิจกรรมระหว่างนักศึกษากับมหาวิทยาลัย โดยมีคณะกรรมการสโมสรนักศึกษา ซึ่งได้มาด้วยการเลือกตั้ง และรับการแต่งตั้งจากมหาวิทยาลัย ให้ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวาระ 1 ปี ทำหน้าที่บริหารงาน และดำเนินงานของสโมสรนักศึกษา โดยโครงสร้างการทำงานของสโมสรนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ประกอบไปด้วย นายกสโมสรนักศึกษา อุปนายก 2 คน และประธานฝ่ายตามที่คณะกรรมการบริหารสโมสรนักศึกษาเห็นสมควร

2) บอกเล่าความเป็นมาการขับเคลื่อนจากอดีตจนถึงปัจจุบัน

การรับสมัครเลือกตั้งนายกองค์การนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด โดยอาศัยอำนาจตาม 5 แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ว่าด้วยสำนักกิจการนักศึกษา พ.ศ.2552 และข้อ 1.5(4) แห่งคำสั่งมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดที่ 510/2556 เรื่องการมอบอำนาจและมอบหมายงานให้อธิการบดีปฏิบัติราชการ และกำกับดูแลหน่วยงานแทนอธิการบดี จึงประกาศรับสมัครเลือกตั้งนายกองค์การนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ประจำปีการศึกษา 2559 ผู้สมัครต้องมีคุณสมบัติ คือ (1) เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 2 ขึ้นไป และเกรดเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.50 (2) เป็นผู้มีความประพฤติดีอยู่ในกฎระเบียบของมหาวิทยาลัย และเป็นผู้อยึดมั่นในความยุติธรรม ซื่อสัตย์ มีจิตอาสา (3) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งอื่นใดในองค์การนักศึกษาเกิน 1 ตำแหน่ง

ในการเลือกตั้งครั้งล่าสุดมีพรรคนักศึกษาหลงเลือกตั้งอยู่ 2 พรรค ได้แก่ พรรคราชภักดิ์ ก้าวใหม่ และพรรคนักศึกษาพร้อมใจพัฒนา ซึ่งมาจากกลุ่มตัวแทนนักศึกษาจากคณะต่างๆ ที่มีความคิดความตั้งใจเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันที่จะทำให้มหาวิทยาลัยของตนเองได้พัฒนา ยิ่งๆ ขึ้นไป โดยผลปรากฏว่าพรรคนักศึกษาพร้อมใจพัฒนาได้รับคะแนนเสียงเลือกให้ทำหน้าที่ บริหารองค์การนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด มี นายชัชชา บุญสะอาด ทำหน้าที่ เป็นนายกองค์การนักศึกษา พร้อมกับคณะทำงานของพรรคกว่า 50 คน และดำรงตำแหน่ง นี้ไปจนถึงปีการศึกษา 2561

3) ปัญหาที่อยากแก้/ความดีที่อยากทำ

(3.1) ปัญหาที่อยากแก้

ปัญหาที่เป็นปัจจัยภายใน เช่น การรับน้อง การบังคับให้นักศึกษาปี 1 เข้าร่วม กิจกรรมทุกกิจกรรม ทำให้เมื่อขึ้นปี 2 จะไม่ค่อยมาเข้าร่วม เพราะเคยโดนกระทำมาแล้ว และคิดว่ากิจกรรมน่าเบื่อ โดยกิจกรรมมีตั้งแต่สาขาคณะของคณาจารย์นักศึกษาส่วนกลางไปจนถึง งานของมหาวิทยาลัย ซึ่งอาจมีมากเกินไป และนักศึกษาไม่ให้ความสำคัญ เพราะขาดแรง ดึงจูงใจ ไม่รู้ว่าทำไปแล้วได้อะไร สิ่งที่มหาวิทยาลัยควรทำคือการสร้างแรงแรงบันดาลใจ ซึ่งปัจจุบันยังไม่มี

อีกประการคือความเป็นห่วงเรื่องเรียน เพราะว่าการเข้ามาทำองค์การนักศึกษาจะมีกิจกรรมมากจนกระทบการเรียนแน่นอน อย่างน้อยคือเรื่องเวลาเรียน บางคนเข้ามาทำ กิจกรรมแล้วเกรดต่ำลง ทำให้คนใหม่ๆ ที่อยากเข้ามาทำงานอาจลังเล และตัดสินใจไม่มาทำ ทำให้องค์การนักศึกษาและสถานศึกษาอาจจะไม่ได้คนที่มีประสิทธิภาพมาทำงาน ประกอบ กับการมีทัศนคติไม่ดีต่อองค์การนักศึกษาและสถานศึกษา การสร้างค่านิยมและความเชื่อที่ ผิดในการนำเอาความเป็นเอกภาพ (Unity) มาดึงคนที่มีความสามารถให้ทำงานที่คณะของ ตนเอง ไม่ให้ความร่วมมือกับงานขององค์การนักศึกษาในส่วนกลาง จึงทำให้ความสามารถ และประสิทธิภาพขององค์การนักศึกษาลดลง

(3.2) ความดีที่อยากทำ

การกระตุ้นให้นักศึกษาได้เห็นถึงประโยชน์ของการพัฒนาศักยภาพของตนเองควบคู่ กับการเรียน โดยส่งเสริมแรงจูงใจเรื่องกิจกรรมกับการเรียนควบคู่กันไป

4) กระบวนการพัฒนา

(4.1) รวบรวมข้อเสนอ ปัญหา แนวทางการแก้ไขจากสโมสรแต่ละคณะฯ เพื่อจัดทำข้อสรุปเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรม เพื่อตอบโจทย์ปัญหาของเกี่ยวกับนักศึกษาในมาที่สุด

(4.2) วางแผนการดำเนินงานโดยให้แต่ละคณะส่งตัวแทนเข้าร่วมการประชุมร่วมกับองค์การนักศึกษา เพื่อให้ได้เป็นแนวทางกิจกรรมเป็นอันเดียวกัน

(4.3) จัดกิจกรรมพัฒนาผู้นำนักศึกษาเป็นให้เป็นแบบอย่างที่ดีในด้านต่างๆ กระตุ้นให้นักศึกษาสนใจการจัดกิจกรรมที่สร้างประโยชน์กับส่วนร่วม เช่น กิจกรรมบ้าน วัด โรงเรียน ชุมชน

(4.4) จัดกิจกรรมระหว่างนักศึกษาและชุมชน การจัดกิจกรรมระหว่างนักศึกษาและมหาวิทยาลัย เพื่อสร้างเครือข่ายและความสัมพันธ์อันดี

(4.5) จัดกิจกรรมสรุปแนวทางปัญหา การถอดบทเรียนการทำงานในแต่ละกิจกรรม เพื่อให้ได้ซึ่งบทเรียน และการจัดกิจกรรมที่ดีต่อไป

(4.6) ประชุมร่วมองค์การและสโมสรนักศึกษา เพื่อรับฟังข้อเสนอแนะ แนวทางวิธีการดำเนินงานและกิจกรรมของนักศึกษา

5) การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

(5.1) **ระดับบุคคล:** สร้างความภูมิใจให้กับตนเองได้มากที่สุด เพราะสามารถทำให้เพื่อนๆ นักศึกษาได้ทำกิจกรรมตามที่วางแผนไว้ และมีความมั่นใจในการทำกิจกรรมมากขึ้น

(5.2) **ระดับกลุ่ม:** เพื่อนๆ นักศึกษามีความตั้งใจในการทำกิจกรรมมากขึ้น ได้รับการตอบรับที่ดี การชื่นชมจากเพื่อนเมื่อได้ทำกิจกรรม เพราะเห็นความพยายามขององค์การนักศึกษาที่ต้องการทำให้งานออกมาดี

(5.3) **ระดับองค์กร:** องค์การนักศึกษาได้รับความเชื่อมั่นในในระดับองค์กรและตัวบุคคลว่ามีคุณภาพ ควรแก้ทำหน้าทีนี้ต่อไป

6. บทเรียนที่ได้รับ

(6.1) มีความสุขในการทำกิจกรรมทุกครั้ง เพราะสิ่งที่ได้ทำคือการมอบประสบการณ์และความสุขให้กับเพื่อนๆ นักศึกษาเช่นเดียวกัน

(6.2) ได้ความรู้ ประสบการณ์ การสร้างสรรค์แนวความคิดใหม่ๆ ที่ได้จากเพื่อนทำให้เป็นคนที่ได้รับฟังคนอื่น แล้วนำความคิดเห็นข้อเสนอแนะมาประยุกต์ใช้กับการดำเนินชีวิตประจำวัน เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น

(6.3) ได้รับความชื่น เรียนรู้ที่จะคิดทำประโยชน์ให้กับเพื่อนๆ นักศึกษาในฐานะผู้นำ ได้รับความไว้วางใจ ความเชื่อมั่นจากเพื่อน มีผลให้ต้องระมัดระวังในการคิด หรือทำสิ่งใด เพื่อให้ประสบผลสำเร็จและเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้อื่นต่อไป

(6.4) องค์กรมีความสามัคคี เข้าใจบริบทของการทำงานในแต่ละกิจกรรม เพราะ ต้องทำงานกับหลายหน่วยงานในสถานศึกษา

(6.5) องค์กรมีความเข้มแข็งสามารถทำงานด้วยความร่วมแรงร่วมใจและการเสียสละเพื่อส่วนร่วม

7) ข้อเสนอต่อการขยายผลในอนาคต

(7.1) มีกิจกรรมให้ความรู้และทักษะการประกันคุณภาพการศึกษาแก่นักศึกษา

(7.2) มีการส่งเสริมให้นักศึกษานำความรู้ด้านการประกันคุณภาพ ไปใช้ในการจัดกิจกรรมที่ดำเนินการ โดยนักศึกษา

(7.3) มีการสนับสนุนให้นักศึกษาสร้างเครือข่ายพัฒนาคุณภาพภายในสถาบัน และมีกิจกรรมร่วมกัน

2. ชุมชน/ท้องถิ่น

2.1 บ้านกุดแซ่ ตำบลนางาม อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

การถอดบทเรียนชุมชนคุณธรรมบ้านกุดแซ่ หมู่ที่ 2 และ 12 จัดขึ้นเมื่อวันที่ 9 กันยายน 2560 ณ วัดขันดินवास ตำบลนางาม อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยมี นายศรายุทธ อินทะไชย์ นายกสมาคมสภาองค์กรชุมชนจังหวัดร้อยเอ็ด ดำเนินการเป็นวิทยากรถอดบทเรียน จากการถอดบทเรียนพบว่า มีผลการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรม ดังต่อไปนี้

1) เอย์อ้างถึงความโดดเด่นขององค์กร

คุณธรรมที่มีความโดดเด่นของชุมชนบ้านกุดแซ่ มี 8 เรื่อง ดังต่อไปนี้

1. ความซื่อสัตย์ เสียสละ รับผิดชอบ เห็นอกเห็นใจ และไว้วางใจกันและกัน โดยนำหลักธรรมที่กล่าวมานี้มาใช้ในการบริหารกองทุนสวัสดิการชุมชน ใช้กำหนดกติกาชุมชน องค์กรการเงินชุมชน จนประสบผลสำเร็จเป็นที่ยอมรับ

2. การมีศีลห้า เพราะศีลทำให้คนเป็นคนดี ถ้าคนมีศีลห้าครบทุกข้อ ไม่ต้องมีกฎหมายก็ได้

3. จิตอาสาของเยาวชน 40 คน ร่วมกันปลูกป่าทุกปี

4. จิตอาสาทำนารวมร่วมกันประมาณ 250 ครอบครั้ว

5. ความสามัคคีของประชาชนทุกหมู่เหล่า

6. งานศพงานศพไม่มีน้ำเหล้ามีแต่น้ำใจ

7. การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ทอดเทียนโฮมทั้งตำบล

8. โครงการรดน้ำเข้าพรรษา

2) บอกเล่าความเป็นมาของการขับเคลื่อนจากอดีตถึงปัจจุบัน

บรรพบุรุษสืบสานรักษาศิลหามาหลายร้อยปี พ่อแม่ก็พารักษาศิลและปฏิบัติธรรมตามวัดในหมู่บ้าน ต่อเนื่องมาจนถึงการมีโครงการหมู่บ้านรักษาศิลห้า ซึ่งดำเนินการมาประมาณ 5 ปี วิธีการ คือเริ่มที่วัดเป็นศูนย์กลาง ต่อมาขยายในหมู่บ้าน เช่น เวลาประชาชนทำบุญบ้านจะให้สมทานศิลปะและรักษาศิลห้าก่อนถวายทาน

นอกจากนั้น ยังมีโครงการงานศพงานศพที่ไม่มีน้ำเหล้ามีแต่น้ำใจ โครงการเยี่ยมผู้ป่วยติดเตียง ร่วมกับ รพ.สต. อสม. เป็นโครงการจากส่วนกลาง มาจากเจ้าคณะภาค 9 รวมทั้งมีการสอนศีลธรรมในโรงเรียนตามที่คณะครูมีหนังสือขอมา หรือบางครั้งฝ่ายสงฆ์ทำงานเผยแผ่เชิงรุกประสานกับผู้บริหารโรงเรียน ให้พระไปสอนศีลธรรมในวัด การทำโครงการที่โรงเรียนนำนักเรียนมาอบรมในวัด 2 วัน 1 คืน

ช่วงที่ประชาชนประสบปัญหาน้ำท่วมที่โรงเรียนบ้านโพธิ์ตาก บ้านกุดแซ่ คณะสงฆ์ได้ให้ความช่วยเหลือ รวบรวมเงินซื้อเรือช่วยเหลือนักเรียน และจัดซื้อสื่อการเรียนการสอนมอบให้โรงเรียน

3) ปัญหาที่อยากแก้ ความดีที่อยากทำ

(3.1) ปัญหาที่อยากแก้

ชุมชนบ้านกุดแซ่อยากนำคุณธรรมไปแก้ไขปัญหายาเสพติด แก้ไขปัญหาการไม่ตรงต่อเวลา การไม่เคารพกติกาของบ้านเมือง ปัญหาการพนันและอบายมุขทุกชนิดให้ครบทุกหมู่บ้าน

(3.2) ความดีที่อยากทำ อยากให้ทุกคนในสังคมทำความดีดังต่อไปนี้

1. การรักษาศีลห้า เพราะศีลห้าให้คนเป็นคนดี ถ้าคนมีศีลห้าครบทุกข้อไม่ต้องมีกฎหมายก็ได้
2. การมีความซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบ เสียสละ เห็นอกเห็นใจ และวางใจ
3. ร่วมกันทำกองทุนสวัสดิการชุมชนให้เข้มแข็ง
4. ร่วมกันปฏิบัติตามกติกาชุมชน ธรรมบัญญัติตำบล
5. สร้างจิตอาสาทำนารวมร่วมกัน และจิตอาสาปลูกป่าเป็นประจำทุกปีในกลุ่มเยาวชน
6. บูรณาการแผนชุมชนร่วมกัน
7. รณรงค้งานศพงานศพที่ไม่มีน้ำเหล้ามีแต่น้ำใจ
8. ซ่อมแซมบ้านเรือนประชาชนที่ถูกน้ำท่วม

4) กระบวนการพัฒนา มี 2 รูปแบบ คือ

(4.1) การทำงานแบบมอบหมายด้วยวาจา ในรูปแบบ บวร เริ่มจากคณะสงฆ์ประชุมหารือ มีการประชาคมร่วมกันในหมู่บ้านก่อนทำกิจกรรม เช่น ปี 2553 เริ่มทำงาน

ศพงานปลอดเหล้า เริ่มจากบ้านที่ฐานะไม่ค่อยดี ซึ่งช่วยลดค่าใช้จ่ายได้ประมาณ 50,000 บาท ส่งผลให้ต่อมาบ้านอื่นๆเริ่มทำตาม

ปัจจุบัน ตำบลนางมาจัดงานศรั้าปลอดเหล้าทุกครอบครัว การดำเนินงานบริหารด้วยแกนนำ 7 คุ่ม แต่ละคุ่มช่วยกันรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย ถอดแบบการทำงานมาจากการจัดบุญผะเหวดจังหวัดร้อยเอ็ด ทำด้วยความเข้าใจของแกนนำ ไม่ต้องมีคำสั่งเป็นลายลักษณ์อักษร ความรับผิดชอบเกิดจากจิตสำนึก เนื่องจากการทำงานที่เกิดจากความต้องการของชุมชน หรือการระเบิดจากข้างใน น้อมนำศาสตร์พระราชามาปฏิบัติ และมีจิตอาสา รวมทั้งฝ่ายปกครองมีการประชุมสัญจร ปรีกษาหารือกันในเรื่องต่างๆ ทั้งด้วยวาจาและเอกสาร ภายใต้อหุคณธรรมคือ ซื่อสัตย์ เสียสละ รับผิดชอบ จิตอาสา

(4.2) คำสั่งแต่งตั้งคณะทำงาน เช่น โครงการชุมชนคุณธรรมขับเคลื่อนด้วยพลังบวร ประจำปีงบประมาณ 2560

5) การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

- การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ ในปี 2530 บ้านกุดแซ่ได้ความรู้จากการประกวดหมู่บ้าน และในปี 2535 จากการที่ประชาชนมีความสามัคคี เห็นประโยชน์ส่วนรวม นำไปสู่การตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ยกระดับองค์กรการเงิน การจัดสวัสดิการให้ชุมชน โดยมีการควมรวม 8 องค์กรการเงินเข้าด้วยกัน และนำกำไรมาจัดสวัสดิการ น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติ
- ชุมชนมีกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม เช่น การงดเหล้าเข้าพรรษาทุกพรชชาติตลอดชีวิต งานศพปลอดเหล้า ผู้นำประกาศเลิกดื่มเหล้า เป็นตัวอย่างให้คนอื่นทำตาม ช่วยลดค่าใช้จ่ายปีละ ประมาณ 50,000 บาท
- ชุมชนมีสถานที่ปฏิบัติธรรมรวมตำบล มีสิ่งปลูกสร้าง ถนนหนทางสะดวก

6) บทเรียนที่ได้รับ

คุณธรรมที่เพิ่มขึ้น คือ ความซื่อสัตย์ เสียสละ รับผิดชอบ เห็นอกเห็นใจ จิตอาสา และไว้วางใจ รวมทั้งมีการยกย่องคนดีที่ผ่านการคัดเลือกโดยคณะกรรมการหมู่บ้าน โดยมอบประกาศเกียรติคุณเงินรางวัล พร้อมโล่ให้ผู้มีจิตอาสาในวันบุญข้าวจี

7) การขยายผลในอนาคต

(7.1) ชุมชนมีแผนขยายผลโดยเปิดเป็นศูนย์เรียนรู้เกี่ยวกับงานศพปลอดเหล้าให้ผู้คนใจจากพื้นที่อื่นมาศึกษาดูงาน ที่ผ่านมามีคนมาเรียนประมาณ 100 คน เพื่อให้เอากลับไปทำในตำบลของตนเอง และแนะนำให้ตำบลอื่นทำแบบเครือข่าย และขยายผลให้ครอบคลุมทั้งประเทศ

(7.2) กิจกรรมงดเหล้าเข้าพรรษา ต้องขยายเครือข่ายไปครบทุกหมู่บ้านในตำบล โดยท่านพระครูขันตวราภิรม ได้เห็นนโยบายเจ้าอาวาส 12 วัด ตั้งแต่ปี 2543 ซึ่งรับทราบทุกวัดแล้ว เหลือขั้นตอนปฏิบัติ วิธีการคือจะจัดประชุมหมื่นเวียนให้ประชาชนได้เข้ามาร่วม โดยมีหลักปฏิบัติที่สำคัญคือ พระคุณเจ้านำหน้า ผู้นำและประชาชนทำตามก็จะสำเร็จได้ด้วย ความราบรื่น

ผู้ให้ข้อมูล: 1. นายสุชชา นำบัณฑิต โทรศัพท์ 082 301 8322

2. นางสมศรี วารินทร์ โทรศัพท์ 098 150 0499

2.2 บ้านโนนชัยศรี อำเภอโพธารอง จังหวัดร้อยเอ็ด

การถอดบทเรียนชุมชนคุณธรรมบ้านโนนชัยศรี จัดขึ้นเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2560 ณ ศาลาค่านกเอี้ยง ตำบลโนนชัยศรี อำเภอโพธารอง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยมีนายศรายุทธ อันทะไชย์ นายกสมาคมสภาองค์กรชุมชนจังหวัดร้อยเอ็ด ดำเนินการเป็นวิทยากรถอดบทเรียนจากการถอดบทเรียนพบว่ามีผลการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรม ดังต่อไปนี้

1) เอเชียถึงความโดดเด่นขององค์กร

คุณธรรมที่มีความโดดเด่นของบ้านโนนชัยศรี ประกอบไปด้วย

1. ความสามัคคี ความพร้อมเพรียง การมีส่วนร่วมทำสิ่งที่ดี ปกปักรักษาหรือกันก่อนทำ ฟังพอใจทุกฝ่าย ไว้วางใจกัน
2. ประหยัดและออมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
3. รับผิดชอบร่วมกัน รับฟังเสียงส่วนมาก ใช้กระบวนการลงประชามติ
4. เสียสละต่อส่วนรวม มีความเอื้ออาทรช่วยเหลือกันและกัน มีจิตสาธารณะ จิตอาสาทำทุกอย่าง เช่น ช่วยกันกำจัดผักตบชวา ช่วยจัดงานศพ
5. ฟังพาดตนเอง ชยัน มีน้ำใจแบ่งปัน
6. ซื่อสัตย์ ซื่อตรง
7. ฆราวาสธรรม คือ สัจจะต่อตนเอง ทมะ การข่มใจให้สงบ ชันติ มีความอดทน จาคะ คือการบริจาค เช่น บริจาคสิ่งของช่วยเหลือยามเกิดเหตุไฟไหม้
8. ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ บำรุงวัดวาอาราม

2) บอกเล่าความเป็นมาของการขับเคลื่อนจากอดีตถึงปัจจุบัน

นายเวียงสงค์ มณี ผู้ใหญ่บ้านโนนชัยศรีได้เรียนรู้จากปราชญ์ชาวบ้านหลายคน ปลุกฝังให้เป็นคนสำนึกรักบ้านเกิดจากรุ่นสู่รุ่น เริ่มจากการพัฒนาในรูปแบบ บวร ทำผ้ายค่านกเอี้ยง โดยไม่มีหน่วยงานราชการมาช่วย ต่อมาในปี 2514 กำนันที่มีจิตอาสา และเสียสละเดินเท้าไปประสานงานกับชลประทานร้อยเอ็ด ด้วยความอดทน และเพียรพยายาม จนทำให้เกิดโครงการทำฝายน้ำล้นบึงห้วยดอกซ้อน โดยมีพ่อกะจำให้คำแนะนำทางด้านจิตวิญญาณ

ต่อมาลูกหลานที่ไปทำงานต่างถิ่นกลับมาช่วยกันพัฒนาบ้านเกิดของตนเอง จากการเห็นแบบอย่างที่ดีของปราชญ์รุ่นเก่า และอาศัยประเพณีเป็นศูนย์รวมใจ เช่น บุญบั้งไฟ ทำให้

ผู้ใหญ่เวียงสงค์มีจิตสาธารณะ จิตอาสา ในปี 2548 จึงเข้าสู่กระบวนการพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ร่วมกับพัฒนาชุมชนและเกษตรและสหกรณ์จังหวัด

3) ปัญหาที่อยากแก้ ความดีที่อยากทำ

(3.1) ปัญหาที่อยากแก้

1. ปัญหาวัยรุ่น: การทะเลาะวิวาท แสดงพฤติกรรมไม่เหมาะสม ไม่รับฟังคำสอนของผู้ใหญ่
2. ปัญหายาเสพติด: ขาดหน่วยงานมาช่วยแก้ไขอย่างจริงจัง
3. การขาดจิตสำนึกในการใช้พื้นที่สาธารณะ ทรัพยากรส่วนรวม และทรัพยากรธรรมชาติ เช่น การใช้ถนนหน้าบ้าน บุกรุกที่สาธารณะ จับปลาในฤดูวางไข่
4. คนในชุมชนขาดความพอเพียง
5. ปัญหาการลักขโมย
6. การไม่มีตลาดรองรับสินค้าจากกลุ่มต่างๆในชุมชน
7. ปัญหาขยะ
8. ความเห็นแก่ตัว ความไม่ร่วมมือกัน
9. ปัญหาน้ำประปาไม่ไหลนานครั้งละ 3-4 วัน
10. ขาดผู้นำทางจิตวิญญาณที่เข้มแข็งนำชาวบ้านทำเรื่องดีๆ
11. ผู้สูงอายุไม่มีกิจกรรมทำ

(3.2) ความดีที่อยากทำ

1. ของบประมาณมาชุดลอกบึงห้วยดอกซ้อน
2. ดำเนินโครงการ 9101 ซี่อรถไถใหญ่ขนาด 40 แรงม้า
3. อยากทำชุมชนเกษตร พัฒนาบึงห้วยดอกซ้อนเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร
4. การรวมกลุ่มทำงานเพื่อชุมชน เช่น กลุ่มสวัสดิการชุมชนมีรถไถเพื่อส่วนรวม กลุ่มฉาปนกิจหมู่บ้าน กองทุนขยะที่ทุกหมู่บ้านเป็นสมาชิกร่วมกัน
5. ทำเกษตรอินทรีย์ ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
6. โรงเรียนผู้สูงอายุ
7. สสำรวจแนวเขตป่าแปลงสาธารณะและปลูกป่า

4) กระบวนการพัฒนา

(4.1) เอาปัญหาเป็นตัวตั้ง ปัญหาเกิดที่ไหน แก้ที่นั่น

(4.2) วิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง จัดทำแผนหมู่บ้านแบบมีส่วนร่วมด้วยเวทีประชาคม และจัดลำดับความสำคัญ โดยแบ่งเป็นกิจกรรมที่ตัวเอง และกิจกรรมที่ขอให้รัฐช่วยเหลือ

(4.3) การกำหนดให้คณะกรรมการหมู่บ้านมาจากทุกเครือข่ายในหมู่บ้าน เช่น กลุ่มทอผ้า กลุ่มเกษตร โดยมีกลไก คือหนังสือแต่งตั้งจากนายอำเภอ และภายในหมู่บ้านมีการแต่งตั้งและมอบหมายกันรับผิดชอบ

5) การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

1. เกิดศูนย์เรียนรู้ ฐานเรียนรู้
2. มีโรงปุ๋ยอินทรีย์
3. ทำเกษตรทฤษฎีใหม่ เช่น เพาะเห็ด
4. การสืบทอดภูมิปัญญา
5. อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
6. มีกลุ่มสวัสดิการชุมชน
7. คนในชุมชนประหยัด รู้จักการออม
8. มีไฟฟ้า ประปา ถนนทั่วถึง

6) บทเรียนที่ได้รับ

(6.1) เกิดความสามัคคี มีการปรึกษาหารือ วางแผนแบบมีส่วนร่วม

(6.2) พากเพียร อดทน เห็นใจ ดึงเอาศักยภาพของคนที่หลากหลายมาช่วยในการทำงานแต่ละด้าน

7) ข้อเสนอต่อการขยายผล ในอนาคต

ชุมชนคุณธรรมโนนชัยศรีสามารถนำสิ่งที่เข้มแข็งมาทำประโยชน์ให้หมู่บ้านในหลายเรื่อง เช่น ลูกหลานที่เก่งแต่ละด้านกลับมาช่วยพัฒนาบ้านเกิด คนในชุมชนเข้าใจสภาวะ ไม่มีดียาฆ่าหญ้า ฆ่าแมลง มีประเพณีกลองยาว การทอผ้า ที่รักษาไว้อย่างเข้มแข็ง สามารถพัฒนาเป็นสถานที่เรียนรู้ได้ในหลายด้าน

ประกอบกับหน่วยงานราชการมาช่วยโครงการสำคัญ เช่น ตั้งร้านขายวัสดุทางการเกษตรในหมู่บ้าน พัฒนาดถนน ระบบน้ำ ไฟฟ้า ให้ถึงที่นาของเกษตรกร จึงอยากเปลี่ยนแปลงไร่นาเป็นศูนย์เรียนรู้ของหมู่บ้าน แต่ยังขาดเงินทุน ซึ่งถ้าทำได้จะรับซื้อผัก และผลผลิตการเกษตรทุกชนิดในรูปแบบเครือข่าย มีความพอเพียง ซื่อสัตย์ต่อกัน รวมกลุ่มให้คำแนะนำหรือกันบ่ออยู่ ทำตัวเป็นน้ำไม่เต็มแก้วที่พร้อมรับทุกสิ่งทุกอย่างที่ดีจากทุกภาคส่วน

ผู้ให้ข้อมูล: นายเวียงสงค์ มณี ผู้ใหญ่บ้าน โทรศัพท์ 084 787 2159

2.3 บ้านนาใหญ่ อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

การถอดบทเรียนชุมชนคุณธรรม บ้านนาใหญ่ หมู่ที่ 1 จัดขึ้นเมื่อวันที่ 8 กันยายน 2560 ณ วัดธาตุ นาใหญ่ ตำบลนาใหญ่ อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยมีนายศรายุทธ อันทะไชย์ นายกลสมาคมสภาองค์กรชุมชนจังหวัดร้อยเอ็ด ดำเนินการเป็นวิทยากรถอดบทเรียน จากการถอดบทเรียนพบว่ามีผลการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรม ดังต่อไปนี้

1) เอ่ยอ้างถึงความโดดเด่นขององค์กร

คุณธรรมที่มีความโดดเด่นของชุมชนบ้านนาใหญ่ มี 5 เรื่อง ดังต่อไปนี้

1. จิตอาสาปลูกป่าในใจคน ดำเนินการตั้งแต่ปี 2542 ที่วัดป่าพุทธาวาส บ้านตาแหลว หมู่ที่ 4 พื้นที่ 160ไร่
2. ความสามัคคี
3. การอบรมคุณธรรมเด็กนักเรียน ประมาณ 100 คน ที่วัดนาใหญ่ จัดทุกช่วงบ่าย

วันศุกร์ตลอดทั้งปี โดยให้เด็กรู้จักวิถีสวนมนต์ ท่องอาราธนาศีลและมีระเบียบวินัย

4. มีศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ ที่ประชาชนทั่วไปจำนวน 50 คน เข้ามาอบรมธรรมะ
5. พิธีทอดเทียนโสมบ้านนาใหญ่ หมู่ที่ 1 ประมาณ 2,000 คน มีโรงงานมาบริการประชาชน

2) บอกเล่าความเป็นมาของการขับเคลื่อนจากอดีตถึงปัจจุบัน

เนื่องจากสภาพป่าเสื่อมโทรมมาก พื้นที่ป่าไม่มีน้อย ท่านพระครูสุที วัดป่าพุทธาวาส จึงอาสาพาญาติโยมลูกศิษย์ลูกหาเริ่มปลูกป่าในปี 2542 ต่อมาในปี 2543 นายบุญ อะทาโส นาย อดต.นาใหญ่ สนับสนุนพันธุ์กล้าไม้ประมาณ 500 ต้น ปลูกเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งถือเป็นกิจกรรมที่ทำด้วยจิตอาสาทั้งตำบลประมาณ 600 คน

3) ปัญหาที่ยากแก่ ความดีที่ยากทำ

(3.1) ปัญหาที่ยากแก่ ชุมชนบ้านนาใหญ่ มีปัญหาที่ยากแก่ใจจำนวน 9 ปัญหา ดังต่อไปนี้

1. ยาเสพติด
2. การทะเลาะวิวาท
3. การขับรถจักรยานยนต์ด้วยความเร็ว
4. การพนัน
5. การบุกรุกที่สาธารณะ
6. ปัญหาน้ำแล้งและน้ำท่วม
7. การลักลอบตัดไม้พะยูง
8. ถนนหนทางไม่สะดวก

(3.2) ความดีที่ยากทำ ของชุมชนตำบลนาใหญ่ คือ จิตอาสาปลูกป่าในใจคน เพื่อขยายผลไปยังหมู่บ้านอื่นๆ ให้ครบทุกหมู่บ้านที่มีพื้นที่ป่าชุมชน

4) กระบวนการพัฒนา

กระบวนการพัฒนาเป็นไปตามภูมิสังคม คือผู้นำและชาวบ้านจะมีการประชุม ประชาคมกำหนดโครงการพัฒนา และมีการมอบหมายหน้าที่ ความรับผิดชอบการประสาน

งานด้านต่างๆ ในการทำกิจกรรมปลูกป่า รักษาป่า ประเมินผล ขยายผลไปยังหมู่บ้านอื่นใน ตำบลนาใหญ่

5) การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

(5.1) เกิดจิตอาสามากขึ้น ความรักความสามัคคีมีมากขึ้น มีความเชื่อตรงต่อเวลา เกิดความภาคภูมิใจในการร่วมกันปลูกป่า และมีความรับผิดชอบในการรักษาป่าไม่ร่วมกัน รวมทั้งปรับเปลี่ยนทัศนคติเยาวชนให้มาร่วมรักษาป่ามากขึ้น

(5.2) เกิดเห็นธรรมชาติเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 70 เกิดความสมดุลของธรรมชาติ มีการจัดทำระบบน้ำหยดด้วยภูมิปัญญา

6) บทเรียนที่ได้รับ มีคุณธรรมอะไรเพิ่มขึ้นจากการขับเคลื่อน

จิตอาสา สามัคคี รับผิดชอบต่อเวลา

7) การขยายผลในอนาคต

(7.1) การขยายจิตอาสาปลูกป่าเพิ่มเติม ขยายเพิ่มปีละ 1 หมู่บ้าน

(7.2) การป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่า โดยกำหนดพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมบริเวณหมู่บ้าน นาน้อย หมู่ที่ 2 เนื้อที่ประมาณ 104 ไร่ โดยสมาชิกสภาองค์กรบริหารตำบลนาใหญ่ หมู่ที่ 2 เสนอต่อที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลนาใหญ่ทุกปี และสภาองค์กรชุมชนตำบลนาใหญ่ที่จะต้องทำภารกิจให้เกิดผลสำเร็จ

2.4 บ้านสว่าง อำเภอโพธารอง จังหวัดร้อยเอ็ด

การถอดบทเรียนชุมชนคุณธรรมบ้านสว่าง จัดขึ้นเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2560 ณ ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลสว่าง อำเภอโพธารอง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยมีนายศรายุทธ อันทะไชย์ นายกสมาคมสภาองค์กรชุมชนจังหวัดร้อยเอ็ด ดำเนินการเป็นวิทยากรถอดบทเรียน จากการถอดบทเรียนพบว่ามีผลการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรม ดังต่อไปนี้

1) **เอ่ยอ้างถึงความโดดเด่นขององค์กร** คุณธรรมที่มีความโดดเด่นของชุมชนบ้านสว่าง มีดังต่อไปนี้

1. จิตอาสาของปราชญ์รุ่นเก่า
2. งานบุญงานศรัทธาปลอดเหล้าปลอดการพนัน
3. คุณธรรมนำการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน
4. ความสามัคคีของ “บวร”
5. จิตสาธารณะของปราชญ์รุ่นเก่า
6. การจัดสวัสดิการชุมชน กองทุนวันละบาท
7. การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ป่าชุมชน แหล่งน้ำ
8. การทำวัตรสัจจระหว่างตำบลทุกวันพระในช่วงเข้าพรรษา
9. การรักษาศิลปวัฒนธรรมดั้งเดิม
10. การอบรมคุณธรรม มรดกภูมิปัญญาให้กับนักเรียนในโรงเรียนและวันอาทิตย์

2) **บอกเล่าความเป็นมาของการขับเคลื่อนจากอดีตถึงปัจจุบัน**

เนื่องจากชุมชนบ้านสว่าง เป็นชุมชนขนาดใหญ่มี 8 หมู่บ้าน หมู่ที่ 1 บ้านสว่าง หมู่ที่ 2 ทำสำราญ หมู่ที่ 3 บึงก้านตง หมู่ที่ 4 หนองกุ้ง หมู่ที่ 5 สองพี่น้อง หมู่ที่ 6 คำพระ หมู่ที่ 7 อุปราช หมู่ที่ 8 โคกก่ง มีประชากร 4,312 คน มีหลวงพ่อบุญธรรมศักดิ์สิทธิ์คู่หมู่บ้านมานานนับร้อยปี ประดิษฐานในวัดสิริมงคลซึ่งมีศาลาการเปรียญที่มีต้นเสาชขนาดใหญ่มากที่สุด มีสำนักปฏิบัติธรรมอมตะธรรมาราม ที่จัดอบรมเยาวชนปีละ 12 รุ่น ชมรมผู้สูงอายุ จัดทำวัตรสัจจปีละ 12 รุ่น

ประชาชนชุมชนบ้านสว่างได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง และร่วมมือกันพัฒนาหมู่บ้านเป็นอย่างดีในรูปแบบของเครือข่าย บ้าน วัด โรงเรียน หน่วยงานราชการในตำบลทุกหน่วยงาน และลูกหลานจำนวนมากที่ไปทำงานในต่างถิ่นก็กลับมาพัฒนาบ้านเกิดของตนเป็นประจำ บางคนทำงานในจังหวัดได้ช่วยประสานกับหน่วยงานต่างๆ ในระดับจังหวัด มาร่วมและสนับสนุนกิจกรรมทุกปี

การพัฒนาที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน มีจุดเปลี่ยนที่สำคัญ คือ สมัยก่อนประชาชนมีแนวคิดที่ต้องรอให้รัฐมาพัฒนา มาแก้ไขปัญหาให้ทุกอย่าง หรือบางเรื่องต้องรอให้นักการเมืองมาช่วย มามอบให้ แต่ระยะต่อมาจนถึงปัจจุบัน ประชาชนจำนวนมากเปลี่ยนแนวคิด

มาสู่การพึ่งพาตนเอง โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หรือการจัดการตนเองในหลายเรื่อง เช่น การจัดการป่าชุมชน ไม่ว่าจะเป็นการปลูก การรักษา การเพาะเห็ดโคนต้นไม้อ การจัดสวัสดิการชุมชนกองทุนวันละบาท การจัดสวัสดิการชีวิตผู้สูงอายุตำบลสว่าง การจัดการพัฒนาแหล่งน้ำบึงก้านตง เช่น การรื้อฝักตบชาโดยชาวบ้านที่มีจิตอาสา รวมทั้งพระสงฆ์ที่มีความรู้ระดับเปรียญธรรม มีความเข้าใจการพัฒนาพร้อมกับฝ่ายฆราวาส และปราชญ์ชุมชนที่มีความรู้เปรียญธรรม 8 ประโยค และจบพุทธศาสตรบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กลับมาพัฒนาบ้านเกิดของตนเอง จึงได้ชักชวนประชาชนทุกภาคส่วนมาพัฒนาชุมชนร่วมกันให้เกิดความผาสุกที่ยั่งยืน

3) ปัญหาที่อยากแก้ ความดีที่อยากทำ

(3.1) ปัญหาที่อยากแก้ ชุมชนบ้านสว่าง มีปัญหาหลายเรื่องที่อยากแก้ไข ได้แก่

1. คนขาดจิตอาสา การไม่เสียสละ การเอาวัดเอาเปรียบคนอื่น
2. การพนัน
3. การทะเลาะวิวาทของเยาวชน
4. การขาดวินัยในการดำเนินชีวิต
5. การไม่ตรงต่อเวลา
6. การไม่รักษาสมบัติของส่วนรวม
7. การซื้อสิทธิขายเสียงในการเลือกตั้งท้องถิ่น
8. ยาเสพติด
9. การลักขโมย
10. การบุกรุกที่สาธารณะ ป่าไม้

(3.2) ความดีที่อยากทำ เพื่อพัฒนาชุมชนให้เจริญมากยิ่งขึ้น มี 5 เรื่อง ดังต่อไปนี้

1. การเสริมสร้างจิตอาสา เสริมสร้างวินัย เสริมสร้างความซื่อตรง
2. การจัดการป่าชุมชน
3. การงดเหล้างดการพนันในงานต่างๆ
4. การจัดสวัสดิการให้ประชาชน
5. การพัฒนาแหล่งน้ำบึงก้านตง

4) กระบวนการพัฒนา

(4.1) ขั้นตอนในการดำเนินการ แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่

1. การวิเคราะห์สภาพปัญหาในชุมชน
2. การร่วมกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาแต่ละด้าน
3. การร่วมจัดทำแผนปฏิบัติการ ที่มีรายละเอียดครอบคลุมทั้งวัตถุประสงค์
วิธีดำเนินการ ตัวชี้วัด ระยะเวลาดำเนินการ แหล่งงบประมาณ ผู้รับผิดชอบ
ในชุมชน

(4.2) วิธีการดำเนินงาน มี 7 วิธีดังต่อไปนี้

1. ประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนเสริมสร้างชุมชนชื่อตรงแบบมีส่วนร่วม
2. การปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ
ที่ดำเนินงานต่อเนื่องมาเป็นระยะเวลา 14 ปี
3. ประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนพัฒนาบึงก้านตง
4. ประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนพัฒนาป่าชุมชนบ้านสว่าง
5. การเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านที่ไม่มีการซื้อสิทธิขายเสียง
6. การสร้างความเข้าใจเรื่องชุมชนคุณธรรม 14 ตำบล
7. การสร้างความเข้าใจเรื่องขยะไร้ถัง ชุมชนคัดแยกขยะ

(4.3) กลไกในการขับเคลื่อน ขับเคลื่อนในรูปแบบของคณะกรรมการพัฒนาคุณธรรม
ชุมชนบ้านสว่าง จำนวน 43 คน จาก 4 หน่วยงาน ประกอบด้วย อบต.สว่าง, กศน.ตำบล
สว่าง, รพ.สต.สว่าง, สภ.สว่าง และ 5 เครือข่ายที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

1. ประชาชนชาวบ้าน ซึ่งเป็นคลังสมองด้านภูมิปัญญาที่ทรงคุณค่า พร้อม
สละเวลามาร่วมพัฒนาได้ตลอด
2. องค์กรชุมชนที่มีการรวมตัวกันเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ เช่น สภาองค์กรชุมชน
กลุ่มแม่บ้านสตรี กลุ่มผู้สูงอายุ กองทุนสวัสดิการชุมชน สภาวัฒนธรรม
ตำบล สมาคมสภาองค์กรชุมชนจังหวัดร้อยเอ็ด
3. เครือข่ายทุกระดับที่แกนนำประสานมาร่วมพัฒนาตั้งแต่ระดับ
หมู่บ้าน จนถึงระดับประเทศ เช่น ศูนย์คุณธรรม สถาบันพระปกเกล้า
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สมาคมส่งเสริมธรรมาภิบาลแห่งประเทศไทย

4. ลูกหลานที่ไปทำงานต่างถิ่น ที่มีหลากหลายอาชีพ กลับมาพัฒนาบ้านเกิดอยู่เป็นประจำด้วยสำนึกรักบ้านเกิด
5. มีผู้ประสานงานกับ ภาครัฐ ภาคเอกชน เครือข่าย ทั้งในพื้นที่และนอกพื้นที่ ตั้งแต่ระดับอำเภอ จังหวัด ประเทศ เพื่อมาร่วมพัฒนา กับประชาชนในหมู่บ้านอย่างต่อเนื่องทุกปี

5) การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

จากการสรุปข้อมูลของการถอดบทเรียน มีจำนวน 12 เรื่อง ดังต่อไปนี้

- (5.1) เกิดความเชื่อตรงต่อตนเอง เชื่อตรงต่อผู้อื่น
- (5.2) การมีระเบียบวินัยในตนเอง เช่น การคัดแยกขยะจากครัวเรือน เพื่อขายเพิ่มรายได้ให้ครอบครัว
- (5.3) การรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง
- (5.4) มีความสามัคคีในกลุ่ม เวลาทำงานก็จะช่วยกันทำโดยสามัญสำนึก ไม่มีใครสั่งหรือขอร้อง
- (5.5) มีจิตอาสา หมายถึงการแสดงออกในการขอรับผิดชอบงานส่วนรวม โดยไม่มีใครสั่ง ใครบอก ใครขอ เมื่อถึงเวลาที่เหมาะสม จะรีบอาสาทำด้วยตนเอง
- (5.6) จิตสาธารณะ หมายถึง การตัดสินใจร่วมมือกันทำกิจกรรมเพื่อสาธารณะ เช่น การทำความสะอาดถนนหนทาง ตามชอกชอยในหมู่บ้าน การร่วมปลูกป่าชุมชน
- (5.7) ความขยันหมั่นเพียร ความอดทน รู้จักการพึ่งพาตนเอง
- (5.8) การเสียสละเพื่อกิจกรรมส่วนรวม การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่นโดยโอกาส
- (5.9) การมีส่วนร่วมในการคิด ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมทำกิจกรรมต่างๆ ด้วยความสมัครใจ
- (5.10) การเลือกตั้งคุณธรรม ผลักดันให้การซื้อสิทธิ์ ขายเสียงลดลง
- (5.11) การประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี จากการเข้าร่วมอบรมคุณธรรมความเชื่อตรง ทำให้เกิดสำนึกด้านคุณธรรม เกิดความภาคภูมิใจในการทำตนเป็นคนดีของสังคม
- (5.12) เกิดหมู่บ้านรักษาศีลห้าต้นแบบ มีการจัดกิจกรรมการเสริมสร้างศีลธรรมความเชื่อตรงด้วยศีล 5 อย่างต่อเนื่องในพื้นที่ 13 หมู่บ้าน

6) บทเรียนที่ได้รับ

คุณธรรมที่ได้เพิ่มเติมจากการขับเคลื่อน

(6.1) จิตอาสา พากันปลูกป่าต่อเนื่องมา 14 ปี อาสาพากันจัดทำแผนพัฒนาแหล่งน้ำ อาสาพากันทำแผนพัฒนาคุณธรรมความซื่อตรง อาสาพากันทำกองทุนสวัสดิการชุมชน อาสาพากันรณรงค์งานบุญงานศรัทธาปลอดเหล้าปลอดการพนัน อาสาพากันขยายผลชุมชนคุณธรรมครอบคลุม 14 ตำบลในอำเภอโพธารอง ใช้ฐานคุณธรรมที่ใช้ในการดำเนินงาน

(6.2) ความอดทนพากเพียร ไม่ย่อท้อต่อความเหน็ดเหนื่อย ตั้งใจทำเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ที่สำคัญคือ น้อมนำพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” มาปฏิบัติ ทำให้เกิดพลังในการทำงาน

(6.3) ซื่อตรงต่อตนเองและผู้อื่น

(6.4) ซื่อสัตย์สุจริตและรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

(6.5) มีระเบียบวินัยในการใช้ชีวิตร่วมกันในสังคม

(6.6) ดำรงชีวิตด้วยความพอเพียง ไม่ฟุ้งเฟ้อฟุ้งเฟ้อ ไม่ใช่จ่ายเกินรายได้

7) การขยายผลในอนาคต

เนื่องจากตัวแทนชุมชนบ้านสว่าง ได้ทำหน้าที่เป็นแกนนำหลักสำคัญที่มีหลักการทำงานที่ว่า “คุณธรรมนำการพัฒนาทุกเรื่อง” จึงได้ทำการขยายผล โดยสร้างความเข้าใจกับประชาชนครบทั้ง 14 ตำบลในอำเภอโพธารอง โดยการดำเนินงานขั้นต่อไปมีเป้าหมายสำคัญคือ การขับเคลื่อนชุมชนคุณธรรมต่อเนื่องให้เป็นรูปธรรม ดังต่อไปนี้

1. จัดอบรมธรรมะกลุ่มเยาวชนปีละ 12 รุ่น
2. จัดทำวัตรสัจจรปีละ 12 รุ่น
3. คัดเลือกหมู่บ้านที่มีจิตอาสา อยากทำ และสมัครใจดำเนินการต่อเนื่องด้วยความร่วมมือของคนในชุมชน เน้นคุณภาพไม่เน้นปริมาณ
4. เลือกครอบครัวนาร่องหมู่บ้านละ 5 ครอบครัว
5. เชิญชวนหน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรง มาร่วมดำเนินการแบบเข้มข้น ลงลึกถึงหมู่บ้านที่ต้องการร่วมพัฒนา หลอมใจเป็นหนึ่งเดียวและตั้งปณิธานร่วมกันว่าทุกคนต้องเดินตามรอยพ่อสานต่องานที่พ่อทำแบบ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” เพื่อให้เกิดความ “พอเพียง มีวินัย สุจริต และจิตอาสา” และคุณธรรมด้านอื่นๆ อย่างเป็นรูปธรรม
6. ประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

ผู้ให้ข้อมูล

1. นายพยนต์ ปัญญาภา ประธาน โทรศัพท์ 081 976 4945
2. นายเข้มชาติ เจาจง รองประธาน โทรศัพท์ 094 092 7403
3. นายอรุณ ตรีรักษา รองประธาน โทรศัพท์ 081 059 7985
4. นายจตุพล คำแดงไสย์ กรรมการและเลขานุการ โทรศัพท์ 085 462 6507

2.5 บ้านหนองบัว ตำบลหนองบัว อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด

1) เอยอ้างถึงความโดดเด่นขององค์กร

บ้านหนองบัว ตำบลหนองบัว อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นชุมชนที่มีความโดดเด่นในการส่งเสริมคุณธรรมด้านต่างๆ เป็นแหล่งพุทธสถาน และพุทธธรรมที่สำคัญ โดยมีพระครูบูรพาภิวัฒน์ หรือหลวงปู่สุข ยโสโร พระเกจิอาจารย์ชื่อดัง เป็นต้น

แบบของพุทธศาสนิกชนทั่วทุกสารทิศ และพุทธศาสนิกชนในพื้นที่ที่ให้ความเคารพศรัทธา ปฏิบัติตามหลักคำสอน แนวปฏิบัติดังคำสอนของหลวงปู่ จนทำให้เกิดชุมชนสงบสุข ร่มเย็น ในด้านต่างๆ ดังนี้

(1.1) **ความมีคุณธรรมของคนในชุมชน** โดยมีแหล่งยึดเหนี่ยวทางจิตใจของคนในชุมชน ตลอดทั้งมีผู้นำชุมชนเป็นอย่างดี นำชุมชนพัฒนาสู่ความผาสุก และมีพระครูบูรพาภิวัฒน์ (หลวงปู่สุข ยโสธโร) นำการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ประกอบกับพระครูปริยัติสุทธิคุณ เจ้าอาวาสองค์ปัจจุบัน ได้สืบสานปณิธานหลวงปู่ นำพุทธศาสนิกชนในพื้นที่ปฏิบัติธรรมตามแนวของหลวงปู่สุข ยโสธโร โดยเฉพาะการจัดตั้งวิฑูรยชุมชนและเป็นพระวิทยากรให้ความรู้เรื่องธรรมะทางสถานวิทยุทุกวัน

(1.2) **วัฒนธรรมประเพณี** ผู้นำชุมชนมีความเข้มแข็ง ร่วมกับหน่วยงานทางศาสนา องค์กรท้องถิ่น สถานศึกษา หรือพลังบวร (บ้าน วัด โรงเรียน) ร่วมกันขับเคลื่อนประเพณีทางศาสนา และวัฒนธรรม

(1.3) **ประชาชนในชุมชนมีความพอเพียง** ในการประกอบสัมมาชีพ ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาพอเพียงของรัชกาลที่ 9 พออยู่ พอกิน เน้นปลูกผักสวนครัว

(1.4) **ชุมชนมีการฝึกการสร้างวินัย อดออม ประหยัด** ในรูปแบบของร้านค้าชุมชน มีการแบ่งปันดอกผลสหกรณ์แก่สมาชิกอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

(1.5) **การมีแหล่งเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ต และวิฑูรยชุมชน** เผยแผ่ธรรมะสู่ชุมชนเยาวชน นักเรียน ในพื้นที่ได้รับรู้ข่าวสารและทันเหตุการณ์ โดยได้รับอนุญาตจาก กสทช.

(1.6) **ประชาชนทั้ง 3 หมู่บ้าน มีความสมัครสมานสามัคคี** ร่วมกันพัฒนาหมู่บ้านชุมชน จนเกิดความสะอาด สงบเรียบร้อย อยู่กันอย่างร่มเย็นเป็นสุข

2) บอกความเป็นมาการขับเคลื่อนจากอดีต ถึงปัจจุบัน

หนองบัวในอดีตเป็นตำบลเล็กๆ มีจำนวนหมู่บ้านไม่มาก พบปัญหาการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสม เช่น การตีมีสุรา หลวงปู่สุข ยโสธร เจ้าอาวาสวัดในอดีตจึงปรับเปลี่ยนพฤติกรรมความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ โดยใช้หลักธรรมทางศาสนามาปลูกฝัง มีการตั้งคณะกรรมการหมู่บ้าน ประกอบด้วยผู้นำ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน คณะครูในโรงเรียน มีหลวงปู่สุข ยโสธร เป็นที่ปรึกษา จุดเริ่มที่เกิดจากคณะกรรมการหมู่บ้านประชุมร่วมกันหาแนวทางการปกครอง และอยู่ร่วมกันอย่างปกติสุข พัฒนาสู่ชุมชนคุณธรรมเฉลิมพระเกียรติ ซึ่งเป็นชุมชนคุณธรรมตามพลังบวร มีการออกไปประกาศเกียรติคุณ เชิดชู ส่งเสริมผู้กระทำความดี สดุดีเป็นแบบอย่างโดยผู้นำท้องถิ่น

นอกจากการประชุมตกลงแนวทางการอยู่ร่วมกัน ยังมีการผสมผสานกับระเบียบของทางราชการ เป็นแนวทางปกครองชุมชน มีการแบ่งภารกิจหน้าที่ชัดเจน และทำกิจกรรมร่วมกัน โดยใช้พื้นที่วัดบูรพาหนองบัว เป็นพื้นที่รวมศูนย์ ทั้งงานประเพณี ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม

หลังจากหลวงปู่สุข ยโสธร มรณภาพ พระครูปริยัติสุทธิคุณได้สืบสานแนวปณิธานในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมสืบต่อมา จนปัจจุบันชุมชนได้รับการคัดเลือกเป็นท้องที่ดี ในเครือข่ายคุณธรรม 9 ดี ของศูนย์คุณธรรมจังหวัดร้อยเอ็ด

3) ปัญหาที่อยากแก้ ความดีที่อยากทำ

(3.1) ปัญหาที่อยากแก้

- ปัญหาการทิ้งขยะในหมู่บ้าน (อยากทำโครงการกองทุนขยะ)
- ปัญหาลมที่ต่างระดับของชุมชน

(3.2) ความดีที่อยากทำ

- ส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขภาพที่ดี

- อยากรู้ให้ประชาชนหลุดพ้นจากความยากจน
- อยากรู้ให้ทุกคนพึ่งพาตัวเองได้

4) กระบวนการพัฒนา

- (4.1) การแต่งตั้งคณะกรรมการหมู่บ้าน
- (4.2) จัดทำธรรมนูญหมู่บ้าน
- (4.3) ประชุมร่วมกัน โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่ได้เสนอความคิดเห็น
- (4.4) ปฏิบัติตามแผนและธรรมนูญหมู่บ้านที่ได้ตกลงร่วมกัน
- (4.5) ประชุมประเมินการปฏิบัติงานของชุมชน ว่ามีปัญหาอุปสรรคอะไรบ้างที่ต้องแก้ไข
- (4.6) เผยแพร่ความดีไปยังชุมชนข้างเคียง และผู้ที่สนใจ

5) การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการขับเคลื่อนคุณธรรมจากอดีตถึงปัจจุบัน คือ ประชาชนในชุมชนอยู่ดีกินดี มีสุขภาวะที่ดี ชุมชนมีความพอเพียง มีวินัยในการออม เห็นได้จากการมีร้านค้าชุมชนในวัด ลูกหลานเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม มีการประกอบสัมมาชีพ ตามกำลังของตัวเอง ไม่เบียดเบียนหรือสร้างภาระแก่สังคม การมีจิตอาสาร่วมกันของคนในชุมชน

6) บทเรียนที่ได้รับ

- (6.1) ประชาชนยึดมั่นในหลักธรรมคำสอน และแนวประพฤติปฏิบัติของหลวงปู่ สุข โสธโร ผู้เป็นที่ยึดเหนี่ยวของทุกพุทธศาสนิกชน
- (6.2) ประชาชนในชุมชนมีระเบียบวินัยในการอยู่ร่วมกัน มีความพอเพียงในการประกอบสัมมาชีพ เกิดความมีวินัยทั้งในชุมชน และในตัวเอง มีร้านค้าชุมชนที่ช่วยสร้างวินัยในการออม เกิดความสุจริต กับตนเอง ครอบครัว และสังคม

7) ข้อเสนอต่อการขยายผล ในอนาคต

- (7.1) อยากรู้ให้ชุมชน มีความสมัครสมานสามัคคี กลมเกลียวกันกับชุมชนข้างเคียงมากยิ่งขึ้น
- (7.2) ขยายผลการสร้างวินัยในตนเอง สู่ครอบครัว ชุมชน ตลอดจนถ่ายทอดไปยังชุมชนอื่นต่อไป

ผู้ให้ข้อมูล

1. พระครูปริยัติสุทธิคุณ เจ้าอาวาสวัดบูรพาพนองบัว โทรศัพท์ 093 513 8200
2. นางบัวทอง พิมพ์สุข ผู้ใหญ่บ้าน โทรศัพท์ 084 390 8334

2.6 ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนตำบลโหรา อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด

1) เอย์อ้างถึงความโดดเด่นขององค์กร

(1.1) ด้านคณะกรรมการหรือคณะทำงาน ประกอบด้วย นายกองค้การบริหาร ส่วนตำบลเป็นประธานศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนสมาชิก อบต.ทุกชุมชนเป็นคณะทำงาน ทั้ง 14 หมู่บ้าน มีการคัดเลือกผู้แทน อสม. หมู่บ้านละ 1 คน คัดเลือกผู้แทนเยาวชนหมู่บ้าน ละ 1 คน

คณะทำงานที่มีตัวแทนมาจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความเข้มแข็งและ สามารถเข้าถึงชุมชนของตัวเองได้ดี นอกจากนี้ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลให้ความ สนใจงานด้านพัฒนาสังคม และให้ความสำคัญกับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นเยาวชนในพื้นที่

(1.2) ด้านการทำงานของศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนตำบลโหรา มีการ ดำเนินงานด้านครอบครัวที่เข้มแข็ง มีทีมวิทยากรในศูนย์พัฒนาครอบครัวเป็นทีมวิทยากร ระดับจังหวัด 2 คน มีวิทยากรจาก โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล โรงเรียนและส่วน ราชการอื่นๆ คณะทำงานศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนมีการทำงานอย่างสม่ำเสมอและ ต่อเนื่อง มีการติดตามกลุ่มเป้าหมายหลังการช่วยเหลือ

2) ความเป็นมาของการขับเคลื่อนจากอดีตจนถึงปัจจุบัน

การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนตำบลโหรา เกิดจากแนวคิดของ สมาชิก อบต. อสม.ผู้ใหญ่บ้าน และเยาวชนแกนนำในหมู่บ้าน ในการแก้ไขปัญหาครอบครัว

ในชุมชนด้วยการทำกิจกรรมด้านครอบครัว และต่อมาได้รับการสนับสนุนจากพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดร้อยเอ็ด ยกฐานะเป็นศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนจนถึงปัจจุบัน

3) ปัญหาที่ยากแก่/ความดีที่ยากทำ

ปัญหาที่ยากแก่ คือปัญหาของคณะทำงานที่ไม่มีความรู้เรื่องกฎหมายครอบครัว กฎหมายแพ่งหรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานในอนาคต

ความดีที่ยากทำ ทำหน้าที่ของตนเอง ตามบริบทชุมชนให้ดีที่สุด ทำหน้าที่อย่างเข้มแข็งและต่อเนื่องทำกิจกรรม ที่ส่งคนที่ติดต่อชุมชนและสังคม

4) กระบวนการพัฒนา

เมื่อศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนตำบลโหรารับทราบปัญหาในชุมชนก็จะมีการประชุมคณะทำงาน เพื่อเตรียมความพร้อมและมอบหมายคณะทำงานลงพื้นที่ ที่พร้อมในชุมชน นอกจากนั้นยังมีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมผ่านเสียงตามสายในชุมชนด้วย

กลไกในการพัฒนาองค์กร ได้แก่ พิธีกรศูนย์พัฒนาครอบครัวชุมชนระดับจังหวัด ทีมวิทยากรจากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ผู้แทนโรงเรียน วัด และนำรูปแบบกิจกรรมที่น่าสนใจมาปรับใช้ในชุมชน

5) การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

ปัญหาการทะเลาะวิวาทความรุนแรงในตำบลลดลง วัดได้จากจำนวนของการร้องเรียนที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลลดลง ทำให้ชุมชนสงบมากขึ้น คณะทำงานก็ได้รับการเชื่อถือยอมรับมากขึ้น เด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมสามารถสื่อสารกับกลุ่มเยาวชนอื่นๆได้ทำให้รับฟังคนในครอบครัวมากขึ้น

6) บทเรียนที่ได้รับ

(6.1) บทเรียนของคณะทำงานในด้านคุณธรรม

1. ด้านพอเพียง มีการใช้ทรัพยากรอบรมหรือกิจกรรมตามบริบทของชุมชน การใช้สถานที่ราชการในชุมชน เช่น วัด โรงเรียนในตำบลโหรา
2. ด้านมีวินัย มีความตรงต่อเวลาในการช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมาย และมีความรับผิดชอบในการติดตามช่วยเหลือ ให้ความสำคัญกับการช่วยเหลือ มีความรวดเร็ว และคล่องตัวในการช่วยเหลือหรือลงแก้ไข้ปัญหาในชุมชน
3. ด้านสุจริต คณะทำงานทุกคนมีการทำงานอย่างโปร่งใสตรวจสอบได้ และได้รับคำชื่นชมจากประชาชนในชุมชน
4. ด้านจิตอาสา คณะทำงานสามารถทำงานอย่างทุ่มเท พร้อมรับทราบปัญหา รับฟังปัญหาในชุมชนตลอด 24 ชั่วโมง

(6.2) บทเรียนในระดับชุมชน

การทำกิจกรรมของศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนตำบลโหรา ประชาชนให้ความนับถือ คณะทำงานมีความไว้วางใจกันมากขึ้น และประชาชนในตำบลโหรา ทั้งผู้อาวุโสและผู้เยาว์ให้เกียรติซึ่งกันและกัน รับฟังปัญหา มีเหตุผลมากขึ้น สิ่งที่เห็นได้ชัดคือการเปลี่ยนแปลงในการร่วมกันแก้ไข้ปัญหาในชุมชน โดยแต่ละคนให้ความสนใจกับปัญหาในชุมชนมากขึ้น

7) ข้อเสนอแนะต่อการขยายงานในอนาคต

(7.1) ต้องการให้พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดร้อยเอ็ดหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอบรมและสร้างวิทยากรในพื้นที่เพิ่มขึ้น

(7.2) ต้องการส่งเสริมการสร้างจิตอาสาเพิ่มขึ้นในชุมชน

(7.3) ให้อาสาสมัครมีค่าตอบแทน

(7.4) อยากได้งบประมาณการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง และเพิ่มขึ้นตามปริมาณงานทุกๆปี

2.7 ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนตำบลสว่าง อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดร้อยเอ็ด

1) เอย์อ้างถึงความโดดเด่นขององค์กร

ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนตำบลสว่าง อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดร้อยเอ็ด มีความโดดเด่น 3 ด้าน ดังนี้

(1.1) **ด้านคณะทำงาน** ศูนย์พัฒนาครอบครัวตำบลสว่าง อำเภอโพธิ์ทอง มีคณะทำงานที่เข้มแข็ง ประกอบไปด้วยข้าราชการบำนาญมากกว่า 40 % ทำให้สะดวกในการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐ และคณะทำงานมีความรู้ด้านกฎหมาย มีความเชื่อถือในสังคม แขนงนำและคณะทำงานมีทุนทางสังคมในชุมชนสูงจึงมีเครือข่ายที่พร้อมทำงานด้วย

(1.2) **ด้านการดำเนินงาน** ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนตำบลสว่างมีคณะทำงานที่มีองค์ความรู้ มีความสามารถในการพัฒนาศักยภาพประชาชนในชุมชน ทำให้ปัญหาของชุมชนด้านเด็กและเยาวชนลดลงในระยะเวลา 10 ปี นอกจากนั้นยังมีกลไกในการเฝ้าระวังในชุมชนโดยมีคณะทำงานหมู่บ้าน หมู่บ้านละ 1 คน ซึ่งทำหน้าที่เป็นจิตอาสาเฝ้าระวังปัญหา ซึ่งเป็นคนที่รักในการทำงาน และไม่มีค่าตอบแทน

(1.3) ด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม

1. ด้านความพอเพียง ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนตำบลสว่าง ใช้ทรัพยากรขององค์กรในชุมชน และในพื้นที่ขับเคลื่อนงานอย่างมีคุณภาพ คุ่มค่า และใช้อย่างประหยัด
2. ด้านวินัย คณะกรรมการทำงานศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนตำบลสว่างตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบ ตั้งใจในการทำงาน กระตือรือร้น ใส่ใจปัญหาในชุมชน
3. ด้านสุจริต มีความซื่อสัตย์เรื่องการบริหารงบประมาณ และความซื่อสัตย์ในการช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่
4. ด้านจิตอาสา มีทีมจิตอาสาแกนนำทุกหมู่บ้าน คณะทำงานมีวิสัยทัศน์ และไม่มีค่าตอบแทน

ศูนย์พัฒนาครอบครัวชุมชนตำบลสว่างได้รับรางวัลชุมชนคุณธรรม เช่น รางวัลจากโครงการธรรมสัญญา

2) บอกเล่าความเป็นมาของการขับเคลื่อนงานจากอดีตถึงปัจจุบัน

ปี พ.ศ. 2552 ทีมผู้สูงอายุในพื้นที่ตำบลสว่างมีความคิดริเริ่มอยากพัฒนาชุมชนของตนเอง เหตุผลคือแกนนำมีความเห็นตรงกันว่า คนในชุมชนมีความขัดแย้งกัน โดยเฉพาะกลุ่มเด็กและเยาวชน แกนนำผู้สูงอายุร่วมกับคณะสงฆ์ในชุมชนจึงได้ริเริ่มนำวัฒนธรรมหรือความเชื่อมาเป็นกลไกในการทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น กิจกรรมวันเข้าพรรษาหรือออกพรรษา ซึ่งดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

3) ปัญหาที่อยากแก้และความดีที่อยากทำ

(3.1) ปัญหาที่อยากแก้

ปัจจุบันศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนตำบลสว่างอำเภอโพธิ์ทอง พบว่าปัญหาที่เพิ่มขึ้นในชุมชนคือ เด็กและเยาวชนไม่เชื่อฟัง ไม่เคารพผู้ปกครอง มีพฤติกรรมก้าวร้าวมากขึ้น

(3.2) ความดีที่อยากทำ

อยากทำกิจกรรมให้กลุ่มเด็กและเยาวชนในชุมชนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น และให้เด็กได้เรียนรู้การทำงานแบบจิตอาสา

4) กระบวนการพัฒนา

(4.1) ตั้งคณะทำงาน

1. คณะทำงานที่ปรึกษา ประกอบด้วย นายกเทศมนตรี นิติกร เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน ผู้อำนวยการ รพ. สด. ในพื้นที่ และเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารใน อปท.
2. คณะทำงาน ประกอบด้วย
 - ผู้แทนชมรมผู้สูงอายุคัดเลือกกันเอง 3 คน
 - ผู้แทนอาสาพัฒนาชุมชน (อช.) คัดเลือก 2 คน (ชาย 1 คน หญิง 1 คน)

จาก 13 หมู่บ้าน

- ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน คัดเลือกกันเอง 2 คน (ชาย 1 คน หญิง 1 คน)
- ผู้แทนอาสาสมัครพัฒนาสังคม 1 คน (อพม. 13 คนจาก 13 หมู่บ้าน คัดเหลือ 1 คน) / ผู้แทนอาสาสมัครสาธารณสุขระดับตำบล คัดเลือก จำนวน 2 คน จาก 150 คน
- สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่ 2 คน (ให้สภาคัดเลือก 2 คน จาก ส.อบต. 26 คน)
- ผู้แทนชมรมกำนันผู้ใหญ่บ้าน 3 คน
- คณะกรรมการสตรีระดับหมู่บ้าน คัดเลือก 1 คนจาก 15 คน (ส่วนมากคือประธานคณะกรรมการสตรี)
- ผู้แทนเยาวชนและประธานเยาวชนตำบล 1 คน / ตัวแทนครอบครัว คัดจากคณะทำงานเลือกจากครอบครัวอบอุ่นและทำงานเพื่อสังคม (ครอบครัวชอบอาสา) 5 - 6 ครอบครัว หลังจากที่ได้คณะทำงาน ศูนย์พัฒนาครอบครัวแล้วก็ได้มีการประชุมกันเพื่อกำหนดให้ได้มา ซึ่งข้อบังคับองค์กร

(4.2) วิธีการดำเนินงาน

1. เมื่อเกิดปัญหาในชุมชน มีวิธีการดำเนินงาน 2 รูปแบบดังนี้
 - กรณีคณะทำงาน ศพค. เข้าพื้นที่ได้ จะนำปัญหาในชุมชนเข้าที่ประชุมคณะทำงาน เพื่อกำหนดผู้รับผิดชอบในการลงพื้นที่เพื่อแก้ปัญหา ประกอบไปด้วยผู้นำชุมชน 2-3 คน ลงพื้นที่ร่วมกัน
 - กรณีคณะทำงาน ศพค. เข้าพื้นที่ไม่ได้ จะโทรประสานงานสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดร้อยเอ็ด หรือ 1300 แจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเข้าไปแก้ปัญหาในชุมชน
2. การเฝ้าระวังปัญหาในชุมชน ใช้กระบวนการประชุม และนำข้อมูลจากการสำรวจ เฝ้าระวังในชุมชน และข้อมูลการทำงานของ รพ.สต. รายงานเข้าที่ประชุม คณะบริหารระดับตำบลโดยมีกำนันเป็นประธานในการประชุม (ผู้แทนหัวหน้าส่วนราชการทุกส่วนในพื้นที่)

5) การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

(5.1) ระดับบุคคล คณะทำงานที่ทำงานด้านจิตอาสามีความสุขที่คนในชุมชนรักกัน

(5.2) ระดับครอบครัว ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวลดลง

(5.3) ระดับชุมชน คนในชุมชนมีความสุข มีความภูมิใจที่ได้ช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน มีความไว้วางใจเชื่อใจกันมากขึ้น มีความเคารพซึ่งกันและกันมากขึ้น ชุมชนสงบ มีความสามัคคีมากขึ้น ปัญหาความขัดแย้งในชุมชนลดลง วัดได้จากข้อมูลจาก รพ.สต. ในระดับตำบลที่ไม่มีปัญหาความรุนแรงเพิ่มขึ้น รวมทั้งมีเครือข่ายการทำงานเพิ่มขึ้น ซึ่งเกิดจากความตั้งใจทำงานและการแก้ไขปัญหามุมชน

6) บทเรียนที่ได้รับ

จากการทำงานของคณะทำงานศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนตำบลสว่าง คุณธรรม และสิ่งที่เห็นได้ชัดคือ มีจิตอาสาเพิ่มขึ้นมากทั้งในระดับตำบลและระดับหมู่บ้าน นอกจากนี้ยังมีการให้เกียรติและเคารพผู้ที่อาวุโสกว่า การให้เกียรติและเคารพในบทบาทหน้าที่ของกันและกัน

7) ข้อเสนอต่อการขยายผลในอนาคต

(7.1) การพัฒนาศักยภาพคณะทำงานโดยการอบรมเรื่องความรู้ด้านกฎหมายครอบครัว กฎหมายด้านเด็กและเยาวชน กฎหมายด้านสตรีเพื่อให้การทำงานมีความรู้และรับรู้วิธีการขั้นตอนในการทำงาน และควรมีการจ่ายค่าตอบแทนคณะทำงาน

(7.2) การมีกฎหมายระเบียบรองรับพนักงานเจ้าหน้าที่หรือระดับ ศพค. ให้เป็นองค์กรก่อนขยายผลในพื้นที่อื่น

2.8 ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนตำบลสะอาดสมบูรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

1) เอย์อ้างถึงความโดดเด่นขององค์กร

(1.1) คณะทำงาน ที่ได้มาจากการประชุมใหญ่ของสมาชิกจาก 16 หมู่บ้าน และ ส่วนราชการในพื้นที่ เพื่อคัดเลือกคณะทำงานศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน ได้แก่ ผู้แทน โรงเรียน ผู้แทนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ผู้แทนตำรวจ ผู้แทนคณะกรรมการบริหารของ องค์การบริหารส่วนตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อาสาสมัคร พระ และประชาชนชุมชน โดยมี แนวทางการพัฒนาชุมชน คือ บวร (บ้าน วัด โรงเรียน)

ปัจจุบันมีรองนายกที่มาจากการคัดเลือกและคณะทำงานที่ได้จากการประชุมใหญ่ แบ่งเป็นคณะทำงานศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนระดับพื้นที่ ระดับตำบล และที่ปรึกษา

นอกจากนี้ยังมีคณะทำงานรุ่นพี่สอนรุ่นน้องเพื่อนช่วยเพื่อน ดูแลซึ่งกันและกัน สืบทอดองค์ความรู้จากรุ่นหนึ่งไปอีกรุ่นหนึ่งเพื่อให้องค์ความรู้ด้านพัฒนาชุมชนอย่างต่อเนื่อง

(1.2) ด้านการทำงาน ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนตำบลสะอาดสมบูรณ์ มีการทำงานอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2552จนถึงปัจจุบัน ระยะเวลารวมทั้งสิ้น 8 ปี มีความพร้อมเรื่องการจัดทำข้อมูลไว้สำหรับเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ มีวิทยากรครอบครัวในระดับตำบลจำนวน 5 คนเพื่อให้ความรู้ในพื้นที่ตำบลสะอาดสมบูรณ์ มีทีมอาสาสมัครพร้อมลงพื้นที่ 24 ชั่วโมง มีแผนงานที่ปฏิบัติงานชัดเจนและเป็นลายลักษณ์อักษร มีการประสานงานติดต่อได้สะดวกและสถานที่ทำงานพร้อมให้บริการประชาชน 24 ชั่วโมง

(1.3) ความสามารถในการเข้าถึงแหล่งทุน ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนตำบลสะอาดสมบูรณ์ถือว่าเป็นหน่วยงานหรือองค์กรที่มีความสามารถเข้าถึงแหล่งทุนในระดับจังหวัด และระดับประเทศได้ เช่น งบประมาณ จากสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดร้อยเอ็ด งบประมาณจากองค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดสมบูรณ์ งบประมาณจากกองทุนสวัสดิการชุมชนจังหวัดร้อยเอ็ด งบจากสำนักงานประกันสุขภาพแห่งชาติ ที่ช่วยขับเคลื่อนศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนตำบลสะอาดสมบูรณ์

2) บอกเล่าความเป็นมาการขับเคลื่อนจากอดีตจนถึงปัจจุบัน

ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนตำบลสะอาดสมบูรณ์เริ่มจากในปี พ.ศ. 2552 จากการเป็นศูนย์ประสานงานพัฒนาสังคมในตำบล จากนั้นยกระดับเป็นศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตครอบครัวและเป็นศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน ปัจจุบันได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดร้อยเอ็ด

3) ปัญหาที่อยากแก้/ความดีที่อยากทำ

(3.1) ปัญหาที่อยากแก้ ในพื้นที่ตำบลสะอาดสมบูรณ์ที่อยากแก้ไขมากที่สุดคือ

1. ปัญหาครอบครัวแตกแยก สาเหตุเกิดจากคนในครอบครัวติดสุราและปฏิเสธการช่วยเหลือจากคณะทำงานในชุมชน
2. ปัญหาเด็กหนีเรียน
3. ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว เช่น การทะเลาะเบาะแว้ง สามีทำร้ายภรรยา ซึ่งคนในชุมชนยังมีทัศนคติว่าเป็นเรื่องภายในครอบครัว

(3.2) ความดีที่อยากทำ การรณรงค์ลดละเลิกการขายสุราให้กับเด็กและเยาวชน การสร้างแรงจูงใจในการศึกษาภาคพิเศษหรือการศึกษาตามอัธยาศัยให้กับเยาวชน และการทำกิจกรรมปรับเปลี่ยนทัศนคติของคนในชุมชนเรื่องความรุนแรงในครอบครัว

4) กระบวนการพัฒนา

แนวทางการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนตำบลสะอาดสมบูรณ์เริ่มจากการประชุมคณะทำงานและมีมติให้ใช้เครือข่ายลงพื้นที่เก็บข้อมูล จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มานำเสนอในที่ประชุมเพื่อวางแผน การดำเนินงานเป็นระยะเวลา 1 ปี ซึ่งใช้กิจกรรมเป็นตัวขับเคลื่อนแก้ไขปัญหามาตามข้อมูลหรือตามบริบทของปัญหา

(4.1) กระบวนการป้องกัน ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนตำบลสะอาดสมบูรณ์มีการประชาสัมพันธ์ เสียงตามสายผ่านผู้นำชุมชน การแจกแผ่นพับ และแจ้งให้ครอบครัวในชุมชนช่วยกันดูแลสอดส่องซึ่งกันและกัน

(4.2) กระบวนการช่วยเหลือ ในกรณีที่มีปัญหาของกลุ่มเป้าหมายทั้ง 16 หมู่บ้าน ให้กรรมการหมู่บ้าน แบ่งทีมคณะทำงานออกเป็นคณะทำงานในระดับพื้นที่และระดับตำบล

ในกรณีที่เข้าพื้นที่ได้คณะทำงานระดับพื้นที่ประสานผู้นำชุมชนลงพื้นที่เอง

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่หรือคณะทำงานลงพื้นที่ไม่ได้หรือเกินความสามารถ ให้แจ้งทีมระดับตำบล ถ้าเกินความสามารถทีมระดับตำบลให้แจ้งผู้บริหารองค์การบริหารส่วน

ตำบล ถ้าเกินความสามารถของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ให้แจ้งหน่วยงานระดับจังหวัดตามลำดับ

(4.3) การพัฒนาขยายผลในพื้นที่ การพัฒนาขยายผลการดำเนินงานของคุณยพัฒนาครอบครัวในชุมชนตำบลสะอาดสมบูรณ์ เริ่มจากการนำผู้นำชุมชน หรือผู้มีทุนทางสังคมในชุมชนมาอบรมองค์ความรู้ด้านการพัฒนาสังคมและการพัฒนาครอบครัว เช่น นำครูมาอบรมขยายเครือข่าย เป็นครู ก. ด้านวิทยาการครอบครัว และขยายผล ในพื้นที่ให้ครบทุกหมู่บ้าน

5. การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

(5.1) ความเปลี่ยนแปลง

- ระดับครอบครัว ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวมีสถิติลดลง จากการเก็บข้อมูลของพื้นที่
- ระดับชุมชน การเปลี่ยนแปลงของประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมส่วนรวมมากขึ้น ปัญหาทะเลาะวิวาทของเด็กและเยาวชนในตำบลลดลงจากการทำกิจกรรมปลูกฝังจิตสำนึกให้กับเด็กและเยาวชนในตำบลสะอาดสมบูรณ์

(5.2) ความภูมิใจ คณะทำงานเป็นต้นแบบในการสร้างวินัยในการออม มีส่วนร่วมในการสร้างวินัยให้กับเด็กและเยาวชน ซึ่งถือว่าประชาชนในพื้นที่ให้การยอมรับคณะทำงานของคุณยพัฒนาครอบครัวในชุมชน และประชาชนยินดีเข้ามาเป็นคณะทำงานโดยการเสนอตัวเป็นจิตอาสามากขึ้น ประชาชน เด็กเยาวชน ผู้สูงอายุเคารพซึ่งกันและกันตามลำดับอาวุโส

(5.3) ความสำเร็จ สิ่งที่คุณยพัฒนาครอบครัวในชุมชนตำบลสะอาดสมบูรณ์ได้กระทำสำเร็จตามภารกิจ คือการช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมาย เริ่มจากการเปลี่ยนแปลงจากภายในตัวบุคคลไปสู่การพัฒนาครอบครัว ชุมชน และสังคม

6) บทเรียนที่ได้รับ

คณะกรรมการศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน เป็นทีมที่มีการพัฒนาศักยภาพตนเองอย่างต่อเนื่อง มีการเข้าอบรมจากส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจคนในชุมชนตามบริบทของพื้นที่ และรับรู้แนวทางการแก้ไขปัญหาตามกฎหมายที่กำหนด

7) ข้อเสนอต่อการขยายผลในอนาคต

คณะกรรมการศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนตำบลสะอาดสมบูรณ์ถือว่าเป็นคณะทำงานที่เข้มแข็งมีรูปแบบการบริหารจัดการปัญหาที่ดี และมีการวางแผน โดยสิ่งที่คณะทำงานตำบลสะอาดสมบูรณ์ต้องการ คือ

(7.1) การสืบทอดรูปแบบการทำงานของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนตำบลสะอาดสมบูรณ์จากรุ่นสู่รุ่น เพื่อให้มีคณะทำงานที่มีประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาในชุมชนและเป็นการยกระดับการพัฒนาครอบครัว ในชุมชนให้มีความเข้มแข็ง และปราศจากความรุนแรงในชุมชนตำบลสะอาดสมบูรณ์ต่อไป

(7.2) ต้องการพัฒนาศักยภาพคณะทำงานด้านกฎหมายอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

(7.3) ต้องการมีทีมงานที่เข้มแข็ง มีการถอดบทเรียนเพื่อเป็นต้นแบบในการทำงานของศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนตำบลอื่นๆในจังหวัดร้อยเอ็ด

2.9 สภาเด็กและเยาวชนเทศบาลตำบลเมืองสรวง

อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด

1) เอ่ยอ้างถึงความโดดเด่นขององค์กร

สภาเด็กและเยาวชนเทศบาลตำบลเมืองสรวง เป็นองค์กรที่เป็นศูนย์กลางในการดำเนินกิจกรรมของเด็กและเยาวชนในตำบล เป็นสื่อกลางในการติดต่อประสานงานในการทำกิจกรรมระหว่างเด็กและเยาวชนร่วมกับชุมชน ปัจจุบันปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวาระ 2 ปี ทำหน้าที่บริหารงานและดำเนินงานร่วมกับสมาชิก คณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนเทศบาลตำบลเมืองสรวง มีทั้งหมด 21 คน ประกอบไปด้วย ประธานสภาเด็กและเยาวชนเทศบาลตำบลเมืองสรวง รองประธานคนที่ 1 รองประธานคนที่ 2 เกร์ญญิก เลขานุการ และคณะกรรมการ 16 คน

2) บอกเล่าความเป็นมาการขับเคลื่อนจากอดีตจนถึงปัจจุบัน

สภาเด็กและเยาวชนเทศบาลเทศบาลตำบลเมืองสรวง รับผิดชอบในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลเมืองสรวง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลหนองผือ และเทศบาลตำบลเมืองสรวงทั้งตำบล มีคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชน ดำเนินงานด้านเด็กและเยาวชนมายาวนานเป็นระยะเวลา 19 ปี มีเยาวชนต้นแบบที่เป็นแบบอย่างให้กับรุ่นน้อง

ปัจจุบันบริหารงานโดยคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนตำบลรุ่นที่ 9 มีนางสาวชลดา หาสินทรัพย์ ดำรงตำแหน่งประธานสภาเด็กและเยาวชน คัดเลือกคณะกรรมการจากการเลือกตั้งของสมาชิกสภาเด็กและเยาวชนเทศบาลตำบลเมืองสรวง

3) ปัญหาที่อยากแก้/ความดีที่อยากทำ

(3.1) ปัญหาที่อยากแก้

สภาเด็กและเยาวชนตำบลเมืองสรวงมีปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นประจำคือ ครู และผู้ปกครองไม่เข้าใจ และไม่เห็นถึงความสำคัญของการทำกิจกรรมของสภาเด็กและเยาวชนในระดับตำบล ทำให้สมาชิกส่วนใหญ่ไม่สามารถมาร่วมกิจกรรมได้ เนื่องจากไม่ได้รับอนุญาตจากครู ถึงแม้จะมีหนังสือขอเวลาเรียนจากทางเทศบาลตำบลก็ตาม ผู้ปกครองบางท่านยังไม่ทราบถึงประโยชน์ในการทำกิจกรรมจิตอาสา ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาศักยภาพของเด็กและเยาวชนในเทศบาลตำบลเมืองสรวง ประกอบระยะเวลาในการเดินทางมาร่วมกิจกรรมต่างๆ ค่อนข้างไกล เป็นอีกอุปสรรคหนึ่งที่ทำให้การดำเนินงานไม่ตรงเวลา

(3.2) ความดีที่อยากทำ

สภาเด็กและเยาวชนตำบลเมืองสรวงทำกิจกรรมจิตอาสา พัฒนา EQ ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และการสร้างอาชีพให้สมาชิกมีรายได้จากการทำกิจกรรม ตามแผนงานโครงการของคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนเทศบาลตำบลเมืองสรวง โดยมีเป้าหมายให้กิจกรรมได้รับการต่อยอด เกิดความยั่งยืนต่อสมาชิกและชุมชนเป็นสำคัญ

4) กระบวนการพัฒนา

แนวทางการดำเนินงานของสภาเด็กและเยาวชนตำบลเมืองสรวงเริ่มจากการประชุมคณะทำงานร่วมกับสมาชิกสภาเด็กและเยาวชน โดยมีนายกเทศมนตรีตำบลเมืองสรวงเป็นที่ปรึกษา กิจกรรมทั้งหมดดำเนินงานโดยสมาชิกสภาเด็กและเยาวชนเทศบาลตำบลเมืองสรวง

(4.1) กระบวนการป้องกัน สภาเด็กและเยาวชนตำบลเมืองสรวงดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง โดยเชิญชวนเด็กและเยาวชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาลตำบลเมืองสรวง

สมัครเป็นสมาชิกสภาเด็กและเยาวชน เพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เห็นคุณค่าของตนเอง และห่างไกลจากสิ่งเสพติด

(4.2) กระบวนการช่วยเหลือในพื้นที่ทั้ง 9 หมู่บ้าน โดยการร่วมมือกันผู้นำชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในกรณีที่เข้าพื้นที่ได้ คณะทำงานประสานผู้นำชุมชนลงพื้นที่เอง และในกรณีที่เกินความสามารถ เจ้าหน้าที่หรือคณะทำงานลงพื้นที่ไม่ได้ จะดำเนินการแจ้งคณะที่ปรึกษาคณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนตำบล ผู้บริหารเทศบาลตำบลเมืองสรวง หรือแจ้งหน่วยงานระดับจังหวัดตามลำดับ

(4.3) การพัฒนาขยายผลในพื้นที่ การพัฒนาขยายผลผลการดำเนินงานของสภาเด็กและเยาวชนตำบลเมืองสรวง เริ่มจากการนำผู้นำชุมชน หรือผู้มีความรู้ความสามารถ ด้านสังคมในชุมชนมาอบรมองค์ความรู้ด้านการพัฒนาสังคมและการพัฒนาศักยภาพสภาเด็กและเยาวชน เช่น นำสมาชิกสภาเด็กและเยาวชนเข้าร่วมโครงการเศรษฐกิจน้อย โครงการปลูกมะนาว โครงการปุ๋ยชีวภาพ โครงการเยาวชนร่วมใจช่วยน้ำท่วม

5) การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

ปัญหาเด็กและเยาวชนมีสถิติลดลง จากการเก็บข้อมูลพื้นฐานประชาชนรวมถึงเด็กและเยาวชนในชุมชนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมส่วนรวมมากขึ้น ปัญหาทะเลาะวิวาทของเด็กและ

เยาวชนในตำบลลดลง ซึ่งเกิดจากการทำกิจกรรมปลูกฝังจิตสำนึกให้กับเด็กและเยาวชน การส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีอาชีพที่สร้างรายได้เสริมให้กับครอบครัว

ความภูมิใจ คณะทำงานเป็นต้นแบบในการสร้างวินัยในการทำมาตย์ ทำกิจกรรมที่สร้างประโยชน์ ร่วมสร้างวินัยให้กับเด็กและเยาวชนรุ่นหลัง ซึ่งผู้ปกครองในพื้นที่ให้การยอมรับการทำงานของคณะบริหารสภาเด็กและเยาวชน ให้ความสำคัญกับการทำกิจกรรมของลูกหลานมากขึ้น ส่งผลให้มีเด็กและเยาวชนยินดีเข้ามาเป็นคณะทำงาน และเป็นจิตอาสามากขึ้น

ความสำเร็จ ภารกิจที่สภาเด็กและเยาวชนตำบลเมืองสรวงดำเนินการสำเร็จ คือ การเชิญชวนเด็กและเยาวชนในชุมชนสมัครเป็นสมาชิกสภาเด็กและเยาวชนตำบลเมืองสรวง เริ่มการเปลี่ยนแปลงจากตัวบุคคลไปสู่การพัฒนาครอบครัว ชุมชน และสังคมต่อไป สร้างการเปลี่ยนแปลงจากภายในของตัวบุคคล เพื่อให้เด็กและเยาวชนในชุมชนเป็นคนดีเห็นคุณค่าของตนเอง ในปี 2560 สภาเด็กและเยาวชนตำบลเมืองสรวงได้รับรางวัลเครือข่ายวัฒนธรรมด้านการส่งเสริมคุณธรรมใน 4 ด้าน พอเพียง มีวินัย สุจริต จิตอาสา จากนายสุชาติ วิฑูรย์ ผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด

6) บทเรียนที่ได้

คณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนตำบลเมืองสรวง มีคณะทำงานที่มีการพัฒนาศักยภาพตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยเข้าอบรมจากส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค โดยสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาศักยภาพของตนเองตามบริบทของพื้นที่ และรับรู้รับทราบแนวทางการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตามที่กฎหมายกำหนด

7) ข้อเสนอต่อการขยายผลในอนาคต

คณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนในชุมชนเทศบาลตำบลเมืองสรวงถือว่า เป็นคณะทำงานที่เข้มแข็งมีรูปแบบการบริหารจัดการปัญหาที่มีการวางแผน ซึ่งแนวทางการขยายผลต่อ คือ

(7.1) การสืบทอดรูปแบบ แนวคิดจิตอาสา ความเสียสละของคณะทำงานจากรุ่นสู่รุ่น เพื่อให้มีคณะทำงาน ที่มีประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาเด็ก และเยาวชนในชุมชน ยก ระดับงานพัฒนาเด็กและเยาวชนในชุมชนให้มีเด็กและเยาวชนในเทศบาลตำบลเมืองสรวงมีความเข้มแข็ง ห่างไกลจากสิ่งเสพติด และความรุนแรง

(7.2) ต้องการพัฒนาศักยภาพคณะทำงานด้านการจัดทำโครงการ พัฒนาทักษะ EQ และ IQ การเป็นวิทยากรให้กับเด็กและเยาวชนในชุมชนในการทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ

(7.3) ต้องการมีทีมงานที่เข้มแข็ง มีการถอดบทเรียน เพื่อให้สภาเด็กและเยาวชน ตำบลเมืองสรวงเป็นต้นแบบในการทำงานให้กับชุมชนตำบลอื่นๆ ในจังหวัดร้อยเอ็ด

2.10 องค์การบริหารส่วนตำบลชีเหล็ก อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด

1) เอย์อ้างถึงความโดดเด่นขององค์กร

องค์การบริหารส่วนตำบลชีเหล็กมีความโดดเด่นหลายด้านด้วยกัน คือ

(1.1) มีผู้บริหาร และผู้นำชุมชนที่มีวิสัยทัศน์ มีเป้าหมายเดียวกันที่จะพัฒนาชุมชน ในเชิงรุก เน้นการทำงานแบบมีส่วนร่วม เน้นพลังความสามัคคี ให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตัวเองได้อย่างยั่งยืน

(1.2) ประชุมพนักงานส่วนตำบลเพื่อรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และแนวทางในการทำงานด้วย จิตอาสาร่วมกันทุกกระบวนการ เปิดเสรีทางความคิด เกิดระดมสมอง เพื่อให้การทำงานคล่องตัว มีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล บรรลุเป้าหมายเดียวกัน

(1.3) เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดกลางมีหมู่บ้านทั้งหมด 12 หมู่บ้าน ทำให้การทำงานเชิงรุกในพื้นที่เกิดความคล่องตัว สามารถทำงานกับชุมชนได้อย่างใกล้ชิด และทั่วถึง

(1.4) องค์การบริหารส่วนตำบลชีเหล็กเน้นการแก้ปัญหาของชุมชน โดยนำปัญหา ความต้องการที่แท้จริงของชุมชนมาเป็นกรอบวางแผนการพัฒนา เน้นการแก้ปัญหาและการพัฒนาจากล่างขึ้นบน ตามหลักการมีส่วนร่วม คือ “ร่วมคิด ร่วมลงมือทำ ร่วมรับผลประโยชน์” ไม่เน้นการสั่งการจากบนลงล่าง หรือการสั่งการจากทางราชการ

(1.5) มีผู้นำชุมชนที่พร้อมเสียสละ มีความสามัคคี พัฒนาชุมชนด้วยหัวใจของการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

(1.6) องค์การบริหารส่วนตำบลชีเหล็กเน้นการทำงานแบบมีส่วนร่วม เน้นพลังความสามัคคี โดยไม่แยกฝ่ายหรือส่วนในการทำงาน เพราะทุกฝ่ายทุกส่วนมีความสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กร และมีเป้าหมายเดียวกัน คือประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

(1.7) พนักงานส่วนตำบลซีเหล็ก ส่วนหนึ่งเป็นคนในพื้นที่ ทำให้ทำงานด้วยหัวใจของการพัฒนา และด้วยพลังของจิตอาสา เพื่อประโยชน์สุขของชุมชนบ้านเกิดตัวเอง

(1.8) บุคลากรของหน่วยงานราชการในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลซีเหล็ก ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทั้ง 2 แห่ง ส่วนใหญ่เป็นคนในชุมชน/พื้นที่ ทำให้บุคลากรทุกภาคส่วนได้รับทราบบริบท และปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในชุมชน ทำให้ระดมพลังความคิด รวมพลังแก้ไขปัญหาชุมชนของตัวเองได้อย่างยั่งยืน ดังคำขวัญที่ว่า “สำนึกรักบ้านเกิดด้วยพลังของจิตอาสา”

2) ความเป็นมาของการขับเคลื่อนจากอดีตถึงปัจจุบัน

การทำงานด้วยพลังของจิตอาสา สืบเนื่องมาจากองค์การบริหารส่วนตำบลซีเหล็กมีแนวนโยบายที่จะพัฒนาชุมชนให้เกิดประโยชน์สูงสุด ยึดหลักการทำงานแบบบูรณาการของภาคีเครือข่าย ไม่ว่าจะเป็นบ้าน วัด โรงเรียน หน่วยงานราชการ เอกชนในเขตพื้นที่ตำบลซีเหล็ก และอาศัยต้นทุนชุมชนที่วิถีชีวิตคนในชุมชนเป็นคนใจบุญสุนทาน

3) ปัญหาที่อยากแก้ ความดีที่อยากทำ

(3.1) ปัญหาที่อยากแก้

ปัญหาของการพัฒนาคือ ชุมชนมีปัญหา ความต้องการ และกิจกรรมพัฒนาค่อนข้างมาก แต่เนื่องด้วยงบประมาณของทางราชการมีไม่เพียงพอ ประกอบกับระเบียบของทางราชการมีมาก จึงอยากส่งเสริมแนวคิดให้ประชาชนมีแนวความคิดพัฒนาชุมชนของตัวเองด้วยการพึ่งพาตัวเองให้มากที่สุด ใช้ทรัพยากรในชุมชนให้เกิดมูลค่าโดยไม่ต้องรองงบประมาณจากทางราชการ การพัฒนานั้นจึงมีความยั่งยืน

(3.2) ความดีที่อยากทำ คือ

1. องค์การบริหารส่วนตำบลซีเหล็ก มีบุคลากรในการทำงานครบทุกด้าน จึงอยากเป็นที่เล็งในการทำงานกับประชาชนให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ ร่วมเป็นต้นแบบของจิตอาสา คือต้นแบบในการลงมือทำ ต้นแบบของการคิดวิเคราะห์ และเป็นทีมที่ปรึกษาให้ประชาชนในชุมชน
2. ยึดถือสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นที่ตั้ง จึงมีแนวความคิดของจิตอาสาที่จะทำความดีด้วยหัวใจ เพื่อแผ่นดิน

4) กระบวนการพัฒนา

(4.1) ขั้นตอน

1. เวทีประชาคมระดับหมู่บ้านเพื่อนำความคิด ข้อเสนอ ปัญหา ความต้องการของชุมชนมาวิเคราะห์ในการทำงาน (เน้นการแก้ปัญหาโดยใช้หลักการพัฒนาจากล่างขึ้นบน) เพราะปัญหาใดที่เกิดจากความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง การให้ความร่วมมือจะได้รับความร่วมมือที่ดีมาก และประชาชนจะให้ความสำคัญ ความใส่ใจทุกขั้นตอน
2. นำความคิดของทุกชุมชนเสนอต่อเวทีประชุมของเวทีต่างๆ เช่น เวทีสัญจรกำนันผู้ใหญ่บ้าน กองทุนหลักประกันสุขภาพ สภาวัฒนธรรม ตำบลชี้เหล็ก กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลชี้เหล็ก เวที อสม. ฯลฯ เพื่อวางแผนการดำเนินงานร่วมกัน
3. เขียนโครงการ แผนการดำเนินงานร่วมกันกับทุกฝ่ายในองค์กร และประสานงานขอความร่วมมือจากทุกภาคส่วน
4. อธิบายจุดประสงค์ เป้าหมายให้ประชาชนเข้าใจร่วมกัน โดยต้องมีความชัดเจนในกระบวนการทำงานทุกขั้นตอน ตั้งแต่เริ่มโครงการจนสิ้นสุดโครงการ
5. ลงมือปฏิบัติโดยพนักงานส่วนตำบลเป็นต้นแบบในการทำงานด้วยพลังจิตอาสา ซึ่งส่งผลให้ประชาชน ชุมชน ผู้นำ ภาคีเครือข่ายอยากร่วมเป็นจิตอาสาและการบริจาค
6. การใช้อินเทอร์เน็ต และสื่อสังคมออนไลน์ในการทำงาน ช่วยลดขั้นตอน และระยะเวลาดำเนินงาน

(4.2) กลไก

1. การใช้นวัตกรรมในการทำงาน เพื่อให้ประชาชนเกิดความรู้สึกรักตัวเอง ซึ่งการทำงานที่เป็นนวัตกรรมต้องคิดค้นการทำงานใหม่โดยเปรียบเทียบกับสิ่งเดิม และต้องอาศัยระยะเวลาในการดำเนินงาน
2. ใช้จุดแข็งของชุมชนมาเป็นหลักในการทำงาน เช่น ความสามัคคีของชุมชน วิธีการดำเนินชีวิตของคนในชุมชนที่ชอบทำบุญ พื้นฐานของจิตใญ่อยากทำความดีเพื่อชุมชน มีพระสงฆ์เป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของคนในชุมชน และมีบุคคลสำคัญในชุมชนเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนงาน

5. การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

(5.1) ระดับบุคคล

เกิดความรู้สึกภาคภูมิใจ มีความสุขที่ตัวเองได้เป็นต้นแบบของจิตอาสา ต้นแบบของการทำความดีเพื่อแผ่นดิน เพื่อชุมชน และที่สำคัญคือทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลหลักได้รับการยกย่องจากสื่อ และจากองค์กรหรือหน่วยงานอื่น จึงทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลหลักเป็นที่รู้จักไปอย่างแพร่หลายในด้านของการทำงานด้านจิตอาสา อีกทั้งเป็นต้นแบบให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นที่จะนำหลักการทำงานไปทำในองค์กรของตัวเอง

(5.2) ระดับองค์กร

1. องค์กรบริหารส่วนตำบลหลัก ได้รับการยกย่องว่าเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่โดดเด่นด้านจิตอาสา ได้รับการชื่นชมจากสื่อ และเป็นที่รู้จักขององค์กรหรือหน่วยงานอื่น ส่งผลให้พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล และทุกภาคส่วนมีกำลังใจ มีพลังขับเคลื่อนชุมชนให้พัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป
2. องค์กรภาคีเครือข่าย เช่น วัด โรงเรียน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ทั้ง 2 แห่ง เกิดความภาคภูมิใจ มีความสุขที่ได้ร่วมเป็นพลังเครือข่ายทำให้งิจกรรมประสบผลสำเร็จ

(5.3) ระดับชุมชน

1. ชุมชนรู้สึกภาคภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของการทำความดีเพื่อแผ่นดิน มีความสุขที่ได้ช่วยเหลือผู้คนโดยไม่ต้องใช้เงินเป็นหลัก จากการเข้าร่วมโครงการรวมพลังเปลี่ยนขยะเป็นกองบุญ ทำความดีเพื่อพ่อสานต่อที่พ่อทำ เพื่อจัดซื้อถังออกซิเจน และมีความภาคภูมิใจ มีความสุขที่ได้ทำบุญในรูปแบบใหม่ ด้วยการบริจาคขยะรีไซเคิล เพื่อเป็นการต่อลมหายใจให้กับผู้ป่วยเรื้อรัง ผู้ป่วยติดเตียง
2. ประชาชนในชุมชนภูมิใจที่ได้รับการยกย่องให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย และกระตือรือร้นที่จะพัฒนาชุมชนอย่างต่อเนื่อง มีกระตือรือร้นร่วมพลังความคิดทำกิจกรรมเพื่อทำสาธารณประโยชน์ด้านต่างๆ เช่น การศึกษา สังคม วัฒนธรรม

- พลังจิตอาสา พลังของชุมชน พลังของเครือข่าย และความร่วมมือร่วมแรง ทำให้เห็นผลการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรม ชุมชน สถานศึกษา หน่วยงานราชการสะอาด น่าอยู่มากยิ่งขึ้น

6) บทเรียนที่ได้รับ

(6.1) การปลูกฝังจิตสำนึกที่อยากทำความดีด้วยหัวใจของจิตอาสาอย่างแท้จริง กล่าวคือพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้นำชุมชน ครู อสม. เป็นต้นแบบของการทำงานด้านจิตอาสา ซึ่งเป็นตัวอย่างที่ดีให้เด็กปฏิบัติตาม การทำงานด้านจิตอาสาทำให้เด็กซึมซับได้ดีกว่าคำพูด คำสั่งสอน

(6.2) องค์การบริหารส่วนตำบล ชุมชน วัด โรงเรียน มีหัวใจเป็นหนึ่งเดียวในการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย คือเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน

(6.3) สร้างความรู้ ความเข้าใจ เรื่องการบริหารจัดการขยะในชุมชน สามารถนำความรู้ที่ได้จากการอบรม และความรู้จากการปฏิบัติการมาใช้ในครัวเรือน โรงเรียน และชุมชน

(6.4) การพัฒนาชุมชนจะยั่งยืนเมื่อชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้ ต้องใช้หลักการร่วมคิด ร่วมลงมือทำ ร่วมรับผลประโยชน์

7) ข้อเสนอต่อการขยายผลในอนาคต

(7.1) นำหลักการต้นแบบของจิตอาสาถ่ายทอดสู่ชุมชน ให้ชุมชนเกิดความรู้สึกรักอยากพัฒนาชุมชนตนเองด้วยพลังจิตอาสาอย่างแท้จริง

(7.2) นำผลที่ได้มาต่อยอดโครงการ ขยายผลการทำความดี พัฒนางานให้ครอบคลุมทุกด้าน ได้แก่การทำกองทุนขยะพัฒนาคุณภาพชีวิตในทุกหมู่บ้าน เพื่อนำรายได้ไปพัฒนาทางด้านการศึกษา ส่งเสริมทุนการศึกษา ด้านการพัฒนาหมู่บ้านและพื้นที่สาธารณประโยชน์ โดยไม่ต้องรอนงบประมาณจากทางราชการ ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต เช่น นำเงินที่ได้มาใช้ป้องกันโรคไข้เลือดออกในชุมชน

3. องค์กรทางศาสนา

3.1 มัสยิดปากีสถาน มัมบะอูลฮิdayะห์ ร้อยเอ็ด อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

1) เอย์อ้างถึงความโดดเด่นขององค์กร

มัสยิดปากีสถาน มัมบะอูลฮิdayะห์ ร้อยเอ็ด เป็นจุดศูนย์รวมจิตใจของพี่น้องมุสลิม ในจังหวัดร้อยเอ็ด และจังหวัดใกล้เคียง เพื่อใช้ประกอบศาสนกิจและเป็นสถาบันแห่งการเรียนรู้ให้กับเยาวชนมุสลิม และประชาชนทั่วไปที่สนใจในเรื่องของศาสนาอิสลาม ทั้งนี้เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องตามหลักศาสนาอิสลาม

2) บอกเล่าความเป็นมาของการขับเคลื่อนจากอดีตถึงปัจจุบัน

เดิมที่จังหวัดร้อยเอ็ดมีมัสยิดอยู่เพียงแห่งเดียวคือ มัสยิดนूरอัลอิสลาม อำเภอเสลภูมิ และมีที่สำหรับผู้คนเดินทางได้พักเพื่อประกอบพิธีทางศาสนกิจ (มุค็อลลา) ที่อำเภอสุวรรณภูมิ แต่ในอำเภอเมืองร้อยเอ็ดยังไม่มีมัสยิด เวลาที่พี่น้องมุสลิมจะประกอบศาสนกิจ ต้องเดินทางไปอำเภอเสลภูมิหรือจังหวัดใกล้เคียง เช่น กาฬสินธุ์ มหาสารคาม ประกอบกับมีพี่น้องมุสลิมจากจังหวัดต่างๆ เข้ามาทำงานในจังหวัดร้อยเอ็ดมากขึ้น ด้วยเหตุนี้จึงเป็นจุดเริ่มต้นของแนวคิดก่อสร้างมัสยิดในอำเภอเมืองร้อยเอ็ด เพื่อเป็นศูนย์รวมในการประกอบพิธีศาสนกิจของพี่น้องมุสลิมในอำเภอเมืองร้อยเอ็ด และละแวกใกล้เคียง

เมื่อมีแนวคิดก่อสร้างมัสยิดแล้ว ทางสหพันธ์ร้อยเอ็ดทัวร์ซึ่งเป็นผู้ประกอบการเดินรถทัวร์รายใหญ่ของภาคอีสาน และมีสายเลือดมุสลิมแต่กำเนิด ได้เป็นแกนนำหลักก่อสร้างมัสยิดในอำเภอเมืองร้อยเอ็ด โดยกรรมการผู้จัดการสหพันธ์ร้อยเอ็ดทัวร์ คุณนันทินี ขามเขตต์ ได้ทำการวากัฟ (บริจาค) ที่ดินจำนวน 1 ไร่ เพื่อสร้างมัสยิดแห่งนี้ จากนั้นใช้ผลกำไรของบริษัทส่วนหนึ่งเริ่มก่อสร้างมัสยิด และดำเนินการต่อมาโดยมีผู้มีจิตศรัทธาร่วมบริจาคทุนทรัพย์ในการก่อสร้างมัสยิดแห่งนี้

มัสยิดได้วางรากฐานเมื่อ มิถุนายน 2554 แล้วเสร็จเมื่อเดือนกันยายน 2556 ทำพิธีเปิดอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2556 นายอาศิส พิทักษ์คุมพล จุฬาราชมนตรี เป็นประธานในพิธีเปิดมัสยิดปากีสถาน มัมบะอูลฮิdayะห์ ร้อยเอ็ด มี นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา สมาชิกสภามันตรี ผู้ก่อตั้งสันนิบาตมุสลิมโลก นายกสภามหาวิทยาลัยอิสลามยะลา และ นายอารีย์ วงศ์อารยะ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย หัวหน้าส่วนราชการจังหวัด

ร้อยเอ็ด นายอำเภอเมืองร้อยเอ็ด ข้าราชการพลเรือน ตำรวจ ทหาร และพี่น้องมุสลิมจากหลายจังหวัดเข้าร่วมในพิธีด้วย โดยนายสมศักดิ์ ขำทวีพรหม ผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด (ในขณะนั้น) กล่าวต้อนรับ

3) ปัญหาที่อยากแก้ ความดีที่อยากทำ

(3.1) ปัญหาที่อยากแก้ คือการบริหารงานมัสยิดระหว่างกรรมการที่มีหน้าที่ดูแลภายใน และกรรมการประสานงานภายนอก ยังประสานงานกันไม่ได้เท่าที่ควร ซึ่งการแก้ไขในเรื่องดังกล่าวนี้คงจะมีการพูดคุยกันในที่ประชุมกรรมการบริหารมัสยิดในครั้งต่อไป ทั้งนี้ เพื่อเป็นการแก้ปัญหา และเพิ่มประสิทธิภาพของการทำงานให้ดียิ่งขึ้น

(3.2) ความดีที่อยากทำ ปัจจุบันเมื่อมีมัสยิดร้อยเอ็ดแล้ว จึงอยากให้น้องมุสลิมร้อยเอ็ดช่วยกันดูแลมัสยิด และเชิญชวนให้พี่น้องมุสลิมเข้ามาละหมาด มาเรียนรู้เรื่องของศาสนากันให้มาก เพื่อปลูกฝังให้ตนเองและลูกหลานเลื่อมใสศรัทธาในศาสนา ดำเนินชีวิตอยู่ในแนวทางของศาสนาต่อไป

4) กระบวนการพัฒนา

(4.1) ขั้นตอนการดำเนินงานของมัสยิด มีดังนี้

1. รับเรื่องราวต่างๆ ทั้งในทางที่ดี และในทางที่ไม่ดี
2. เรียกประชุมกรรมการบริหารมัสยิด รวมถึงอิหม่าม คอเต็บ บิหลัน
3. พิจารณาเรื่องราวต่างๆ ที่เข้ามาพร้อมกัน
4. ใช้หลักคำสอนตามพระมหาคัมภีร์อัลกุรอาน มาเป็นหลักในการพิจารณาเป็นลำดับแรก
5. ใช้หลักคำสอนและแนวปฏิบัติของท่านศาสดามูฮัมมัด มาร่วมพิจารณาเป็นลำดับรอง
6. เมื่อพิจารณากันจนถ้วนถี่และเห็นพ้องต้องกันแล้ว ก็ให้นำออกประกาศหรือนำไปปฏิบัติ

(4.2) วิธีการดำเนินงานของมัสยิด มีดังนี้

1. พิจารณากลับกรองตั้งแต่การเลือกอิหม่าม คอเต็บ บิหลัน และกรรมการบริหารมัสยิด
2. ส่งเสริมให้มีการพัฒนาความรู้ในเรื่องของศาสนาให้กับฝ่ายบริหารมัสยิด
3. ประชุมย่อยในทุกวันศุกร์ (หลังละหมาดวันศุกร์) เพื่อรับทราบเรื่องราวต่างๆ

(4.3) กลไกของมัสยิด มีดังนี้

มัสยิดสร้างความร่วมมือที่ีระหว่าง ส่วนราชการ วัด คริสตจักร และชุมชน ทั้งที่เป็นมุสลิมและชุมชนที่มีไม่มุสลิม ได้ร่วมกันขับเคลื่อนในทุกโครงการ และทุกกิจกรรม

5) การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

(5.1) ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

1. ด้านการบริหารมัสยิด พบว่าทั้งภาครัฐและบุคคลทั่วไปได้รู้จักมัสยิดและได้รู้จักพี่น้องมุสลิมในจังหวัดร้อยเอ็ดมากขึ้น รวมถึงภาพพจน์ในด้านต่างๆ ที่เคยถูกมองในด้านลบก็ถูกมองในทางที่ดีขึ้น
2. ด้านชุมชนมุสลิมมีสัมพันธ์ภาพกับทางส่วนราชการและบุคคลทั่วไปดีขึ้น รวมถึงภาพของการอยู่ร่วมกันในสังคมของมุสลิมและชุมชนที่มีไม่มุสลิมดีขึ้น

(5.2) ความภูมิใจ ความสำเร็จ

1. ได้รับรางวัลเกียรติบัตร มัสยิดคุณธรรม (ศาสนสถานคุณธรรม)
2. ได้รับรางวัลเกียรติบัตร บุคคลคุณธรรม (มุสลิมผู้มีคุณธรรม และความดีงาม)

6) บทเรียนที่ได้ มีคุณธรรมอะไรเพิ่มขึ้นจากการขับเคลื่อน

คณะผู้บริหารมัสยิด และบุคคลชุมชนของมัสยิด เมื่อได้รับการเรียนรู้ศาสนาในด้านคุณธรรมและจริยธรรม สิ่งสำคัญที่จะได้เข้าสู่จิตใจของทุกคนก็คือ ส่งเสริมความดี ยับยั้งความชั่ว เมื่อทุกคนได้เข้าใจในหลักใหญ่แล้วก็จะนำไปสู่การปฏิบัติที่ดี

ความศรัทธาต่ออัลลอฮ์และคุณธรรมจริยธรรมจึงเป็นสิ่งที่ไม่อาจแยกจากกันได้ ศรัทธาที่ไม่ก่อเกิดคุณธรรม ย่อมไม่ใช่ศรัทธาที่แท้จริง และคุณธรรมที่ไม่ได้ยืนอยู่บนความศรัทธา ก็จะไม่สามารถยืนหยัดต่อสู้กับความเลวร้ายได้

7) ข้อเสนอต่อการขยายผลในอนาคต

คุณธรรมที่เลือนหายไปจากสังคม ทำให้เราใช้ชีวิตแบบโดดเดี่ยวกันมากขึ้น เพราะในสังคมที่ไร้คุณธรรม เราไม่อาจไว้วางใจใครได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากผู้คนไม่มีอะไรที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ จึงสามารถกระทำการอันขัดแย้งต่อสำนักคุณธรรมได้โดยไม่รู้สึกละอาย การกบฏ คิดคด ทยศ หักหลัง หลอกลวง และการเอาर्डเอาเปรียบ จึงเกิดขึ้นอย่างดาษดื่น แม้จะมีกฎหมายบัญญัติโทษ แต่ก็ไม่มีใครเกรงกลัว หลายครั้งที่ผู้รักษากฎหมายเอง ก็ยังทำผิดกฎหมายหรือยอมรับการให้สินบาทคาดสินบนเพื่อแลกกับทรัพย์สินที่ถูกหยิบยื่นให้ โดยไม่คำนึงถึงคุณธรรมแต่อย่างใด ในสังคมแบบนี้คนอ่อนแอจึงมีแต่จะถูกเหยียบย่ำ ขณะที่คนทำผิดแต่มีฐานะหรืออำนาจก็จะถูกทำให้พ้นผิดไปจนได้

มุสลิมถูกบัญญัติให้ต่อสู้กับสภาวะเช่นนี้ และถือว่าการต่อสู้กับสภาวะไร้คุณธรรมคือ ดัชนีตัวหนึ่งที่จะบ่งชี้ถึงความศรัทธาที่มีอยู่ในจิตใจของเรา โดยเรียกภารกิจนี้ว่า “การส่งเสริมความดี ยับยั้งความชั่ว”

ข้อเสนอในด้านของศาสนาอิสลาม

การเผยแพร่เรื่องของคุณธรรม มิได้จำกัดอยู่แต่เนื้อหาทฤษฎีแห่งความศรัทธาของอิสลามเท่านั้นแต่ยังต้องทำการเผยแผ่คุณธรรมตามที่อิสลามสั่งสอนด้วย ดังนั้นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งคือ ต้องอาศัยการปฏิบัติตนของผู้เผยแผ่ และแสดงถึงคุณธรรมในตัวของผู้เผยแผ่เองเป็นสำคัญ เพราะหากตัวผู้เผยแผ่เอง ยังขาดหรือไร้ซึ่งคุณธรรม การที่จะเรียกร้องให้ผู้อื่นมีคุณธรรมก็ไร้ความหมายอย่างสิ้นเชิง

ผู้ให้ข้อมูล: นายวันชัย วงษ์ประเสริฐ ผู้แทนศาสนาอิสลาม มัสยิดปากีสถาน มัมบะฮะ อุลอิตาเยห์ ร้อยเอ็ด

3.2 ยุวพุทธิกสมาคมร้อยเอ็ด อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

1) เอย์อ้างถึงความโดดเด่นขององค์กร

ยุวพุทธิกสมาคมร้อยเอ็ด เป็นองค์กรเอกชนที่จัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินการส่งเสริมคุณธรรมความดีให้กับพุทธศาสนิกชนในจังหวัดร้อยเอ็ด โดยเป็นการรวมตัวกันของสมาชิกที่เป็นข้าราชการบำนาญ และประชาชนผู้ประพฤติปฏิบัติดีในพระพุทธศาสนา ก่อตั้งเมื่อปี 2510 จนถึงปัจจุบัน รวมเป็นระยะเวลา 50 ปี

กิจกรรมที่มีความโดดเด่นคือ

(1.1) โครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ข้าราชการ เยาวชน นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป ในเทศกาลเข้าพรรษา กำหนดจัดในวันเสาร์ อาทิตย์ ตลอดเทศกาลเข้าพรรษา เวียนไปตามวัดต่างๆในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด และเขตรอบนอก พรรษาละ 20 วัด 20 วัน รวม 20 ครั้ง มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม ประกอบด้วย ข้าราชการ เยาวชน นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป ตลอดทั้งพระภิกษุ สามเณร รวมวัดละ 400-500 รูป/คน

(1.2) โครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ข้าราชการ เยาวชน นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป นอกเทศกาลเข้าพรรษา กำหนดจัดในวันเสาร์ อาทิตย์ เวียนไปตามวัดต่างๆในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด และเขตรอบนอก และวัดอำเภอ 20 วัด 20 วัน รวม 20 ครั้ง มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม ประกอบด้วย ข้าราชการ เยาวชน นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป ตลอดทั้งพระภิกษุ สามเณร รวมวัดละ 200-300 รูป/คน

(1.3) โครงการตักบาตรทุกวันอาทิตย์ในเทศกาลเข้าพรรษา เป็นการร่วมกันจัดกิจกรรมร่วมกับจังหวัด โดยมีสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดร้อยเอ็ดเป็นฝ่ายเลขานุการ ซึ่งดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2510 รวม 50 ปี โดยมีพระเทพวิสุทธิมงคล (หลวงปู่ศรีมหาวิโร) วัดป่ากุง เป็นองค์ประธานริเริ่มโครงการ มีพุทธศาสนิกชนเข้าร่วมประมาณอาทิตย์ละ 200-300 คน พร้อมทั้งส่วนราชการต่างๆ ในพื้นที่

ทั้ง 3 กิจกรรม/โครงการได้กระทำอย่างต่อเนื่องจากรุ่นสู่รุ่น ซึ่งสะท้อนถึงการเสียสละ และจิตอาสาของสมาชิกในการกระทำความดี และสืบทอดพระพุทธศาสนา

2) บอกลำความเป็นมาของการขับเคลื่อนจากอดีตถึงปัจจุบัน

ร.ต.ต. ชั้น สุวรรณทรภร ผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด ได้ร่วมกับข้าราชการเกษียณอายุราชการประมาณ 17 คน จัดตั้งชมรมยุวพุทธิกสมาคม เพื่อขับเคลื่อนพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ข้าราชการ เยาวชน นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป และรับตำแหน่งประธานชมรมระหว่างวันที่ 17 กรกฎาคม 2507 – 2509

ในช่วงเทศกาลเข้าพรรษา แต่ละคุ้มวัดในเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ฝึกให้เด็ก เยาวชน บริหารงาน ซึ่งมีข้าราชการ ผู้สูงอายุ เป็นที่ปรึกษา แต่ทำได้ไม่นาน เมื่อนักเรียนจบ ม.6 แล้วก็ลาออกจากชมรม เพื่อไปศึกษาที่อื่น และทำงานที่อื่น ทำให้การขับเคลื่อนไม่มีความต่อเนื่อง ร.ต.ต. ชั้น สุวรรณทรภร ผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ดในสมัยนั้น จึงได้เรียกประชุมกรรมการที่เกี่ยวข้อง และที่ประชุมได้เลือก ร.ต.ต.ชั้น สุวรรณทรภร เป็นนายกยุวพุทธิกสมาคมคนแรก และผลัดเปลี่ยนกันมาหลายคน จนถึงปัจจุบันรวมระยะเวลา 50 ปี และดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง

3. ปัญหาที่อยากแก้ ความดีที่อยากทำ

- (3.1) อยากให้ผู้คนมีศรัทธา เข้ามาร่วมกิจกรรมความดี และเข้าวัดปฏิบัติธรรม
- (3.2) อยากให้เด็กๆและเยาวชน มีคุณธรรม จริยธรรมที่พึงประสงค์ของพ่อ แม่ ครู อาจารย์ และสังคม โดยเฉพาะการมีจิตอาสา
- (3.3) อยากให้ชาวพุทธศึกษาในพระพุทธศาสนาให้ถ่องแท้ ประพฤติปฏิบัติตามพระธรรมวินัย และเผยแผ่ปกป้องพระพุทธศาสนา
- (3.4) อยากให้พระภิกษุสงฆ์ในพระพุทธศาสนาปฏิบัติตนอยู่ในพระธรรมวินัยอย่างเคร่งครัด เพราะพระสงฆ์เป็นเนืองนาคบุญของโลก เป็นผู้นำทางศาสนา

4) กระบวนการพัฒนา

หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการอบรมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ข้าราชการ เยาวชน นักเรียน นักศึกษาและประชาชนทั่วไป คือสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดร้อยเอ็ด สำนักงาน พระพุทธศาสนา จังหวัด เทศาบาลเมืองร้อยเอ็ด ยูวพุทธิกสมาคม คณะสงฆ์ ทั้ง 2 นิภาย ได้มีการประชุมร่วมกัน เพื่อจัดทำตารางเทศน์ หัวข้อธรรมะ สถานที่ องค์พระวิทยากรที่ แสดงพระธรรมเทศนา ตลอดทั้งหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ ต่างเข้าร่วมโครงการ ในวันที่ กำหนดระหว่างเวลา 09.30 – 12.00 น. หน่วยงานปฏิบัติ คือยูวพุทธิกสมาคม โดยได้รับ งบประมาณปีละ 300,000 บาท

5) การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

(5.1) ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความภาคภูมิใจ มีคุณธรรม จริยธรรม ยิ่งขึ้น

(5.2) กลุ่มบุคคลมีคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม มีความสามัคคี มีน้ำหนึ่งอัน เดียวกัน

(5.3) ครอบครัวมีความสุข มีคุณธรรม จริยธรรม รู้หน้าที่ของแต่ละบุคคล มีความ สุขร่มเย็น

(5.4) ชุมชนมีคุณธรรม มีความรัก สามัคคี มีความปลอดภัย มีวินัย

(5.5) องค์กรมีความสุข มีความรัก สามัคคีเป็นน้ำหนึ่งอันเดียวกัน ทุกคนมีวินัยใน ตนเอง มีคุณธรรม มีการทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข

6) บทเรียนที่ได้รับ

ความมีคุณธรรม จริยธรรม เกิดขึ้นในตัวของคุณคน องค์กร ช่วยเหลืองานกิจการ ต่างๆ มีความซื่อสัตย์ สุจริตต่อตนเอง และสังคม มีหิริโตตปละ ไม่ทำผิดทั้งต่อหน้าและ ลับหลัง องค์กรมีความสบายใจ สามารถบริหารงานได้อย่างมีคุณภาพ

7) ข้อเสนอต่อการขยายผลในอนาคต

(7.1) อยากให้มีการประชาสัมพันธ์เรื่องคุณธรรม 9 ดีอย่างต่อเนื่องและเข้าถึงทุก หน่วยงานและชุมชน

(7.2) อยากให้มีการประกาศยกย่อง ให้ขวัญและกำลังใจ ทำความดี

(7.3) อยากให้มีการจัดตั้งธนาคารความดีให้เป็นรูปธรรม 4 ประการคือ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา และเข้าถึงทุกชุมชน

(7.4) อยากให้มีการจัดตลาดนัดคุณธรรม เครือข่าย 9 ดี 4 ประการคือ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา และเข้าถึงทุกชุมชน

ผู้ให้ข้อมูล: นายธีระพงษ์ จันทะวงษ์ ตำบลนิเวศน์ อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด
โทรศัพท์ 095 576 5328

3.3 วัดบ้านเปลือยใหญ่ อำเภอ จังหวัดร้อยเอ็ด

1) เย้ยอ้างถึงความโดดเด่นขององค์กร

วัดบ้านเปลือยใหญ่ ตั้งอยู่เลขที่ 119 บ้านเปลือยใหญ่ หมู่ที่ 9 ตำบลรอบเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย ตั้งวัดเมื่อปี พ.ศ. 2430 ผู้นำในการสร้างวัดคือ พระหลักคำทอง (มีด) มีเนื้อที่ 5 ไร่ 3 งาน 96 ตารางวา มีที่ธรณีสงฆ์ 4 ไร่ 85 ตารางวา ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา (ครั้งที่ 2) เมื่อปี พ.ศ.2525 ปัจจุบันมีพระราชพรหมจริยคุณ (สุเทพ สุกกรมโม) เป็นเจ้าอาวาส และดำรงตำแหน่งเจ้าคณะจังหวัดร้อยเอ็ด เป็นศูนย์กลางของคณะสงฆ์มหานิกายของจังหวัดร้อยเอ็ด และเป็นທີ່ประดิษฐานพระพุทธรูปมงคลนิมิต ซึ่งเป็นพระพุทธรูปโลหะขนาดใหญ่องค์แรกของวัดบ้านเปลือยใหญ่ ได้มาจากวัดบูรณะศิริมาตยาราม กรุงเทพมหานคร แล้วนำมาเป็นพระประธานประจำศาลาการเปรียญเมื่อปี พ.ศ. 2472

วัดบ้านเปลือยใหญ่มีความโดดเด่นในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม โดยเฉพาะ ประเด็นสุจริต และ จิตอาสา เป็นศูนย์กลางจัดกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา การจัดประชุมอบรม พระสังฆาธิการและประชาชนทั่วไป ดังนี้

1. ประชุมคณะสงฆ์จังหวัดร้อยเอ็ดประจำทุกเดือน
2. งานประเพณีบุญผะเหวด (เทศน์มหาชาติ)
3. กิจกรรมสวดมนต์ข้ามปี ทำความดีส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่
4. งานบุญประเพณีแปดหมื่นสี่พันพระธรรมขันธ์
5. กิจกรรมประกวดสวดสรภัญญะ
6. กิจกรรมทำบุญตักบาตร ฟังธรรม เวียนเทียน ปฏิบัติธรรม ในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
7. โครงการอุปสมบทถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

8. จัดตั้งชมรมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมอีสาน (หมอลำ)
9. จัดบรรพชาสามเณรภาคอุดร
10. จัดอบรมนักเรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม
11. จัดการเรียนการสอนนันทกรรมและธรรมศึกษา
12. จัดการเรียนการสอนบาลี
13. เป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรมของจังหวัดร้อยเอ็ด
14. จัดตั้งสถานีวิทยุพระพุทธศาสนา
15. จัดตั้งมูลนิธิ
16. ศูนย์พระปริยัตินเทศจังหวัดร้อยเอ็ด
17. จัดกิจกรรมตามโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5
18. จัดการแสดงศิลปวัฒนธรรมอีสาน (หมอลำ)

2. บอกเล่าความเป็นมาของการขับเคลื่อนจากอดีตถึงปัจจุบัน

ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2526 เป็นต้นมา พระราชพรหมจริยคุณ ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นเจ้าอาวาส ได้พัฒนาเสนาสนะวัดบ้านเปลือยใหญ่ให้มั่นคงถาวร เป็นระเบียบเรียบร้อย สวยงาม ปรับสภาพภูมิทัศน์ของวัดให้งดงาม สะอาด ร่มรื่น สดกับคำว่าอาราม ชุมชนบ้านเปลือยใหญ่สนใจเข้าวัดปฏิบัติธรรม ทำนุบำรุงส่งเสริม

เข้าร่วมกิจกรรมของวัดเป็นอย่างดี เข้าวัดฟังธรรมจากพระราชพรหมจริยคุณซึ่งเป็นพระนักเทศน์ที่มีชื่อเสียงเป็นประจำ ชุมชนรอบวัดถือปฏิบัติตามหลักศีล 5 สติธิดาชาฎากรรมในหมู่บ้านลดลง ในปัจจุบันถือได้ว่าเป็นชุมชนคุณธรรมอย่างแท้จริง

3) ปัญหาที่อยากแก้ ความดีที่อยากทำ

ปัญหาชุมชนของบ้านเปลือยใหญ่ที่พบเห็น ได้แก่ การพนัน สุรา ขาดจิตอาสา วัดบ้านเปลือยใหญ่โดยพระราชพรหมจริยคุณ เจ้าอาวาส และเจ้าคณะจังหวัดร้อยเอ็ด ได้เป็นผู้นำพัฒนาชุมชน จัดกิจกรรมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการณรงคืลต ละ เลิก อบายมุข และส่งเสริมให้มีจิตอาสาในการพัฒนาหมู่บ้านจนประสบผลสำเร็จ

4) กระบวนการพัฒนา(ขั้นตอน วิธีการ กลไก)

- (4.1) ส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา
- (4.2) การทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวมของชุมชน
- (4.3) การทำงานต้องร่วมกันทำความดี และร่วมกันทำงานเพื่อชุมชน
- (4.4) ให้ทุกคนมาทำงานเพื่อส่วนรวม
- (4.5) ทำงานให้คนในชุมชนได้เห็นผลของงาน และเห็นประโยชน์ของงานที่มีต่อ

ชุมชน

5) การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

หลังจากที่พระราชพรหมจริยคุณได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสวัดบ้านเปลือยใหญ่ ได้พัฒนาวัดและบ้านเปลือยใหญ่ให้เจริญก้าวหน้าตามบทบาทหน้าที่ และได้พัฒนาเยาวชน และประชาชนในหมู่บ้านให้เป็นผู้มีศีลธรรม ปฏิบัติตามแนวศีล 5 เว้นจากอบายมุข ให้ทุกคนมีวินัย สุจริต จิตอาสา และนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต จนเกิดชุมชนคุณธรรม

6) บทเรียนที่ได้รับ

จากการขับเคลื่อนชุมชนคุณธรรมที่วัดบ้านเปลือยใหญ่ บังเกิดผลเป็นรูปธรรม ดังนี้

- (6.1) เยาวชน ประชาชน ในชุมชนวัดบ้านเปลือยใหญ่ มีศีลธรรม ปลอดอบายมุข ชุมชนมีสันติสุข ปัญหาอาชญากรรมลดลง เป็นสังคมคุณธรรม
- (6.2) สมาชิกในชุมชนมีวินัย สุจริต จิตอาสา มากขึ้น ร่วมพัฒนาชุมชนของตนเอง โดยไม่ต้องพึ่งพากรจากส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต

7) ข้อเสนอต่อการขยายผล ในอนาคต

กิจกรรมที่ควรขยายผลก็คือการพัฒนาคุณธรรม 4 ด้าน คือ พอเพียง มีวินัย สุจริต จิตอาสา ให้เป็นชุมชนปลอดอบายมุข เป็นสังคมแห่งสันติสุข ยกระดับเป็นหมู่บ้านรักษาศีล 5 หรือหมู่บ้านสีขาว

3.4 วัดบ้านห้วยหลิม (โสภณวิหาร) อำเภอทุ่งเขาหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด

1) เอ่ยอ้างถึงความโดดเด่นขององค์กร

วัดบ้านห้วยหลิม (โสภณวิหาร) เลขที่ 104 หมู่ที่ 3 บ้านห้วยหลิม ตำบลมะขาม อำเภอทุ่งเขาหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย ติดกับทางหลวงหมายเลข 23 (ร้อยเอ็ด-ยโสธร) กิโลเมตรที่ 145-146 ห่างจากตัวเมืองร้อยเอ็ด 25 กิโลเมตร ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. 2400 ที่ดินวัดเป็นที่ดินชาวบ้านสงวนไว้สำหรับสร้างวัดและบางส่วนได้รับบริจาคที่ดินจากชาวบ้าน พระครูอดุลย์ประธานฝ่ายสงฆ์พร้อมด้วยชาวบ้านได้ร่วมกันสร้างวัดขึ้น และได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาเมื่อวันที่ 26 เมษายน พ.ศ.2463 เขตวิสุงคามสีมา

วัดโสภณวิหารมีความโดดเด่นหลายด้าน ดังนี้

(1.1) สืบทอดวัฒนธรรมประเพณีของชาวอีสานตามฮีต 12 คอง 14 เป็นวัดที่พุทธศาสนิกชนมาร่วมทำบุญมากที่สุดในเขตอำเภอทุ่งเขาหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด

(1.2) ปลุกฝังให้เยาวชนเป็นจิตอาสา การเสียสละช่วยเหลือผู้อื่น

(1.3) บูรณาการขับเคลื่อนด้วยพลัง บวร (บ้าน วัด โรงเรียน) ปลุกฝังในกลุ่มเยาวชนให้ร่วมกันอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของชาวอีสาน ตามฮีต 12 คอง 14 และอนุรักษ์สืบทอดการทอผ้าไหมลายสาเกต จากปู ยา ตา ยาย สู้รุ่นลูกหลาน รวมทั้งปลุกฝังให้พุทธศาสนิกชนในชุมชนบ้านห้วยหลิมใช้ชีวิตแบบพอเพียงตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวงรัชกาลที่ 9 เช่น กลุ่มผ้าไหมสาเกตบ้านห้วยหลิม การปลูกผักสวนครัวรั้วกินได้ และวัดโสภณวิหารได้รับคัดเลือกเป็นชุมชนคุณธรรมขับเคลื่อนด้วยพลัง บวร ต้นแบบ

(1.4) เป็นศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์

(1.5) เป็นหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล (อ.ป.ต.)

2) บอกเล่าความเป็นมาของการขับเคลื่อนจากอดีตถึงปัจจุบัน

วัดโสภณวิหารมีการขับเคลื่อนด้วยความศรัทธาของชุมชนชาวบ้านห้วยหลิม ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันด้วยพลัง บวร (บ้าน วัด โรงเรียน) โดยการประสานงานทุกภาคส่วน ดังนี้

(2.1) บ้าน เนื่องจากชาวบ้านห้วยหลิมไม่ค่อยออกไปทำงานต่างถิ่น ต่างแดนมากนัก ทำให้มีประชาชนอยู่ในพื้นที่บ้านห้วยหลิมเป็นจำนวนมาก ผู้นำท้องที่ ท้องถิ่น จึงประสานความร่วมมือกันทำให้เกิดการขับเคลื่อนด้วยแรงศรัทธาของชุมชนบ้านห้วยหลิมให้มีการร่วมมือกันทุกภาคส่วนอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมและสืบทอดประเพณีของชาวอีสาน

ตามฮีต 12 คลอง 14 รวมทั้งให้มีการทำบุญตักบาตรทุกวันพระ วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา และวันสำคัญทางสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยผู้นำท้องที่ ท้องถิ่น ทั้ง 4 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่ที่ 3 หมู่ที่ 6 หมู่ที่ 9 และหมู่ที่ 10 ตำบลมะบ้ำ อำเภอร่องเขาหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด ร่วมกับคณะสงฆ์วัดโสภณวิหาร จัดประชาคมชาวบ้านในพื้นที่เพื่อปรึกษาหารือวางแผน ขอความคิดเห็น ขอความร่วมมือในการจัดงานประเพณี งานบุญต่างๆ ที่จัดขึ้นที่วัดโสภณวิหาร และประชาสัมพันธ์ผ่านหอกระจายข่าวหมู่บ้านทุกครั้งที่มีการงานประเพณีต่างๆ ส่งผลให้วัดโสภณวิหารมีประชาชนมาร่วมทำบุญตักบาตรมากที่สุดในเขตอำเภอร่องเขาหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด

(2.2) วัด โดยการนำของพระครูประดิษฐ์ ธรรมโสภณ เจ้าคณะตำบลมะบ้ำ และเจ้าอาวาสวัดโสภณวิหาร พร้อมด้วยคณะสงฆ์วัดโสภณวิหารร่วมขับเคลื่อนชุมชนคุณธรรม และปลูกฝังให้คนในชุมชน รวมทั้งเด็กและเยาวชน มีจิตอาสา มีความรู้รักสามัคคี ร่วมสืบสานประเพณีวัฒนธรรมของชาวอีสาน ตามฮีต 12 คลอง 14 เช่น การพาเด็กๆ ตามพระบิณฑบาตทุกเช้า เพื่อปลูกฝังและฝึกให้เด็กๆ มีระเบียบวินัย ตื่นเช้า พาเด็กเข้าวัดร่วมทำความสะอาดวัด กวาด เช็ด ถู วัด เพื่อฝึกการแบ่งเบาภาระพ่อแม่ และรักษาความสะอาด และการเชิญชวนพุทธศาสนิกชนในชุมชนบ้านห้วยหลิมทำบุญตักบาตร เข้าวัด ปฏิบัติธรรม นั่งสมาธิ ฟังเทศน์ ฟังธรรม ทำให้พุทธศาสนิกชนบ้านห้วยหลิมหมั่นสร้างบุญกุศล จิตใจสงบ ชอบช่วยเหลือคนอื่น ร่วมมือร่วมใจ สมัคสมานสามัคคี เสียสละเพื่อส่วนร่วม

(2.3) โรงเรียน โรงเรียนบ้านห้วยหลิมปลูกฝังให้เด็กนักเรียนเข้าวัดทำบุญตักบาตร ฟังเทศน์ ฟังธรรม นั่งสมาธิ ปฏิบัติธรรม และพาเด็กนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา และวันสำคัญทางสถาบันพระมหากษัตริย์ที่จัดโดยวัดโสภณวิหารทุกงาน

(2.4) หน่วยงานราชการ มีการสนับสนุนในหลากหลายรูปแบบดังนี้

1. นายอำเภอร่องเขาหลวงร่วมกับสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดร้อยเอ็ดที่สนับสนุนการจัดงานประเพณีวัฒนธรรมวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา และวันสำคัญทางสถาบันพระมหากษัตริย์
2. สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอร่องเขาหลวงสนับสนุนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าไหมบ้านห้วยหลิมให้เป็นสินค้าโอท็อป สร้างรายได้ให้แก่ชุมชนบ้านห้วยหลิม ดำเนินชีวิตอย่างเศรษฐกิจพอเพียง
3. อบต.มะบ้ำ สนับสนุนงบประมาณในการจัดงานประเพณีตามฮีต 12 คลอง 14

4. สำนักงานเกษตรอำเภอทุ่งเขาหลวงที่เข้ามาสนับสนุนและให้ความรู้ เรื่องการปลูกดอกดาวเรือง เพื่อเตรียมใช้ในพระราชพิธีถวายพระเพลิง พระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

การขับเคลื่อนชุมชนคุณธรรมของวัดโสภณวิหารจึงได้รับความร่วมมือจากทุกภาค ส่วนเป็นอย่างดี ไม่ว่าจะเป็นบ้าน วัด โรงเรียน อำเภอทุ่งเขาหลวง และหน่วยงานราชการ ทุกภาคส่วน สร้างความสมัครสมานสามัคคี ร่วมมือร่วมใจ สร้างความศรัทธา ปลูกฝังการ เข้าวัดทำบุญให้แก่ชุมชนและทุกภาคส่วน ทำให้เวลาที่ทางวัดโสภณวิหารจัดกิจกรรมทาง พระพุทธศาสนา วันพระ วันสำคัญทางสถาบันพระมหากษัตริย์ ได้รับความร่วมมือจาก หัวหน้าส่วนราชการ ข้าราชการ พ่อค้า ประชาชน เข้าร่วมกิจกรรมกันเป็นจำนวนมาก ที่สุดในเขตอำเภอทุ่งเขาหลวง และทางวัดโสภณวิหารจะได้รับคัดเลือกให้ประกอบพิธี หรือจัดกิจกรรมวันสำคัญต่างๆ จากทางอำเภอทุ่งเขาหลวง เช่น สวดมนต์ข้ามปี สถานที่ เพาะดาวเรือง งานวันแม่ และพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทร มหาภูมิพลอดุลยเดช เป็นต้น

3) ปัญหาที่อยากแก้ ความดีที่อยากทำ

(3.1) การสร้างสื่อเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรม ของทางวัดโสภณวิหาร การสืบทอด วัฒนธรรมประเพณีต่างๆ ของชุมชน ยัง ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ในการสร้างเว็บไซต์ หรือเพจของทาง วัดโสภณวิหาร ที่ควรดูแลและคอย อัปเดตกิจกรรมของทางวัดโสภณวิหาร

ซึ่งปัจจุบันทางวัดมีประชาสัมพันธ์ออนไลน์ผ่านเฟซบุ๊ก และไลน์ของท่านพระครูประดิษฐ์ ธรรมโสภณ เพจวัดโสภณวิหารที่มีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง ส่วนชุมชนบ้านห้วย หลิมประชาสัมพันธ์ผ่านทางเฟซบุ๊ก และไลน์ ผ้าไหมบ้านห้วยหลิม

(3.2) การตลาดที่รองรับผ้าไหมของชุมชนห้วยหลิมยังอยู่ในวงแคบ การประชาสัมพันธ์ผ้าไหมสาเกตบ้านห้วยหลิมให้เป็นที่รู้จักแก่บุคคลทั่วไปยังไม่มีดีเท่าที่ควร

(3.3) การสนับสนุนจากภาครัฐเพื่อที่จะก่อตั้งให้กลุ่มผ้าไหมสาเกตบ้านห้วยหลิม เข้มแข็งมากยิ่งขึ้น

4) กระบวนการพัฒนา

(4.1) สร้างศรัทธาแก่คนในชุมชนบ้านห้วยหลิม โดยประชาสัมพันธ์ในชุมชนอย่างต่อเนื่อง

(4.2) การคัดเลือกประธาน คณะกรรมการในการบริหารงานของวัดโสภณวิหาร โดยการประชุมประชาคมจากคนในชุมชนบ้านห้วยหลิม

(4.3) การแจ้งให้คณะกรรมการของวัดโสภณวิหาร ประชาชนชุมชนบ้านห้วยหลิม เข้าร่วมประชุมเพื่อปรึกษาหารือ ขอความคิดเห็นจากคนในชุมชน และวางแผนการปฏิบัติงานร่วมกันในชุมชนบ้านห้วยหลิม

(4.4) ร่วมกันขับเคลื่อนตามแผนงาน แผนพัฒนาที่วางไว้ โดยร่วมกันขับเคลื่อนด้วยพลัง บวร (บ้าน วัด โรงเรียน)

(4.5) ประเมินผลการปฏิบัติงาน

(4.6) สรุปผลการปฏิบัติงาน และหาแนวทางการแก้ไขข้อบกพร่อง

5) การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

การขับเคลื่อนชุมชนคุณธรรมวัดโสภณวิหาร และชุมชนบ้านห้วยหลิม มีทั้งทางด้านประเพณีวัฒนธรรมตามฮีต 12 คอง 14 และผลิตภัณฑ์ผ้าไหมสาเกตของชุมชน ซึ่งเป็นความสุข ความภูมิใจ ความสำเร็จ ดังนี้

(5.1) วัดโสภณวิหารได้รับคัดเลือกเป็นชุมชนคุณธรรมขับเคลื่อนด้วยพลัง บวร ต้นแบบ

(5.2) วัดโสภณวิหารเป็นวัดที่มีพุทธศาสนิกชนมาร่วมทำบุญตักบาตรมากที่สุดในเขตอำเภอทุ่งเขาหลวง

(5.3) วัดโสภณวิหาร เป็นศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์

(5.4) วัดโสภณวิหารเป็นหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล (อ.ป.ต.)

(5.5) บ้านหวายหลิมได้รับคัดเลือกเป็นหมู่บ้านต้นแบบโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้าน SML

(5.6) รางวัลชนะเลิศการประกวดผ้าไหมระดับจังหวัด ประจำปี 2550 “ประเภทผ้าไหมพื้นเรียบ”

(5.7) รางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ 2 การประกวดผ้าไหมระดับจังหวัด ประจำปี 2550 “ประเภทผ้าไหมพื้นเรียบ”

(5.8) ได้รับการคัดสรรเป็นผลิตภัณฑ์ตามโครงการคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย ระดับ 3 ดาว ปี 2547 ประเภทชนิดผ้าไหมมัดหมี่ข้อ

(5.9) ได้รับการคัดสรรเป็นผลิตภัณฑ์ตามโครงการคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย ระดับ 5 ดาว ปี 2549 ประเภทผ้า เครื่องแต่งกาย ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมพื้นเรียบ ผ้าไหมมัดหมี่ข้อ ผ้าไหมสาเกต

(5.10) ได้รับการคัดสรรเป็นผลิตภัณฑ์ตามโครงการคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย ระดับ 5 ดาว ปี 2550ประเภทผ้า เครื่องแต่งกาย ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมพื้นเรียบ ผ้าไหมมัดหมี่ข้อ ผ้าไหมสาเกต

(5.11) ได้รับการคัดสรรเป็นผลิตภัณฑ์ตามโครงการคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย ระดับ 5 ดาว ปี 2551ประเภทผ้า เครื่องแต่งกาย ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมพื้นเรียบ ผ้าไหมมัดหมี่ข้อ ผ้าไหมสาเกต

6) บทเรียนที่ได้รับ

บทเรียนที่ได้จากการขับเคลื่อนชุมชนคุณธรรมวัดโสภณวิหาร และชุมชนบ้านหวายหลิม ด้วยพลัง บวร (บ้าน วัด โรงเรียน) มีดังนี้

(6.1) บ้าน มีการส่งเสริมความสามัคคี ซื่อสัตย์ สุจริต มีระเบียบวินัย พอเพียงในชุมชนบ้านห้วยหลิม

(6.2) วัด มีการส่งเสริมให้ชุมชนบ้านห้วยหลิมและบ้านใกล้เคียงมีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย สุจริต ซื่อสัตย์ เข้าวัดปฏิบัติธรรม และร่วมกันอนุรักษ์รักษาวัฒนธรรม ประเพณีตามฮีต 12 คอง 14 ให้อยู่คู่กับชาวอีสานตลอดไป สืบทอดถึงรุ่นลูกหลาน และในส่วนของเด็กและเยาวชนมีการผลัดเปลี่ยนกันมาช่วยงานพระที่วัด เช่น ช่วยถือของ บิณฑบาตในทุกเช้า ช่วยทำความสะอาดวัด เป็นการสร้างจิตสำนึกจิตอาสา และสร้างวินัยให้กับเยาวชน

(6.3) โรงเรียน มีการส่งเสริมและปลูกฝังให้เยาวชนมีจิตอาสาทำบุญตักบาตร เข้าวัดปฏิบัติธรรม ฝึกจิตใจให้สงบ และสนับสนุนการเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา วันสำคัญทางสถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นประจำ ทำให้เด็กและเยาวชนเข้าวัดบ่อยขึ้น มีความรักและศรัทธาในพระพุทธศาสนามากยิ่งขึ้น

7) ข้อเสนอต่อการขยายผลในอนาคต

จากการที่วัดโสภณวิหารขับเคลื่อนชุมชนคุณธรรมทำให้มีการขยายผลไปในทิศทางที่ดีขึ้นเรื่อยๆ ทั้งในด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และเศรษฐกิจพอเพียง โดยการสร้างและส่งเสริมพลังศรัทธา การปลูกฝังให้เด็ก เยาวชน ประชาชนชุมชนบ้านห้วยหลิมมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ และรักษาวัฒนธรรมจารีตประเพณีที่ดั้งเดิมของชาวอีสาน ตามฮีต 12 คอง 14 สร้างจิตอาสา และสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนใกล้เคียง โดยใช้วัฒนธรรมประเพณีพื้นบ้าน และผลิตภัณฑ์ผ้าไหมสาเกตบ้านห้วยหลิมเป็นตัวสร้างความสัมพันธ์ ส่งผลให้เกิดความพอเพียง มีวินัย สุจริต จิตอาสา และการสืบทอดวัฒนธรรมประเพณี ผ้าไหมสาเกตอันดั้งเดิมของชุมชนบ้านห้วยหลิม โดยมีแนวทางการดำเนินงานต่อไปนี้

1. การส่งเสริมให้เด็กเยาวชนสานงานต่อและสืบทอดวัฒนธรรมประเพณี
2. การสร้างเกราะป้องกันหรือภูมิคุ้มกันให้เด็ก เยาวชน ประชาชนบ้านห้วยหลิมไม่หลงไปกับวัตถุนิยม
3. การขยายผลภูมิปัญญา ประเพณีวัฒนธรรม เช่น ประเพณี ฮีต 12 คอง 14 การทอผ้าไหมลายสาเกต จากรุ่นปู่ ย่า ตา ยาย ไปสู่ลูกหลาน และขยายผลไปสู่ชุมชนอื่น

ผู้ให้ข้อมูล: นางสาวสุพัตรา ก้านจันทร์ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดร้อยเอ็ด โทรศัพท์

092-2508576

3.5 วัดบ้านอัน อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

1) เกี่ยวกับความโดดเด่นขององค์กร

วัดบ้านอัน ตั้งอยู่ที่บ้านอัน หมู่ที่ 5 ตำบลงสถาน อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย ตั้งวัดเมื่อ พ.ศ. 2473 ปัจจุบัน มีพระมหาอดุล ธรรมปญโญ เป็นเจ้าอาวาส เป็นองค์กรทางพระพุทธศาสนาที่ส่งเสริมคุณธรรมทางด้านพอเพียง มีวินัย สุจริต จิตอาสา จัดตั้งชมรมคนมีบุญ มีสมาชิกจำนวนมาก เวลาจัดงานการกุศลหรือกิจกรรมอื่นๆ จะมีผู้คนจำนวนมากเดินทางมาร่วมงาน มีการกระจายข่าวสารที่รวดเร็ว เวลาที่มีกิจกรรมจึงสามารถรวมพลคนมีบุญได้อย่างรวดเร็ว และมีบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ ตอบโจทย์การเผยแผ่พระพุทธศาสนาในยุคปัจจุบันได้อย่างดี

2) บอกเล่าความเป็นมาของการขับเคลื่อนจากอดีตถึงปัจจุบัน

วัดบ้านอัน เป็นองค์กรทางพระพุทธศาสนาที่เริ่มก่อตั้งได้ไม่นาน มีพื้นที่ไม่มากนัก ปัจจุบันเสนาสนะมีมากขึ้น การจัดงานการกุศลหรือกิจกรรม มีพุทธศาสนิกชนมาร่วมงานมากขึ้น มีการจัดอบรมปฏิบัติธรรม และกิจกรรมวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา จัดตั้งสถานีวิทย์พระพุทธศาสนา เพื่อเผยแผ่พระพุทธศาสนาและประชาสัมพันธ์งานบุญต่าง ๆ จัดตั้งมูลนิธิเพื่อสงเคราะห์ประชาชนผู้ยากไร้หรือประสบภัยพิบัติต่างๆ สร้างบ้านพักอาศัยให้กับชาวบ้านที่ยากจน จนได้รับประกาศเกียรติคุณผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา ได้รับเสมาธรรมจักรจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ เนื่องในวันวิสาขบูชา ประจำปี 2560

3) ปัญหาที่ยากแก่ ความดีที่ยากทำ

วัดบ้านอัน มองเห็นปัญหาเยาวชนห่างไกลวัด มีความเสี่ยงที่จะเกิดปัญหาอาชญากรรม ประชาชนบางคนยากจนไม่มีบ้านพักอาศัย ครอบครัแตกแยก จึงจัดทำโครงการอบรมปฏิบัติธรรมเนื่องในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา จัดสร้างบ้านพักอาศัยให้กับชาวบ้านที่ยากจนมอบสิ่งของอุปโภค บริโภค ให้กับประชาชนที่ประสบวินาศภัย (วาตภัย อัคคีภัย อุทกภัย)

4) กระบวนการพัฒนา

วัดบ้านอันมีขั้นตอน วิธีการ กลไกการจัดการด้านคุณธรรมด้วยกิจกรรมดังนี้

- (4.1) โครงการทุกวันเสาร์เรามีนัดเข้าวัดปฏิบัติธรรม
- (4.2) โครงการปฏิบัติธรรมพัฒนาจิตประจำเดือน
- (4.3) โครงการค่ายฝึกอบรมเยาวชนและพัฒนาบุคลากร

- (4.4) โครงการวัดวิถีพุทธ
- (4.5) โครงการอุปสมบทหมู่ภาคฤดูฝน และฤดูร้อน ประจำปี
- (4.6) โครงการสวดมนต์และปฏิบัติธรรมข้ามปี
- (4.7) กิจกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
- (4.8) ประชุมสัมมนาประจำเดือนคณะสงฆ์อำเภอเมืองร้อยเอ็ด
- (4.9) ศูนย์การเรียนรู้พระปริยัติธรรมแผนกบาลี แห่งที่ 1 จังหวัดร้อยเอ็ด
- (4.10) โรงเรียนผู้สูงอายุ
- (4.11) ประชุมสัมมนาผู้นำท้องถิ่น

5) การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

วัดบ้านอันเป็นองค์กรทางพระพุทธศาสนาที่ทำให้พุทธศาสนิกชนนั้นเปลี่ยนพฤติกรรมอย่างรวดเร็ว เปลี่ยนจากชอบทำอกุศลมาทำแต่กุศล ทั้งในระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชน และองค์กร

6) บทเรียนที่ได้

จัดการอบรมพุทธศาสนิกชน ทำให้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างรวดเร็ว แต่ก็อาจมีกลุ่มคนบางกลุ่มที่ยังไม่ค่อยให้ความร่วมมือมากนัก

7) ข้อเสนอต่อการขยายผลในอนาคต

วัดบ้านอันจะส่งเสริม สนับสนุน ให้ทุกหมู่บ้านเป็นหมู่บ้านรักษาศีล 5 เพื่อให้ปัญหาอาชญากรรมลดลงให้ได้ให้พุทธศาสนิกชนและเยาวชนสนใจเข้าวัดปฏิบัติธรรม ร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนายิ่ง ๆ ขึ้นไป

3.6 วัดบึงพระลานชัย อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

1) เอเชียถึงความโดดเด่นขององค์กร

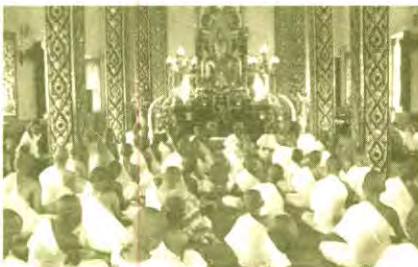
วัดบึงพระลานชัย พระอารามหลวง ตั้งอยู่เลขที่ 116 ถนนประชาธรรมรักษ์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดคณะสงฆ์ธรรมยุต ภายในวัดมีโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปกรรมต่าง ๆ มากมาย มีสระขี้ผึ้งเป็นสระน้ำเก่าแก่ศักดิ์สิทธิ์ของเมืองร้อยเอ็ด และมีหอไตรกลางสระขี้ผึ้งมงคล ถือเป็นวัดโบราณ และเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ของชาวบ้าน พื้นที่อยู่ใกล้บึงพลาญชัย เป็นเนินสูง มีลานสวยงาม และเคยเป็นสถานที่ประกอบพิธีกรรมฉลองชัยชนะ

จากการรบทักฟัจศึกของเจ้าบ้านเจ้าเมืองสมัยโบราณ

ปัจจุบันมีพระธรรมฐิติญาณ เป็นเจ้าอาวาส และดำรงตำแหน่งเจ้าคณะภาค 10 (ธรรมยุต) ซึ่งท่านเป็นพระนักเทศน์ที่มีชื่อเสียงโด่งดัง วัดบึงพระลานชัย มีความโดดเด่นหลายด้าน โดยเฉพาะด้านการศึกษาและการเผยแผ่ โดยมีโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม-บาลี และปริยัติสามัญ (ม.1 -6) มีศูนย์อบรมพระธรรมกถึกภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีนักศึกษาจาก 20 จังหวัด ภาคอีสานมาศึกษาหลักการเผยแผ่ ปีละประมาณ 15-30 รูป เป็นศูนย์อบรมจังหวัดร้อยเอ็ด และมีศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ มีพระภิกษุสามเณรจำพรรษา ปีละประมาณ 150 รูป ทุกปีจะจัดบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน เพื่ออบรมคุณธรรม จริยธรรม โดยเฉพาะด้านความมีระเบียบวินัย ความพอเพียง สุจริต และจิตอาสา วัดบึงพระลานชัยเป็นวัดที่มีจิตอาสาในการจัดกิจกรรมโดยเป็นศูนย์กลางจัดกิจกรรม และอำนวยความสะดวกให้กิจกรรมของจังหวัดสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

2) บอกเล่าความเป็นมาของการขับเคลื่อนจากอดีตจนถึงปัจจุบัน

วัดบึงพระลานชัย เป็นต้นกำเนิดการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรม และบาลีของจังหวัดร้อยเอ็ด ปี พ.ศ.2543 ได้เปิดทำการเรียนการสอนแผนกสามัญศึกษา ทำให้การศึกษารอบ 3 แผนก เป็นศูนย์อบรมพระธรรมกถึกภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เริ่มจัดตั้งให้การอบรม เมื่อปี พ.ศ. 2518 – ปัจจุบัน โดยเจ้าประคุณสมเด็จพระมหาวีรวงศ์ (มานิต ถาวโร) เป็นประธานอำนวยการ พระธรรมฐิติญาณ (ศรีจันทร์) เป็นประธานดำเนินการ เป็นศูนย์อบรมจังหวัดร้อยเอ็ดให้บรรพชาอุปสมบทภาคฤดูร้อนกว่า 40 ปี

3) ปัญหาที่อยากแก้ ความดีที่อยากทำ

ปัญหาปัจจุบันมีมากมาย เช่น ปัญหาอาชญากรรม และปัญหายาเสพติด วัดบึงพระลานชัยเล็งเห็นปัญหาดังกล่าวแล้วอยากจะพัฒนาให้เยาวชนมีคุณธรรม จริยธรรม โดยเฉพาะทางด้านความมีวินัย ความสุจริต และมีจิตอาสา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ให้เป็นสังคมคุณธรรม ไม่เน้นการสวด สร้าง เสก และนำปฏิบัติธรรมพัฒนาจิตใจแก่ประชาชน

4) กระบวนการพัฒนา

วัดบึงพระลานชัยจัดกิจกรรมวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาเน้นให้เยาวชนเข้าวัดปฏิบัติ ศึกษาพระธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนา จัดตั้งสำนักศาสนศึกษาเรียนนันทกรรมและบาลี จัดตั้งโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา เพื่อให้เยาวชนเข้ามาบวชเรียน เน้นการมีวินัย สุจริต จิตอาสา เทศนาธรรมสั่งสอนประชาชนในวันพระตลอดปี จัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมพระนักเทศน์ประจำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

5) การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

เยาวชนที่มาบวชเรียน และประชาชนทั่วไป มีการพัฒนาจิตใจให้ตั้งงาม มีศีล 5 มีเมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา ไม่เช่นหมา อาฆาตขิงดีขิงเด่น ไม่นั่นแก้อย่างเดียว ต้องมีดีด้วย (คุณธรรมนำความรู้) สังคมมีความสุขสงบสุข

6) บทเรียนที่ได้รับ

ที่เห็นได้ชัดเจนมาก คือ การบรรพชาอุปสมบทภาคฤดูร้อนทำให้กุลบุตรที่มาบวชได้พัฒนา จากเดิมที่ไม่รู้ไม่เข้าใจในการประพฤติปฏิบัติตน เมื่อเข้ามาในร่มกาสาวพัสตร์ได้ฝึกหัดกายวาจาใจ เป็นผลทำให้กายอ่อนนุ่ม วาจาอ่อนหวาน จิตใจอ่อนโยน เป็นพุทธบุตรและพุทธศาสนิกชนที่ดี

7) ข้อเสนอต่อการขยายผลในอนาคต

วัดบึงพระลานชัยจะพัฒนาเยาวชนและประชาชนให้มีคุณธรรมจริยธรรม ให้สังคมมีความสุขด้วยหลักพุทธธรรม เป็นสังคมคุณธรรม เยาวชนมีคุณธรรมนำความรู้ นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน

3.7 วัดโพธิการาม อำเภอปทุมรัตต์ จังหวัดร้อยเอ็ด

1) เอ่ยอ้างถึงความโดดเด่นขององค์กร

วัดโพธิการาม ตั้งอยู่เลขที่ 75 บ้านโพธิ์น้อย หมู่ที่ 6 สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 1 มีนาคม พ.ศ.2458 ห่างจากตัวอำเภอปทุมรัตต์ 13 กิโลเมตร ห่างจากตัวจังหวัดร้อยเอ็ด 52 กิโลเมตร พระครูโพธิวิริคุณ เจ้าอาวาสวัดโพธิการาม พัฒนาวัดให้เป็นศูนย์กลางของชุมชน เป็นแหล่งเรียนรู้ โดยแนวทางหลักในการทำงาน คือ มุ่งมั่นตั้งใจสร้างชุมชนของตนให้เข้มแข็ง โดยอาศัยความร่วมมือจากคนในชุมชนช่วยกันขับเคลื่อนให้เกิดเป็นสังคมคุณธรรม

พระครูโพธิวิริคุณจึงเป็นแกนกลางสำคัญ และเป็นผู้นำพัฒนาชุมชนบ้านโพธิ์น้อย และบ้านโพธิ์ศรีสวัสดิ์ที่อยู่ใกล้เคียง โดยเห็นได้จากกิจกรรมการพัฒนาที่ยังคงดำเนินการต่อเนื่องในปัจจุบัน ประกอบไปด้วย

1. ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนตำบลโพหนอง
2. ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนเฉลิมพระเกียรติวัดโพธิการาม
3. ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์วัดโพธิการาม
4. ที่ทำการกองทุนหมู่บ้าน บ้านโพธิ์น้อย หมู่ที่ 6
5. ที่ทำการกองทุนหมู่บ้าน บ้านโพธิ์ศรีสวัสดิ์ หมู่ที่ 7
6. ที่ทำการสถาบันการเงินชุมชนโพธิ์น้อยศรีสวัสดิ์
7. ศูนย์วัฒนธรรมเฉลิมราชวัดโพธิการาม
8. ศูนย์บูรณาการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน
9. ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนโพธิ์น้อยโพธิ์ศรีสวัสดิ์
10. ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ชุมชนของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
11. ร้านค้าชุมชน “เราเซ็น”
12. ศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชนเฉลิมพระเกียรติวัดโพธิการาม
13. ศูนย์ดิจิทัลชุมชนเฉลิมพระเกียรติวัดโพธิการาม

จุดเด่นของบ้านโพธิ์น้อย ได้แก่ ศูนย์การเรียนรู้วัดโพธิการาม ที่มีภาคนำหลักคิด 5 และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต ประกอบไปด้วย

ศิลปะที่ 1 ไม่ฆ่าสัตว์ เป็นหลักประกันชีวิต มีการจัดตั้งธนาคารโค - กระบือ เพื่อเกษตรกรขึ้นภายในหมู่บ้าน มีวัดโพธิการามเป็นเขตอภัยทาน

ศิลปะที่ 2 ไม่ลักทรัพย์ เป็นหลักประกันทรัพย์สิน มีการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน มีร้านค้าชุมชนเขาเข็น

ศิลปะที่ 3 ไม่ประพฤติผิดในกาม เป็นหลักประกันครอบครัว มีการจัดอบรมให้ความรู้จากสาธารณสุขเกี่ยวกับโรคเอดส์ มีการรักษาศิลปปฏิบัติธรรมตลอดช่วงเทศกาลเข้าพรรษา

ศิลปะที่ 4 ไม่พุดบด เป็นหลักประกันสังคม มีการจัดค่ายอบรมคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียน เยาวชน และประชาชน

ศิลปะที่ 5 ไม่ดื่มสุรา เป็นหลักประกันสุขภาพ มีการจัดงานบวชปลอดเหล้า จัดกิจกรรมงดเหล้าเข้าพรรษา โครงการแผนยุทธศาสตร์ป้องกันแก้ไขปัญหาแอลกอฮอล์ และปัจจัยเสี่ยงจังหวัดร้อยเอ็ด ผลประจักษ์เชิงคุณภาพที่เห็นได้อย่างชัดเจน คือ ชาวบ้านมีความสมัครสมานสามัคคีและเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมมากขึ้นกว่าแต่ก่อน ชาวบ้านได้พัฒนาศักยภาพชีวิต ได้ทั้งอัตถประโยชน์ หิตประโยชน์ และสุขประโยชน์อย่างครบถ้วน

2) บอกเล่าความเป็นมาของการขับเคลื่อนจากอดีตถึงปัจจุบัน

ปี 2537 เป็นปีแรกที่พระครูโพธิวิริคุณกลับมาจำพรรษาที่วัดโพธิการาม และเริ่มสร้างโบสถ์เพราะมุ่งหวังให้เกิดความร่วมมือจากชาวบ้าน เพราะการร่วมกันทำบุญย่อมเป็นสิ่งที่จะดึงชาวบ้านให้เข้าวัด เน้นการมีส่วนร่วม และสร้างความสามัคคีในการทำงานระหว่างชาวบ้าน ผู้นำชุมชน และวัด พร้อมทั้งสอนวิชาพระพุทธศาสนาให้กับนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษา เพื่อพัฒนาจิตใจเด็กและเยาวชน และเมื่อชาวบ้าน เด็กและเยาวชนมีความพร้อมในการให้ความร่วมมือ และเสียสละเพื่อส่วนรวมแล้ว จึงเริ่มทำกิจกรรมสังฆพัฒนาในด้านต่างๆ ได้แก่

ปี 2539 เปิดศูนย์การเรียนรู้ชุมชนเฉลิมพระเกียรติวัดโพธิการาม เพื่อสนับสนุนและเปิดให้คนทั่วไปเข้ารับการศึกษานอกโรงเรียน การศึกษาสายอาชีพ (สอนพิมพ์ดีด คอมพิวเตอร์ ตัดเย็บเสื้อผ้า ดอกไม้ประดิษฐ์) และการศึกษาตามอัธยาศัย และสามารถให้บริการครบทั้ง 3 ด้านเมื่อปี 2544

ปี 2543 สร้างศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ ดำเนินโครงการส่งเสริมความรู้และหลักธรรมทางพุทธศาสนาหลายโครงการ เช่น โครงการคืนคนดีสู่สังคม และในปี 2545 สนับสนุนให้รวมกลุ่มและชมรมต่าง ๆ เช่น กลุ่มเด็กและเยาวชน กลุ่มผู้สูงอายุ

ปี 2546 ดำเนินโครงการอบรมพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรด้วยหลักสูตร“สังฆธรรมชีวิต” มีหน่วยงานต่างๆเข้าร่วมกิจกรรมกับชาวบ้าน และผู้นำชุมชน ประสานการทำงานร่วมกันภายใต้แนวทาง “บวร” คือ บ้านหรือชุมชน วัด และโรงเรียน เน้นวิธีดึงคนมาช่วยกันทำงาน ใครว่างก็มาช่วย เมื่อเสร็จงานสรุปให้ชาวบ้านฟังว่าทำอะไร ได้อะไร สุดท้ายสิ่งที่ทุกคนได้คืออิมบูนและปิติ การสร้างแนวร่วม คือ ใช้ประเพณีเป็นเงื่อนไขแทรกกิจกรรม เช่น งานวันเด็ก งานสงกรานต์ ทำบุญผ้าป่า รดน้ำดำหัว เวียนเทียนในวันสำคัญทางพุทธศาสนา เป็นต้น

นับจากปี 2546 เป็นต้นมาพระครูโพธิวิริยคุณได้รับการยอมรับจากคณะสงฆ์และชาวบ้านในฐานะของพระสงฆ์นักพัฒนา ทั้งชาวบ้าน ผู้นำชุมชน ครู และหน่วยงานราชการ หลายส่วนงานเข้ามามีส่วนร่วมในงานสังฆพัฒนา โดยใช้วัดเป็นสถานที่จัดกิจกรรม วัดโพธิการามกลับมาเป็นศูนย์กลางทำกิจกรรมของชุมชนอีกครั้ง เมื่อวัดมีงาน มีกิจกรรมการพัฒนา ชาวบ้านมีความพร้อมและยินดีร่วมทำงาน ส่งผลให้ชาวบ้านเรียนรู้ว่าวัดและชุมชนสามารถทำงานร่วมกัน และช่วยเหลือแก้ไขปัญหาอะไรได้บ้าง ชาวบ้านจึงมีความเข้มแข็งในการทำงานพัฒนามากขึ้น และเมื่อจัดกิจกรรมจบในแต่ละครั้ง ทั้งพระสงฆ์ ชาวบ้าน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนได้ร่วมกันสรุปบทเรียนจากการทำงานพัฒนามาร่วมกัน และสรุปหาแนวทางพัฒนาและแก้ไขปัญหาของชุมชนต่อไป

3) ปัญหาที่อยากแก้ ความดีที่อยากทำ

ปัญหาเรื่องความต้อยโอกาสทางสังคมของชุมชน เป้าหมายมุ่งไปที่การปลดเปลื้องทุกข์ยากของชาวบ้านผู้ยากไร้ ด้วยการสร้างชุมชนคุณธรรมแบบครบวงจร ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ให้ขยายวงกว้าง เพื่อให้ทั้งวัดและชุมชนสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข

4) กระบวนการพัฒนา

แนวคิดและวิธีการทำงานพัฒนา ประกอบไปด้วย

(4.1) ส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา โดยให้ความสำคัญกับชาวบ้านเท่ากันทุกคน ใครเก่ง ถนัด หรือพร้อมในเรื่องใดก็ขอให้ช่วยตามความศักยภาพของแต่ละคน

(4.2) การทำงานต้องไม่ใช่เพื่อตนเอง แต่เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของชุมชน

(4.3) การทำงานอย่าตั้งความหวังไว้สูงเกินไป สามารถทำได้ในระดับหนึ่งก็เพียงพอ ผลในเบื้องต้นอย่างน้อยเป็นการดึงชาวบ้านให้เข้าวัด มาร่วมกันทำความดี และร่วม

กันทำงานเพื่อชุมชนของเราเอง

(4.4) เน้นให้ทุกคนมาทำงานเพื่อส่วนรวม มาทำงานด้วยใจไม่มีค่าตอบแทน ใครไม่สะดวกก็ไม่ต้องเข้ามา ถ้าหากสามารถแบ่งเวลาได้ก็ควรมาร่วมกันทำงานเพื่อชุมชน

(4.5) พยายามทำงานให้คนในชุมชนเห็นผลของงาน และเห็นประโยชน์ของงาน ที่มีต่อชุมชน เพื่อที่จะร่วมกันทำงานสืบต่อไป

5) การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

หลังจากได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสวัดโพธิ์การาม เมื่อปี 2537 พระครูโพธิ์วิรุณได้ทำกิจกรรมต่างๆ ภายในวัดตามบทบาทหน้าที่ที่คณะสงฆ์กำหนดอย่างไม่ขาดตกบกพร่อง และต่อมาเมื่อได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเจ้าคณะอำเภอปทุมรัตต์ในปี 2550 ก็สามารถทำงานตามบทบาทของพระสังฆาธิการได้ด้วยความเรียบร้อยทั้ง 6 ด้าน ดังนี้

งานด้านการปกครอง ในฐานะเจ้าอาวาส ปกครองดูแลพระภิกษุสามเณรภายในวัดให้อยู่ร่วมกันอย่างสงบเรียบร้อย สามารถศึกษาเล่าเรียนหลักสูตรธรรมในพระพุทธศาสนา และสามารถอยู่ร่วมกับชุมชนรอบวัดได้อย่างเหมาะสมตามหลักพระธรรมวินัย ในฐานะเจ้าคณะอำเภอ ทำหน้าที่ปกครองดูแลรับผิดชอบกิจการคณะสงฆ์จำนวน 68 วัด ในพื้นที่ 12 ตำบล 101 หมู่บ้านในอำเภอปทุมรัตต์ จังหวัดร้อยเอ็ด ให้ปฏิบัติหน้าที่ของคณะสงฆ์ได้อย่างเหมาะสม

งานด้านการเผยแผ่หลักธรรมในพระพุทธศาสนา ถือเป็นวิถีปฏิบัติสำคัญของบุคลากรทางพุทธศาสนาทุกคน ทั้งพระภิกษุ สามเณร และอุบาสกอุบาสิกา ในฐานะพระภิกษุจะใช้ทุกโอกาสที่ญาติโยมมาพบปะเยี่ยมเยียนให้คำแนะนำด้านหลักธรรมคำสอนต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางให้ญาติโยมยึดถือ และปฏิบัติ เพื่อเป็นคนดีของสังคม ในฐานะเจ้าอาวาส เน้นการเทศนาสั่งสอนพุทธศาสนิกชนทุกวันพระ และวันสำคัญทางศาสนา เพราะญาติโยมมาร่วมกันทำบุญ และถือศีลปฏิบัติธรรมที่วัดเป็นจำนวนมาก

นอกจากนี้ยังจัดให้มีหอกระจายข่าวเพื่อการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของวัด และกิจการพระพุทธศาสนา การจัดห้องสมุดบริการหนังสือธรรมะ และหนังสือทั่วไปสำหรับคนในชุมชน และในฐานะที่เป็นเจ้าคณะอำเภอได้สนับสนุนและประสานงานให้มีการอบรมธรรมประจำตำบลแก่พระสงฆ์ สามเณร และพุทธศาสนิกชนเป็นประจำ โดยเฉพาะช่วงเข้าพรรษา

งานด้านการศึกษา จัดให้มีการเรียนการสอนนักระรม ตรี โท เอก ตลอดพรรษา ให้กับพระภิกษุสามเณรในอำเภอปทุมรัตน์ รวมถึงการจัดธรรมศึกษาและศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ให้เด็ก เยาวชน และชาวบ้านชุมชนบ้านโพธิ์น้อยและโพธิ์ศรีสวัสดิ์ การสนับสนุนให้แต่ละวัดในอำเภอปทุมรัตน์จัดตั้งศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ และส่งเสริมการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารกิจการคณะสงฆ์ให้แก่คณะสงฆ์ภายในอำเภอ

งานด้านการศึกษาสงเคราะห์ เนื่องจากบ้านโพธิ์น้อยและโพธิ์ศรีสวัสดิ์อยู่ไกลจากศูนย์กลางของอำเภอปทุมรัตน์ ส่งผลต่อการจัดการศึกษาที่เหมาะสมให้แก่คนในชุมชน วัดจึงได้ดำเนินการจัดศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ภายในวัด ศูนย์ศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยภายในวัด เพื่อเสริมสร้างโอกาสในการศึกษาสายสามัญ และสายอาชีพให้แก่พระภิกษุ สามเณร และชาวบ้านในชุมชน ช่วยให้เด็กและเยาวชนสามารถศึกษาในระดับที่สูงขึ้น และชาวบ้านที่ออกจากการศึกษาในระบบแล้วยังได้รับความรู้ด้านอาชีพเสริมตามความต้องการของคนในชุมชน

งานด้านการศึกษาอุปการ ตั้งแต่เป็นเจ้าอาวาสวัดโพธิ์ภิราม พระครูโพธิ์วิรุณคุณได้ก่อสร้างอาคารต่าง ๆ ภายในวัด ทั้งในเขตพุทธาวาสและสังฆาวาส โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างและปรับปรุงโบสถ์ วิหาร ศาลาการเปรียญ กุฏิ และอาคารสถานที่เพื่อดำเนินกิจกรรมทางศาสนา ทั้งในหมู่คณะสงฆ์ และระหว่างคณะสงฆ์กับชาวบ้านในชุมชน เช่น การพัฒนาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ใกล้บ้าน ทั้งทางด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รวมถึงให้คำปรึกษา ช่วยคิดและวางแผนร่วมกับเจ้าคณะตำบลทั้ง 12 ตำบล และเจ้าอาวาสทุกวัดในเขตปกครองอำเภอปทุมรัตน์ด้านการก่อสร้างอาคารต่างๆ ภายในแต่ละวัด โดยระดมทุน จัดทำแบบแปลนที่เรียบง่ายประหยัด และเกิดประโยชน์สูงสุด

งานด้านการศึกษาสงเคราะห์ ชาวบ้านโพธิ์น้อยและโพธิ์ศรีสวัสดิ์ส่วนมากเป็นชาวไร่ชาวนาและมีฐานะยากจน ชาวบ้านต้องทำงานหนักทั้งงานในไร่นา และอพยพไปหางานทำในกรุงเทพฯ และเมืองต่างๆ จนกลายเป็นปัญหาด้านการศึกษาและปัญหาด้านคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน วัดโพธิ์ภิรามจึงได้จัดให้วัดเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน ทั้งการ

พัฒนาอาชีพ ศิลปวัฒนธรรม และสร้างการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาตนเองของคนในชุมชน รวมทั้งสนับสนุนให้แต่ละวัด และชุมชนพัฒนาเป็นวัดและชุมชนส่งเสริมสุขภาพ เพื่อแก้ปัญหา ด้านสุขภาพ สังคม และคุณภาพชีวิต

6) บทเรียนที่ได้รับ

จากการขับเคลื่อนชุมชนคุณธรรมที่วัดโพธิ์การาม สิ่งที่เพิ่มขึ้นคือการพัฒนาในทุกด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ของคนในสังคม การเกื้อกูลช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีเวลาพูดคุยปรึกษาหารือ จนทำให้เป็นชุมชนคุณธรรมที่บุคคลภายนอกให้ความสนใจเข้ามาศึกษาดูงาน เป็นที่ยอมรับของคณะสงฆ์และหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชน

นอกจากนั้น ยังพบว่า มีนักวิชาการ และนิสิตนักศึกษา มาศึกษาวิจัยประเด็นพุทธศาสนากับการพัฒนาสังคมที่วัดโพธิ์การามเป็นจำนวนมากต่อเนื่องทุกปี ทั้งระดับปริญญาโท และเอกจากมหาวิทยาลัยสงฆ์และมหาวิทยาลัยรัฐ รวมถึงมหาวิทยาลัยต่างประเทศ เช่น Mr. Mohamed Alasow จากประเทศเคนยา เข้ามาศึกษากิจกรรมศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชนเฉลิมพระเกียรติวัดโพธิ์การาม ระหว่างวันที่ 8-15 เมษายน 2553 เพื่อทำวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทในเรื่อง "People's Attitude towards the Telecenter in Roi-Et Province" Mr. Dylan Southard นักศึกษาระดับปริญญาเอกที่ Department of Human Sciences, Osaka University ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "Networked Localism and the Changing Forms of Monastic Development Activism in Northeast Thailand"

รวมทั้งมีนักวิชาการไทยและต่างประเทศมาศึกษาดูงานด้านการอบรมศีลธรรมจริยธรรม และงานสังฆพัฒนาที่วัดโพธิ์การามเป็นประจำปีละหลายคน เช่น จากองค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือ ยูเนสโก (UNESCO) ประเทศญี่ปุ่น เมียนมาร์ กัมพูชา อินเดีย ศรีลังกา มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์ โดยนักวิชาการ

จากประเทศญี่ปุ่น คือ ศาสตราจารย์ ดร.เทะอูจิ อาคิโทชิ จากศูนย์การศึกษา มหาวิทยาลัย ซึคุบะ และศาสตราจารย์ ดร.ฮิเดทาเกะ ยาโน จากมหาวิทยาลัยโคมาซาวา เป็นต้น

7) ข้อเสนอต่อการขยายผลในอนาคต

กิจกรรมที่ควรขยายผล คือการส่งเสริมการสร้างรายได้ของชุมชนให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยใช้แนวทางการพัฒนาแบบเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรอินทรีย์ และการเชื่อมต่อกับสังคมภายนอก อบรมหลักสูตรคอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ตเบื้องต้นให้ชุมชน พัฒนาศักยภาพควบคู่กับการพัฒนาคุณธรรม อบรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์สำหรับเด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุทั้งภายในชุมชนและนอกชุมชน ให้ชาวบ้านสร้างอาชีพและเปิดตลาดสินค้าชุมชน โดยเฉพาะตุ๊กตาไหมพรมที่ส่งไปขายยังประเทศญี่ปุ่น โดยติดต่อซื้อขายผ่าน อินเทอร์เน็ตที่ศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชนเฉลิมพระเกียรติ รวมถึงการหาตลาดน้ำผึ้ง และ ข้าวสารทุ่งกุลาร้องไห้กับลูกค้าต่างประเทศ

อีกกิจกรรมหนึ่งที่เกี่ยวข้องกัน คือ การจัดตั้งศูนย์ดิจิทัลชุมชน "โพธิกรามคาเฟ่" เป็นพื้นที่ให้คนในชุมชนทำกิจกรรมร่วมกัน มีบริการอินเทอร์เน็ตไร้สายให้ใช้งานฟรี จึงกลายเป็นสถานที่ที่กลุ่มเด็กวัยรุ่นมาใช้ประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งมีความปลอดภัยมากกว่ารวมตัวกันที่คลับหรือห้างไกลจากพ่อแม่ ส่งผลดีต่อการสร้างเสริมคุณธรรมในชุมชน

ผู้ให้ข้อมูล: พระครูโพธิวิริคุณ วัดโพธิกราม โทรศัพท์ 081 297 4226

3.8 วัดวิมลนิวาส อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

1) เอ่ยอ้างถึงความโดดเด่นขององค์กร

วัดวิมลนิวาส ตั้งอยู่หมู่ที่ 3 บ้านหนองแก ตำบลเหนือเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาในปี 2537 เป็นวัดพัฒนาตัวอย่างจากกรมการศาสนา ในปี 2544 และเป็นวัดพัฒนาตัวอย่างที่มีผลงานดีเด่น ในปี 2549 ปัจจุบันมีเนื้อที่รวมทั้งสิ้น 76 ไร่ มีท่านพระครูวิมลบุญโกศล เป็นเจ้าอาวาส ตั้งแต่ปี 2534 จนถึงปัจจุบัน

ท่านพระครูวิมลบุญโกศล เป็นพระนักพัฒนาผู้มีวิสัยทัศน์ ท่านได้ริเริ่มจัดทำโครงการต่างๆ มากมาย เพื่อเผยแผ่พระพุทธศาสนา และช่วยเหลือสังคมมาโดยตลอด เช่น การฝึกอบรมธรรมะให้แก่ประชาชน/เยาวชน การฝึกอบรมสมาธิ การมอบทุนการศึกษา แก่ภิกษุ/สามเณรและนักเรียนยากจน โครงการธนาคารโค-กระบือ จัดตั้งโรงผลิตน้ำดื่มพลังบุญ จัดตั้งมูลนิธิบุญโกศล การบริจาคทรัพย์สินของช่วยเหลือสังคม การตั้งโรงงาน เป็นต้น

2) บอกเล่าความเป็นมาของการขับเคลื่อนจากอดีตถึงปัจจุบัน

เผยแผ่ธรรม ฝึกอบรมศีล 5 ฝึกอบรมด้านคุณธรรม จริยธรรม ให้แก่เด็กนักเรียน และเยาวชน ฝึกอบรมการทำสมาธิให้แก่ประชาชนทั่วไป ตั้งแต่ปี 2549 - ปัจจุบัน

3) ปัญหาที่อยากแก้ ความดีที่อยากทำ

อบรมเด็กและเยาวชนให้มีคุณธรรมจริยธรรม โดยการฝึกสมาธิ

4) กระบวนการพัฒนา

จัดทำโครงการพัฒนาจิตพิชิตใจตนเองให้แก่เด็กนักเรียน โดยใช้งบประมาณจากหน่วยงานราชการ หรือโรงเรียนผู้จัดอบรม ปีละ 10 แห่ง

5) การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

นักเรียนที่ผ่านการอบรมโครงการพัฒนาจิตพิชิตใจตนเอง รู้หลักการทำสมาธิอย่างง่าย สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ส่งผลให้นักเรียนมีสติ มีสมาธิมากขึ้น ทำให้ผลการเรียนดีขึ้น ปัญหาเด็กนักเรียนประพฤติผิดศีลธรรมลดน้อยลง

6) บทเรียนที่ได้รับ

สมาธิทำให้มีสติ รู้จักยับยั้งชั่งใจ สามารถเอาชนะใจตนเองได้ ไม่ใช่อารมณ์ตัดสินใจ ปัญหา มีความรับผิดชอบ มีเหตุผล และมีเมตตา

7) ข้อเสนอต่อการขยายผลในอนาคต

ขาดแคลนงบประมาณ ในการจัดทำโครงการพัฒนาจิตพิชิตใจตนเอง หากได้รับการสนับสนุนงบประมาณ จะสามารถขยายงานไปยังโรงเรียนต่าง ๆ ได้มากยิ่งขึ้น

3.9 วัดหนองโฌงบูรพาราม อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด

1) อ้างถึงความโดดเด่นขององค์กร

วัดหนองโฌงบูรพาราม ตั้งอยู่เลขที่ 99 หมู่ที่ 15 บ้านอ่างทอง ตำบลรอบเมือง อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด เนื้อที่ 24 ไร่ 1 งาน 75 ตารางวา ปัจจุบันมีพระครูบูรพาธรรมบัณฑิต (อารี ศิริเวช) เป็นเจ้าอาวาส พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่า รมรื่น มีพระภิกษุสามเณรอยู่ประจำเป็นจำนวนมาก เนื่องจากเป็นวัดที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้พระภิกษุสามเณรได้มีโอกาสทางการศึกษา ทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งทางโลกและทางธรรม ได้แก่ การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกธรรม การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกบาลี การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา การศึกษาระดับอุดมศึกษา และการศึกษาพระอภิธรรม

นอกจากนั้น ยังมีความโดดเด่นด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนาและงานสังคมสงเคราะห์ โดยเฉพาะการจัดกิจกรรมค่ายอบรมให้กับเยาวชนในสถานศึกษา ซึ่งดำเนินการมาต่อเนื่องยาวนาน จนเป็นที่รู้จักหรือคุ้นเคยกันเป็นอย่างดี ได้แก่ “โครงการค่ายพุทธธรรม” ในแต่ละปีจะมีสถานศึกษา และหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เข้ารับการอบรมเป็นจำนวนมาก ปีละหลายหมื่นคน ทางวัดมีศาลาการเปรียญ หรือห้องประชุมขนาดใหญ่ ที่สามารถบรรจุผู้รับการอบรมได้ประมาณ 500 – 700 คน พร้อมอาคารที่พัก และห้องน้ำ-ห้องสุขา 70 ห้อง และมีความโดดเด่นในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม โดยเฉพาะเรื่อง พอเพียง มีวินัย สุจริต จิตอาสา

นอกจากจะเป็นสถานที่จัดอบรมค่ายคุณธรรมแล้ว ยังเป็นสถานที่ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานของพระภิกษุสามเณร และอุบาสก อุบาสิกา ทั่วไป มีกฎกรรมฐานไว้รองรับผู้ปฏิบัติธรรม จำนวน 22 หลัง ในปีที่ผ่านมา มีผู้เข้าปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานทั้งในประเทศ และต่างประเทศ จำนวน 215 คน

โครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ ที่โดดเด่น ได้แก่

1. โครงการค่ายพุทธบุตร
2. โครงการโลกสวยด้วยมือครู

3. โครงการอบรมเยาวชนอาสาพัฒนาชาติ
4. โครงการอบรมพระวิทยากรและเสริมสร้างบุคลากรทางพระพุทธศาสนา
5. โครงการปริวาสกรรมและปฏิบัติธรรม
6. โครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน
7. โครงการพุทธธรรมนำสุข
8. โครงการล้อมรั้วด้วยครอบครัว ล้อมรั้วด้วยความดี
9. โครงการพัฒนาภาวะผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
10. โครงการอบรมเยาวชนยุคใหม่ ห่างไกลยาเสพติด
11. งานประเพณีบุญผะเหวด (เทศน์มหาชาติ)
12. กิจกรรมสวดมนต์ข้ามปี ทำความดีส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่
13. กิจกรรมทำบุญตักบาตร ฟังธรรม เวียนเทียน ปฏิบัติธรรม ในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
14. กิจกรรมตามโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5
15. โครงการ/กิจกรรมที่ร่วมกับส่วนราชการต่าง ๆ

2. บอกเล่าความเป็นมาของการขับเคลื่อนจากอดีตถึงปัจจุบัน

นับตั้งแต่พระครูบูรพาธรรมบัณฑิต (อารี ศิริเวช) ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาส ได้พัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน และเป็นศูนย์กลางของชุมชน ได้ก่อสร้างเสนาสนะภายในวัดเพื่อรองรับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม สำหรับเยาวชนและประชาชนทั่วไปสามารถรองรับผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เป็นจำนวนมาก พร้อมกันนี้ได้จัดกิจกรรมการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม เข้าค่ายคุณธรรม โดยมีสถิติผู้เข้ารับการฝึกอบรมในแต่ละปีเป็นจำนวนหลายหมื่นคน ปรับสภาพภูมิทัศน์ของวัดให้งดงาม มีความสะอาด ร่มรื่น สมกับคำว่าอาราม ชุมชนรอบวัดสนใจเข้าวัดปฏิบัติธรรม ทำนุบำรุงส่งเสริม เข้าร่วมกิจกรรมของวัดเป็นอย่างดี ยิ่งเข้าวัดฟังธรรมจากพระครูบูรพาธรรมบัณฑิต ซึ่งเป็นพระวิทยากรที่มีชื่อเสียงของจังหวัดร้อยเอ็ด เป็นประจำ ชุมชนรอบวัดถือปฏิบัติตามหลักศีล 5 สถิติอาชญากรรมในหมู่บ้านลดลง ในปัจจุบันถือได้ว่าเป็นชุมชนคุณธรรมอย่างแท้จริง

3) ปัญหาที่อยากแก้ ความดีที่อยากทำ

ปัญหาชุมชนของชุมชนวัดหนองโม่งบูรพาธรรมที่พบเห็น ได้แก่ เยาวชนส่วนใหญ่ขาดคุณธรรม จริยธรรม ประชาชนติดการพนัน สุรา ขาดจิตอาสา ไม่มีวินัย วัดหนองโม่งบูรพาธรรมโดยพระครูบูรพาธรรมบัณฑิต เจ้าอาวาส ได้เป็นผู้นำในการพัฒนาชุมชน จัดกิจกรรมโดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม รณรงค์ให้เยาวชนและประชาชนในชุมชนลด ละ เลิก อบายมุข และเน้นให้เยาวชนและประชาชน มีความพอเพียง มีวินัย มีความสุจริต และมีจิตอาสา ในการพัฒนาหมู่บ้านจนประสบผลสำเร็จ

4) กระบวนการพัฒนา

- (4.1) ส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา
- (4.2) การทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวมของชุมชน
- (4.3) เน้นการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของเยาวชนรอบวัดและทั่วไป
- (4.4) จัดกิจกรรม/โครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม อย่างต่อเนื่อง ตลอดปี
- (4.5) ประสานส่วนราชการ โรงเรียน และชุมชน ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา

5) การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

- (5.1) บ้าน วัด โรงเรียน ร่วมมือกันในการพัฒนาชุมชน และเยาวชน ให้เป็นชุมชนคุณธรรม
- (5.2) ชุมชน และเยาวชน มีความพอเพียง มีวินัย มีสุจริต และมีจิตอาสา
- (5.3) ชุมชนวัดหนองโม่งบูรพาราม เป็นหมู่บ้านรักษาศีล 5 ต้นแบบ
- (5.4) งานบุญประเพณีของชุมชน เป็นงานบุญประเพณี ปลอดภัย ปลอดภัย อบายมุข
- (5.5) ปัญหาอาชญากรรมในหมู่บ้านลดลง

6) บทเรียนที่ได้รับ

จากการขับเคลื่อนชุมชนคุณธรรมที่วัดหนองโม่งบูรพาราม บังเกิดผลดังนี้

- (6.1) ประชาชน และเยาวชนในชุมชนวัดหนองโม่งบูรพารามมีคุณธรรม จริยธรรม เป็นหมู่บ้านปลอดภัย อบายมุข ชุมชนมีสันติสุข ปัญหาอาชญากรรมลดลง เป็นสังคมคุณธรรม
- (6.2) สมาชิกในชุมชนมีวินัย สุจริต จิตอาสา มากขึ้น ร่วมพัฒนาชุมชนของตนเอง โดยไม่ต้องพึ่งพาจากส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต

7) ข้อเสนอต่อการขยายผล ในอนาคต

กิจกรรมที่ควรขยายผลก็คือการพัฒนาคุณธรรม 4 ด้าน คือ พอเพียง มีวินัย สุจริต จิตอาสา ในสถานศึกษา โดยให้สถานศึกษาทุกแห่งเป็นสถานศึกษาที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนให้เป็นโรงเรียนคุณธรรม ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการต่อไป

4. องค์การภาครัฐ

4.1 ชมรมดีเจทีน (DJ TEEN)

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดร้อยเอ็ด

1) ความโดดเด่นขององค์กร

ชมรมดีเจทีน (DJ TEEN) จังหวัดร้อยเอ็ด มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนให้เกิดพื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็กและเยาวชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุภักในวัยรุ่น และการขับเคลื่อนตามยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุภักในวัยรุ่นในระดับจังหวัด โดยมีเด็กและเยาวชนหมื่นเวียนทำหน้าที่ ใช้ระบบเครื่องเสียงในห้องถ่ายทอดสดเปิดเพลง สอดแทรกเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์เรื่องเพศ เรื่องภัยจากเทคโนโลยี ช่วยประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่างๆ ของชุมชน และภารกิจของกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เช่น การจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ และเบี้ยคนพิการรายเดือน รวมทั้งจัดรายการร่วมกับนักจัดรายการวิทยุมืออาชีพในทุกวันอาทิตย์ ปัจจุบัน (กันยายน 2560) มีการจัดรายการอยู่ 2 สถานี คือ สถานีวิทยุกระจายเสียงกรมประมง อำเภोधวัชบุรี และสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดร้อยเอ็ด ช่วงตั้งแต่เวลา 14.00-16.00 น. ซึ่งชมรมดีเจทีน ตั้งอยู่ที่บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดร้อยเอ็ด

2) บอกเล่าความเป็นมาการขับเคลื่อนจากอดีตจนถึงปัจจุบัน

ปี 2558 ทางสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดร้อยเอ็ด มอบหมายให้บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดร้อยเอ็ด คัดเลือกเยาวชนแกนนำไปอบรมกิจกรรมสร้างสรรค์สำหรับเด็กและเยาวชนในการป้องกันและแก้ไข (DJ TEEN) ที่จัดโดยกรมกิจการเด็กและเยาวชน ณ จังหวัดนครราชสีมา มีเป้าหมายเพื่อให้มีช่องรายการวิทยุในพื้นที่ สามารถจัดรายการวิทยุ รมรงค์ให้ความรู้เรื่องสุขภาวะทางเพศเชิงบวก เป็นสื่อกลางในการสร้างความรู้ ความเข้าใจในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุภักไม่พร้อมในวัยรุ่น

หลังจากนั้นเยาวชนกลุ่มนี้ได้นำความรู้ ความสามารถที่ได้รับจากการอบรมมาปฏิบัติจริงที่สถานีวิทยุ ขยายผลกับเยาวชนในพื้นที่ ซึ่งเป็นกลุ่มเยาวชนต้นแบบที่ดำเนินกิจกรรมดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง สร้างแรงบันดาลใจให้รุ่นน้อง และเยาวชนสนใจสมัครเป็นสมาชิกชมรมอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน

3) ปัญหาที่ยากแก่/ความดีที่ยากทำ

ปัญหาเด็กแรกเกิดถูกทอดทิ้ง ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว ปัญหาลักษณะนี้เกิดขึ้นทุกวัน สามารถพบเห็นตามสื่อต่างๆ และไม่มีแนวโน้มที่จะลดลง ไม่ว่าจะภายในจังหวัด หรือในสังคมไทย ซึ่งส่งผลกระทบต่อการพัฒนาตนเองของเยาวชน ซึ่งปัญหาเหล่านี้ส่วนหนึ่งเกิดจากการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร

ในฐานะของสมาชิกชมรม ดีเจทีน (DJ TEEN) จึงอยากเป็นสื่อกลางในการป้องกันและแก้ไข ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น และการขับเคลื่อนตามยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหา การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นในระดับจังหวัด

4) กระบวนการพัฒนา

เยาวชนที่สมัครเข้าเป็นสมาชิกชมรม DJ TEEN จะมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมของ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดร้อยเอ็ด เช่น โครงการเยาวชนวัยใสหัวใจสะอาด การแสดงละครเฉลิมพระเกียรติ กิจกรรมพัฒนาศักยภาพเยาวชนไทยหัวใจใสสะอาด กิจกรรมต่อต้านยาเสพติด ลงพื้นที่ศึกษาเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยนำความรู้จากการอบรม มานำเสนอผ่านทางสื่อวิทยุ เสียงตามสายภายในโรงเรียน ซึ่งได้รับคำแนะนำจากนักจัดรายการมืออาชีพ คณะครู และเจ้าหน้าที่สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดร้อยเอ็ด ช่วยให้สมาชิกชมรมได้ฝึกฝน พัฒนาทักษะของตนเอง จนสามารถเป็นนักกิจกรรม นักจัดรายการมืออาชีพ

5) การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

การเปิดโอกาสให้กับเด็กและเยาวชนได้ก้าวเข้ามาเป็นสมาชิกชมรมดีเจทีน (DJ TEEN) และได้มีโอกาสพัฒนาทักษะในด้านต่างๆ ตามกิจกรรมโครงการที่ดำเนินการมาตั้งแต่ ปี 2558 ช่วยให้เด็กและเยาวชนมีความคิดสร้างสรรค์ ผู้ปกครองเห็นประโยชน์จากการทำกิจกรรมการพัฒนา IQ และ EQ เช่น การรวมตัวของสมาชิกภายในชมรมทำโครงการสบูจากสมุนไพร ทำขนมบัวลอย เพื่อหารายได้ให้กับชมรม และนำความรู้ที่ได้ไปประกอบอาชีพเสริม หารายได้ให้กับครอบครัวของตนเองอีกด้วย

นอกจากนั้น ตลอดระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ในชมรม กิจกรรมต่างๆที่สมาชิกได้เข้าร่วมนั้น ได้สอดแทรกเนื้อหาด้านวิชาการ จึงเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยให้เด็กและเยาวชนได้เข้าถึงถึงหน้าที่ของตนเอง อยากเรียนรู้สิ่งใหม่ เก็บเอาความรู้ให้ได้มากที่สุด เพื่อนำไปใช้ในการดำรงชีวิตต่อไป

6. บทเรียนที่ได้รับ

การที่ได้เข้ามาเป็นสมาชิกชมรมดีเจทีน ทำให้ปฏิบัติงานด้วยหลักการและเหตุผล กล่าวพูดกล้าแสดงออก สร้างภาวะผู้นำ ดำเนินงานต่างๆด้วยความซื่อสัตย์ เสียสละ และมีคุณธรรม สมาชิกชมรมทุกคนสามารถ แก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้าได้เป็นอย่างดี รู้จักสถานการณ์ทั้งในและนอกชุมชนจากการสืบค้นข้อมูลต่างๆ ขำวรายวันหรือความรู้เรื่องอื่นๆ เพราะสมาชิกชมรมดีเจทีน คือสื่อกลางที่เชื่อมโยงข่าวสารให้กับเด็กและเยาวชนได้ทราบถึงภัยอันตรายในด้านต่างๆจากสื่อที่ไม่เหมาะสม ซึ่งส่งผลกระทบต่อเด็กและเยาวชนโดยตรง โดยสอดแทรก หลักทางพระพุทธศาสนา เพื่อให้เด็กและเยาวชนทราบวิธีป้องกันและแก้ไขปัญหาที่ถูกต้อง

7) ข้อเสนอต่อการขยายผลในอนาคต

การที่สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดร้อยเอ็ด เปิดโอกาสให้เด็ก และเยาวชนทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เด็กและเยาวชนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปขยายผล ด้วยวิธีการต่างๆเช่น การประชาสัมพันธ์ผ่านคลื่นวิทยุ ระบบกระจายเสียงภายในโรงเรียน และหมู่บ้าน

อย่างไรก็ตามในจังหวัดร้อยเอ็ด มีเด็กและเยาวชนเป็นจำนวนมาก การขยายผลจึงยังไม่ทั่วถึง ในอนาคตอยากให้หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามาสนับสนุนให้มีการจัดตั้งชมรมดีเจทีนระดับอำเภอทุกอำเภอ โดยดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ด้านเด็กและเยาวชนในปี 2561อย่างต่อเนื่อง

ข้อมูลจาก: กิจกรรมถอดบทเรียนชมรมดีเจทีนจังหวัดร้อยเอ็ด วันที่ 9 กันยายน 2560 ณ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดร้อยเอ็ด

4.2 สำนักงาน กศน.จังหวัดร้อยเอ็ด

1) ความโดดเด่นขององค์กร

สำนักงาน กศน.จังหวัดร้อยเอ็ด กำหนดให้สถานศึกษาจัดกิจกรรม โครงการเสริมสร้างคุณธรรม 5 ประการ คือความพอเพียง ความกตัญญูกตเวที ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ และความมีอุดมการณ์ด้านคุณธรรม เพื่อให้เติบโตเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของประเทศไทย และดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และได้จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้สถานศึกษาคุณธรรม เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ และเป็นการสร้างพัฒนาเครือข่ายให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน

2) ความเป็นมาของการขับเคลื่อนจากอดีตถึงปัจจุบัน

เนื่องจากสำนักงาน กศน.จังหวัดร้อยเอ็ด ได้ดำเนินการตามนโยบายในการจัดการศึกษาให้นักเรียน นักศึกษา มีความรู้คู่คุณธรรม และประพฤติปฏิบัติตนตามรอยพระยุคลบาทของพระบาทสมเด็จพระปรมิหรมหาภูมิพลอดุลยเดช โดยให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมโครงการเสริมสร้างคุณธรรม 5 ประการ คือ ความพอเพียง ความกตัญญูกตเวที ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ และความมีอุดมการณ์ด้านคุณธรรม เพื่อให้เติบโตเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของประเทศไทย และดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และได้จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้สถานศึกษาคุณธรรม เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ และเป็นการสร้างพัฒนาเครือข่ายให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน ในปีแรกงบประมาณ 2560 สำนักงาน กศน.จังหวัดร้อยเอ็ด ได้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้สถานศึกษาคุณธรรมครบทั้ง 20 กศน.อำเภอ

3) ปัญหาที่อยากแก้ ความดีที่อยากทำ

(3.1) การทำตัวให้เป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องคุณธรรม

(3.2) การสอดแทรกความรู้ในวิถีชีวิต ในทุกๆกิจกรรม ปลูกฝังการมีคุณธรรมตั้งแต่วัยเยาว์

(3.3) ส่งเสริมให้ทุกหน่วยงานและทุกองค์กรเห็นความสำคัญของการพัฒนาจิตใจ และตัวบุคคลมากยิ่งขึ้น

4) กระบวนการพัฒนา

สำนักงาน กศน.จังหวัดร้อยเอ็ด ได้ดำเนินการเกี่ยวกับกิจกรรม/โครงการค่ายคุณธรรม ซึ่งได้อบรมให้แก่กลุ่มเป้าหมายที่เป็นนักศึกษา กศน. และประชาชนทั่วไปที่สนใจ ครอบคลุมทุกสถานศึกษาในสังกัด สำนักงาน กศน.จังหวัดร้อยเอ็ด

5) การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

นักเรียน นักศึกษา ประชาชนทั่วไปที่มีความสนใจมีความรู้คู่คุณธรรม และประพฤติปฏิบัติตนตามรอยพระยุคลบาทของพระบาทสมเด็จพระปรมิหรมหาภูมิพลอดุลยเดช เติบโตเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของประเทศไทย และดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

6. บทเรียนที่ได้รับ

นักเรียน นักศึกษา ประชาชนทั่วไปที่มีความสนใจ เข้าร่วมกิจกรรม โครงการที่สถานศึกษาจัดขึ้น เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความกตัญญูกตเวทีต่อพ่อแม่ และผู้มีพระคุณ เป็นผู้มีความเมตตากรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละเพื่อส่วนรวม เกิดความตระหนักในการเป็นพุทธศาสนิกชนที่ดี สามารถนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ และดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

7) ข้อเสนอต่อการขยายผล ในอนาคต

สำนักงาน กศน.จังหวัดร้อยเอ็ด ยังมึงบประมาณไม่เพียงพอในการจัดกิจกรรม โครงการให้เกิดคุณภาพและครอบคลุมในทุกหมู่บ้าน และทุกตำบล

5. องค์กรสาธารณประโยชน์

5.1 มูลนิธิภัทสรปัญญาพล

1) เอ่ยอ้างถึงความโดดเด่นขององค์กร

มูลนิธิภัทสรปัญญาพล เริ่มต้นจากศิษย์ของวัดมิ่งเมืองเสลภูมิ ระดมความคิด ร่วมกันในการสนับสนุนการศึกษาของพระภิกษุ สามเณร ในวัดมิ่งเมือง เริ่มจัดตั้งมูลนิธิเมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2532 โดยมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. ส่งเสริมการศึกษาพระปริยัติและปฏิบัติธรรม
2. ส่งเสริมการเผยแพร่ธรรมะ
3. ส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรม
4. สาธารณูปการอื่นๆ
5. การดำเนินการเพื่อสาธารณะประโยชน์

การดำเนินงานของมูลนิธิ ประกอบไปด้วย

1. การออกเผยแพร่ธรรมะในเทศกาลเข้าพรรษา ทุกวันเสาร์ในเขตพื้นที่อำเภอเสลภูมิ และนอกเขตอำเภอ
2. เป็นหลักในการส่งเสริมสนับสนุนการจัดงานประเพณีวัฒนธรรมในพื้นที่
3. สนับสนุนให้พระภิกษุ และสามเณรได้รับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น ทั้งภายในและต่างประเทศ
4. ให้ความช่วยเหลือชุมชนในที่ต่างๆ เช่น การประสบอุทกภัยทางธรรมชาติ มีเรือให้ความช่วยเหลือและให้ความช่วยเหลืออุบัติเหตุทางถนน โดยมีรถตู้ของมูลนิธิคอยช่วยเหลือประชาชน

2) บอกเล่าความเป็นมาของการขับเคลื่อนจากอดีตถึงปัจจุบัน

การจัดตั้งมูลนิธิประภัสสรปัญญาพล เริ่มจากการพูดคุยของศิษย์เก่าวัดมิ่งเมือง สลลภูมิ และคณะสงฆ์ ในการหาแนวทางในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ต่อมาปี พ.ศ. 2532 ได้มีการจัดขออนุญาตจัดตั้งมูลนิธิประภัสสรปัญญาพล โดยมีพระราชสิทธิธาดาจารย์ อดีตเจ้าคณะจังหวัดร้อยเอ็ด พร้อมทั้งคณะศิษยานุศิษย์ริเริ่มจัดตั้งมูลนิธิประภัสสรปัญญาพล เพื่อส่งเสริมการศึกษาและเผยแพร่ธรรมะสู่ประชาชนและจัดการศึกษาการปฏิบัติธรรมแก่ พระภิกษุ สามเณร และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมแก่ชุมชนในพื้นที่

นายบำรุง พรหมชัยนันท์ ประธานจดทะเบียนจัดตั้งมูลนิธิประภัสสรปัญญาพล ตามหมายเลขที่ ต. 539/2553 ออกโดยสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม มีคณะกรรมการก่อตั้งจำนวน 12 คน ในแต่ละปีมีการประชุมสามัญ ประจำปีพิจารณาางบดุลของมูลนิธิและผลการดำเนินงานที่ผ่านมาและดำเนินการต่อไป

คณะกรรมการกำหนดจัดประชุม ปีละ 1 ครั้ง ในเรื่องการดำเนินการ วางแผนการจัด งานด้านต่างๆ ปัจจุบันมีคณะกรรมการ 12 คน นายสมาน จันทรงเป็นประธานกรรมการ และ โครงสร้างมูลนิธิยังประกอบไปด้วย เภรัณูญิก ผู้ช่วยเษรัณูญิกนายทะเบียน ประชาสัมพันธ์ เลขานุการ รายได้ของมูลนิธิได้จากการรับบริจาค

3) ปัญหาที่อยากแก้ ความดีที่อยากทำ

(3.1) ปัญหาที่อยากแก้

1. อยากให้ประชาชนนำหลักธรรมทางด้านศาสนาไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
2. การจัดหาทุนการศึกษา คือ การส่งเสริมการศึกษาของพระภิกษุ สามเณร
3. อยากให้ประชาชนได้ร่วมกันอนุรักษ์สืบสานประเพณีวัฒนธรรมในท้องถิ่นให้คงอยู่สืบไป
4. การลงพื้นที่ของมูลนิธิในบางพื้นที่ยังไม่ได้รับการสนับสนุนเท่าที่ควร

(3.2) ความดีที่อยากทำ

1. อยากให้คนรุ่นใหม่เข้ามาร่วมงานกับมูลนิธิ เช่น การขับรถพยาบาลของมูลนิธิ
2. อยากให้ประชาชนยึดมั่นในหลักศาสนา
3. อยากให้ประชาชนอนุรักษ์ฟื้นฟูวิถีวัฒนธรรมไทย

4) กระบวนการพัฒนา

- (4.1) ริเริ่มแนวความคิดโดยคณะศิษยานุศิษย์ วัดมิ่งเมือง อำเภอเสลภูมิ
- (4.2) เริ่มจัดตั้งข้อมูลนิธิภััสสรปัญญาพล พ.ศ. 2532
- (4.3) แต่งตั้งคณะกรรมการมูลนิธิภััสสรปัญญาพล
- (4.4) ที่ประชุมจัดทำแผนดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมาและแผนงานโครงการที่จะดำเนินการในปีต่อไป
- (4.5) มีการจัดทำสรุปผลการดำเนินประชาสัมพันธ์เผยแพร่และรับฟังความคิดเห็นของบุคคลทั่วไป เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

5) การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

- (5.1) พระภิกษุ สามเณร ได้รับการศึกษาและพัฒนาที่สูงขึ้น
- (5.2) ประชาชนในพื้นที่ได้รับการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม
- (5.3) เกิดการอนุรักษ์สืบขนบธรรมเนียม ศิลปวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น
- (5.4) ประชาชนให้ความร่วมมือ เกิดการรวมตัวและให้ความร่วมมืองัดกิจกรรมการอนุรักษ์สืบสานขนบธรรมเนียมประเพณีร่วมกับมูลนิธิและวัดอย่างต่อเนื่อง

6) บทเรียนที่ได้รับ

- (6.1) เกิดรวมตัวกันของประชาชนและพระภิกษุ สามเณร ในการศึกษาอบรมคุณธรรม จริยธรรม
- (6.2) เป็นองค์กรส่งเสริมการยกย่องเชิดชูบุคคล กลุ่มบุคคล และองค์กรที่กระทำความดี
- (6.3) เป็นสถานที่ประกอบกิจกรรมต่างๆ เช่น การเกิดทุนสถาบันชาติศาสนาพระมหากษัตริย์ และบูรพาจารย์

7) ข้อเสนอต่อการขยายผลในอนาคต

(7.1) อยากให้ภาครัฐเข้ามาสนับสนุนด้านต่างๆอย่างต่อเนื่อง

(7.2) อยากให้ชุมชนเข้ามาใช้สถานที่วัด และมูลนิธิเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ และจัดกิจกรรมด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรม

(7.3) อยากให้คณะสงฆ์เข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนวัตถุประสงค์ของมูลนิธิ ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์

ผู้ให้ข้อมูล: อาจารย์นิติพงษ์ สุนทธร -เลขานุการมูลนิธิ โทร 0862233296 /0985804850

5.2 มูลนิธิร้อยเอ็ดการกุศล อีกลักเชียงตั้ง

1) เอ่ยอ้างถึงความโดดเด่นขององค์กร

มูลนิธิร้อยเอ็ดการกุศลอีกลักเชียงตั้ง องค์กรการกุศลที่ดำเนินการในเรื่องต่างๆ มาอย่างยาวนาน เป็นศูนย์รวมของการบริจาคทานแก่ผู้ยากไร้ การเทระจาด กินเจ ล้างป่าช้า ตลอดจนการช่วยเหลือกิจกรรมต่างๆที่จังหวัดขอความร่วมมือ เช่น กิจกรรมงานวันเด็ก การช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้านต่างๆ ทั้งในจังหวัด และต่างจังหวัด โดยไม่ได้หวังสิ่งตอบแทน เป็นสถานที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจของชาวไทยพุทธ และชาวไทยเชื้อสายจีน อีกทั้งยังเป็นสถานที่ประกอบพิธีบำเพ็ญกุศล สวดอภิธรรมผู้เสียชีวิตที่ไม่ประสงค์จะตั้งศพบำเพ็ญกุศลที่บ้าน

รายได้ของการประกอบกิจการ ได้จากการขอรับบริจาคจากบุคคลทั่วไป และคณะกรรมการของมูลนิธิ โดยมีหลักการบริหารการดำเนินงานที่โปร่งใส สุจริต ยุติธรรม โดยประธานกรรมการมูลนิธิมาจากการคัดเลือกของประชาชนในพื้นที่ ลงคะแนนเสียงคัดเลือกมา จำนวน 1 คน เพื่อดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการบริหารมูลนิธิ และประธานกรรมการจะดำเนินการแต่งตั้งรองประธานคณะกรรมการ และคณะกรรมการ ในแต่ละด้าน ตามความเหมาะสม โดยรวมคณะกรรมการบริหารแล้ว ประมาณ 30 – 35 คน และการดำเนินงานของมูลนิธิ จะไม่มีการยุ่งเกี่ยวกับด้านการเมือง

2 บอกเล่าถึงความเป็นมาของการขับเคลื่อนคุณธรรมองค์กร จากอดีตถึงปัจจุบัน

จากการดำเนินการกิจของมูลนิธิมาเป็นเวลา 37 ปี เริ่มต้นด้วยการร่วมกันคิด ร่วมกันสร้างของคบหบดีเชื้อสายจีนในเมืองร้อยเอ็ด ร่วมกันคิดทำกิจกรรมความดีแก่ชุมชน โดยการอบรมคุณธรรมเป็นหลัก (เต็กกะ) กลุ่มเล็กๆ โดยมีที่ตั้งศาลเจ้าเป็นที่ร่วมกิจกรรม เมื่อ

สมาชิกเพิ่มมากขึ้น จึงเปลี่ยนพื้นที่มาที่มูลนิธิในปัจจุบัน โดยการรับบริจาคซื้อที่ดิน มีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารมูลนิธิ เมื่อมีกิจกรรมเพิ่มมากขึ้น กลุ่มเป้าหมายเพิ่มมากขึ้น จึงจัดกิจกรรมตามปฏิทินสากลเป็นแนวทางปฏิบัติ

3) ปัญหาที่อยากแก้ ความดีที่อยากทำ

(3.1) ปัญหาที่อยากแก้

ปัญหาการสรรหาผู้นำ หรือผู้เป็นประธานคณะกรรมการบริหารมูลนิธิ ที่ไม่มีผู้อยากเสนอตัวมาเป็นประธาน แม้จะแก้ปัญหาโดยการพิจารณาหาผู้ที่มีคุณสมบัติ ทาบตาม ให้มานั่งในตำแหน่งดังกล่าว การประชุมคณะกรรมการลดน้อยลง ไม่ครบองค์ประชุม เนื่องจากทุกคนต่างมีภารกิจ และธุรกิจส่วนตัว ทำให้การประชุมไม่มีความคืบหน้าเท่าที่ควร

ขาดสมาชิกที่จะดำเนินการขับเคลื่อนงานของมูลนิธิ เนื่องจากคนรุ่นใหม่ไม่ค่อยให้ความสำคัญ ในเรื่องประเพณีเท่าที่ควร ทำให้ขาดกลุ่มเยาวชนเครือข่าย จึงอยากให้มีการอบรมปลูกฝังคุณธรรม และแนวปฏิบัติให้กับคนรุ่นใหม่ ได้สืบทอด ต่อไป

(3.2) ความดีที่อยากทำ คือรักษาขนบธรรมเนียม สืบสานปณิธานการทำกิจกรรม ความดีให้คงอยู่ต่อไป และมีกลุ่มเยาวชน คนรุ่นใหม่ มีการสืบสานต่อเนื่อง ต่อไป

4) กระบวนการ

(4.1) มีการประชาสัมพันธ์ปากต่อปาก

(4.2) มีการประชาสัมพันธ์ รถประชาสัมพันธ์ /ป้ายประชาสัมพันธ์ สื่อ ทุกแขนง

(4.3) แจกหนังสือเวียน

(4.4) มีการประชุมคณะกรรมการบริหารมูลนิธิ ทุกกิจกรรม โดยใช้มติของคณะกรรมการ

กรรมการ

(4.5) กำหนดปฏิทินการปฏิบัติงาน

5. การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

(5.1) เกิดแรงศรัทธาในองค์กร ความเชื่อมั่นของคณะกรรมการ และเกิดความสุขแก่ผู้ให้และผู้รับ

(5.2) จากการดำเนินงานจากอดีต มาถึงปัจจุบัน เปลี่ยนแปลงอาคาร สถานที่เพื่อรองรับแรงศรัทธาของสมาชิกในพื้นที่

(5.3) องค์กรได้รับการยอมรับ และความเชื่อมั่นจากบุคคลภายนอก ในการกระทำความดี

(5.4) เกิดความภาคภูมิใจ จากการทำความดี

(5.5) องค์กรเกิดความเข้มแข็ง เกิดความเสียสละ มีจิตอาสา

6) บทเรียนที่ได้รับ

(6.1) เกิดความสุขทางใจของคณะกรรมการบริหารมูลนิธิ

(6.2) ให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือทุกภาคส่วน

(6.3) องค์กรได้รับการยอมรับจากคนในสังคม

(6.4) ผู้มารับบริการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

(6.5) สร้างระเบียบวินัย ความพอเพียง ให้กับผู้มารับบริการ และเกิดความพึงพอใจ

(6.6) คณะกรรมการบริหารมูลนิธิ มีความพอเพียง มีวินัย สุจริต และมีจิตอาสา

(6.7) มีคุณธรรมนำการพัฒนา

7) ข้อเสนอต่อการขยายผล ในอนาคต

(7.1) ปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณี ให้มีความมั่นคง ต่อเนื่อง

(7.2) มองหาคนรุ่นใหม่ ให้มารักษาสืบทอด ขนบธรรมเนียมประเพณี

6. ข้อมูลองค์กรส่งเสริมคุณธรรมในจังหวัดร้อยเอ็ด

รวม 31 แห่ง ประกอบไปด้วย

6.1	สถานศึกษา	8 แห่ง
6.2	ชุมชน/ท้องถิ่น	10 แห่ง
6.3	องค์กรทางศาสนา	9 แห่ง
6.4	องค์กรภาครัฐ	2 แห่ง
6.5	องค์กรสาธารณประโยชน์	2 แห่ง

6.1 สถานศึกษา จำนวน 8 แห่งประกอบไปด้วย

6.1.1 โรงเรียนขี้เหล็กพิทยาคม อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด

ข้อมูลติดต่อ: อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด รหัสไปรษณีย์ 45160
โทรศัพท์ 089 573 4184

จุดเด่นสำคัญ: นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 พระราชทาน มาใช้เป็นแนวทางหลักในการดำเนินโครงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของการเชื่อมโยงความร่วมมือระหว่าง สถาบันการศึกษา สถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันทางศาสนา ให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะ และเจตคติ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างสมดุล และยั่งยืน ได้รับรางวัลสถานศึกษาพอเพียง ในปี พ.ศ.2552 และรางวัลโรงเรียนพอเพียง ท้องถิ่นต้นแบบในปี พ.ศ. 2560

6.1.2 โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด

ข้อมูลติดต่อ: 109 หมู่ 7 ตำบลโพธิ์สัย อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด
รหัสไปรษณีย์ 45280 โทรศัพท์ 043 039834

จุดเด่นสำคัญ: ขับเคลื่อนด้านคุณธรรมและวิชาการจัดทำควบคู่กันไป โดยโรงเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรม โครงการต่างๆ เช่น โครงการโรงเรียนคุณธรรม มูลนิธิยุวสถิรคุณ โรงเรียนวิสุทธิชนนำ รุ่นที่ 7 โครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม โรงเรียนในกิจกรรมพัฒนาการคิดขั้นสูงทางคณิตศาสตร์ กระบวนการพัฒนาโรงเรียนใช้การประชุม ค้นหาครู บุคลากร และนักเรียนที่มีจิตอาสา จัดตั้งเป็นกลุ่มหรือชมรมที่มีแนวคิดเดียวกัน ร่วมกันระบุนปัญหาที่ต้องแก้ไข วิธีการแก้ไขปัญหา แบ่งหน้าที่ ดำเนินการ ประเมินผล และรายงานการดำเนินงานของแต่ละกลุ่ม ชมรม ผลที่เกิดขึ้นคือนักเรียนมีความรับผิดชอบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น ครูและบุคลากรเป็นที่รักและเคารพของนักเรียนมากขึ้น

6.1.3 โรงเรียนเชิงขวัญพิทยาคม อำเภอเชิงขวัญ จังหวัดร้อยเอ็ด

ข้อมูลติดต่อ: หมู่ที่ 2 ตำบลเชิงขวัญ อำเภอเชิงขวัญ จังหวัดร้อยเอ็ด รหัสไปรษณีย์ 45000 โทรศัพท์ 043-509092 โทรสาร 043-509092 เว็บไซต์ <http://http://chkp101.net/>

จุดเด่นสำคัญ: เป็นศูนย์การเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เริ่มตั้งแต่ นำหลักคิดจัดทำหลักสูตรของโรงเรียน สู่แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ครูนำไปสอนนักเรียน เพื่อออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อสร้างอุปนิสัยความพอเพียงให้แก่นักเรียน ตามหลักคิดที่ว่า “เต็มรักให้ศิษย์ เต็มหลักคิดพอเพียง” ซึ่งมีการดำเนินงานมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2550 ส่งผลให้ผู้บริหาร ครู บุคลากรในโรงเรียน และนักเรียนมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม มีคุณธรรม จริยธรรม อยู่แบบพอเพียงและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ชุมชน

ผู้ประสานงาน: นายประวีณ เชิงสะอาด ผู้อำนวยการโรงเรียนเชิงขวัญพิทยาคม โทรศัพท์ 095-609 3845 อีเมล praween.ard@gmail.com

6.1.4 โรงเรียนธรรมจารินิวาส อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

ข้อมูลติดต่อ: เลขที่ 147 หมู่ 1 ตำบลแคนใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด รหัสไปรษณีย์ 45000

จุดเด่นสำคัญ: ผลงานที่ส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมที่ชัดเจนของโรงเรียน คือ โครง

งานแต่งให้งามตามระเบียบ วัตถุประสงค์ของโครงการ คือ แก้ปัญหาการไว้ทรงผมและแต่งกายไม่ถูกระเบียบของนักเรียน โดยทางโรงเรียนจัดให้มีร้านตัดผมโดยให้นักเรียนเป็นช่างตัดผม บริการตัดผมให้กับนักเรียนที่ไว้ทรงผมไม่ถูกระเบียบ ผลปรากฏว่านักเรียนที่เป็นช่างตัดผมมีความชำนาญในการตัดผม สามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้ไปประกอบอาชีพได้ และผู้มารับบริการตัดผม คือ ผู้ปกครองและนักเรียนก็มีทรงผมถูกระเบียบของโรงเรียนในเวลาเดียวกัน

ผู้ประสานงาน นายเดชา สังขมณี โทรศัพท์ 084 827 7547

6.1.5 โรงเรียนบ้านสระบัว อำเภอปทุมรัตต์ จังหวัดร้อยเอ็ด

ข้อมูลติดต่อ: หมู่ที่ 15 บ้านบ้านสระบัว ตำบลสระบัว อำเภอปทุมรัตต์ จังหวัดร้อยเอ็ด รหัสไปรษณีย์ 45190 โทรศัพท์ 043 664 228

จุดเด่นสำคัญ: น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาตนเองและสร้างการเรียนรู้ โดยบุคลากรทุกฝ่ายร่วมกันวางแผนการดำเนินงาน กำหนดหลักสูตร และจัดทำหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ เพื่อให้นักเรียนทุกระดับชั้นได้เรียนรู้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2556 และสามารถนำไปขยายผลต่อกับผู้ปกครอง และชุมชนให้รู้หลักในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

โรงเรียนได้รับคัดเลือกให้เป็นสถานศึกษาแบบอย่างการจัดการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประจำปี 2556 (สถานศึกษาพอเพียง 2556) และได้รับการรับรองมาตรฐานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ระดับทอง ปี 2556 ผ่านการประเมินและรับรองจาก สมศ.(รอบสาม) ในระดับดี รวมทั้งได้รับคัดเลือกเป็นโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนดีประจำตำบลที่ยั่งยืน

6.1.6 โรงเรียนบ้านหนองแวงหนองหัวคน อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

ข้อมูลติดต่อ: เลขที่ 180 หมู่ที่ 7 ตำบลหนองผือ อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด รหัสไปรษณีย์ 45180 โทรศัพท์ 086-241 5090 อีเมล: wkschool52@gmail.com เว็บไซต์: www.nongwaengnonghuakhon.ob.tc

จุดเด่นสำคัญ: โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมปลูกฝังคุณธรรมร่วมกันระหว่างโรงเรียน

และชุมชนอย่างต่อเนื่อง กิจกรรมโดดเด่น คือ “กิจกรรมไขความดี” เป็นแนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติตนของนักเรียนในเรื่องคุณธรรม โดยใช้กระบวนการทางความเชื่อของท้องถิ่นและทางศาสนา คือการอธิษฐานจิตเสี่ยงทายการตกไขความดีนำสู่การปฏิบัติตนเป็นคนดีอย่างมุ่งมั่น ตั้งใจและอดทน เพื่อเป้าหมาย คือการเป็นคนที่มีคุณธรรม เป็นคนดีของสังคม และในปีการศึกษา 2560 โรงเรียนบ้านหนองแขงหนองหัวคน ได้รับการคัดเลือกให้เป็นโรงเรียนคุณธรรม ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

ผู้ประสานงาน: นายทรงศักดิ์ พนมเขต ผู้อำนวยการโรงเรียน โทรศัพท์ 086 241 5090 อีเมล wkschool52@gmail.com

6.1.7 โรงเรียนบ้านเหล่าแถมดงกลาง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

ข้อมูลติดต่อ: หมู่ที่ 1 บ้านบ้านตลาดค้อ ตำบลเกาะแก้ว อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด รหัสไปรษณีย์ 45120 โทรศัพท์ 043 556 154

จุดเด่นสำคัญ: ดำเนินงานโครงการคุณธรรม “สมาธิสร้างได้ด้วยดอกไม้ประดิษฐ์” โดยมีจุดประสงค์ให้นักเรียนประดิษฐ์ดอกไม้จากเศษวัสดุ จากกระดาษขุ่น เพื่อนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยผลจากการดำเนินโครงการ พบว่านักเรียนมีสมาธิดีขึ้น และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ มีความรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้การเรียนดีขึ้นด้วย

โครงการงานคุณธรรม “สมาธิสร้างได้ด้วยดอกไม้ประดิษฐ์” ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 จากมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด และรางวัลเหรียญทองโครงการคุณธรรมงานศิลปหัตถกรรม ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3

ผู้ประสานงาน: นางวิมลรัตน์ อาษาศึก โทรศัพท์ 084 428 4353

6.1.8 องค์การนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

ข้อมูลติดต่อ: มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด 13 หมู่ 12 ถนนร้อยเอ็ด-โพนทอง ตำบลเกาะแก้ว อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด รหัสไปรษณีย์ 45120 โทรศัพท์ 043 556 001-8 โทรสาร 043 556 009

จุดเด่นสำคัญ: องค์การนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด เป็นองค์กรที่เป็นศูนย์กลางในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของนักศึกษา งานจิตอาสาในการบริการหรือช่วยเหลือประชาชน เป็นสื่อกลางในการติดต่อประสานงานในการทำกิจกรรมระหว่างนักศึกษา

กับมหาวิทยาลัย โดยมีคณะกรรมการสโมสรนักศึกษา ซึ่งได้มาด้วยการเลือกตั้ง และรับการแต่งตั้งจากมหาวิทยาลัยให้ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวาระ 1 ปี ทำหน้าที่บริหารงาน

6.2 ชุมชน/ท้องถิ่น จำนวน 10 แห่ง

6.2.1 บ้านกุดแซ่ หมู่ที่ 2 และ 12 ตำบลนางาม อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

ข้อมูลติดต่อ: บ้านกุดแซ่ หมู่ที่ 2 และ 12 ตำบลนางาม อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด รหัสไปรษณีย์ 45120

จุดเด่นสำคัญ: พื้นที่ศึกษาดูงานการจัดการจัดงานศพปลอดเหล้า และมีการดำเนินงานกองทุนสวัสดิการชุมชนที่เข้มแข็ง

ผู้ประสานงาน

1. นายสุชชา นำบัณฑิต	ประธาน	โทรศัพท์ 082 301 8322
2. นางสมศรี วารินทร์	รองประธาน	โทรศัพท์ 098 150 0499

6.2.2 บ้านโนนชัยศรี ตำบลโนนชัยศรี อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด

ข้อมูลติดต่อ: ตำบลโนนชัยศรี อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด รหัสไปรษณีย์ 45110

จุดเด่นสำคัญ: ชุมชนคุณธรรมบ้านโนนชัยศรี สามารถนำสิ่งที่เข้มแข็งที่มีอยู่ในชุมชนมาสร้างประโยชน์ และร่วมกันพัฒนาชุมชนในหลายเรื่อง เช่น กลุ่มคนรุ่นใหม่ที่กำลังกลับมาพัฒนาหมู่บ้าน กลุ่มต่างๆในชุมชน ประเพณีวัฒนธรรม

ผู้ประสานงาน: นายเวียงสงค์ มณี ผู้ใหญ่บ้าน โทรศัพท์ 084 787 2159

6.2.3 บ้านนาใหญ่ หมู่ 1 ตำบลนาใหญ่ อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

ข้อมูลติดต่อ: บ้านนาใหญ่ หมู่ที่ 1 ตำบลนาใหญ่ อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด รหัสไปรษณีย์ 45130

จุดเด่นสำคัญ: กลุ่มจิตอาสาที่ร่วมกันดูแลป่าชุมชนของตำบลนาใหญ่มาย่างต่อเนื่อง

ผู้ประสานงาน: นายชาย ทองมี กำนันตำบลนาใหญ่ โทรศัพท์ 087 220 3435

6.2.4 บ้านสว่าง ตำบลสว่าง อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดร้อยเอ็ด

ข้อมูลติดต่อ: บ้านสว่าง ตำบลสว่าง อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดร้อยเอ็ด รหัสไปรษณีย์ 45110

จุดเด่นสำคัญ: ชุมชนคุณธรรมบ้านสว่างขับเคลื่อนในรูปแบบของคณะกรรมการพัฒนาคุณธรรมชุมชนบ้านสว่าง จำนวน 43 คน จาก 4 หน่วยงาน ประกอบด้วย อบต.สว่าง กศน. ตำบลสว่าง รพ.สต.สว่าง สภ.สว่าง และ 5 เครือข่ายที่สำคัญ คือ 1) ประชาชนชาวบ้าน 2) องค์กรชุมชน 3) เครือข่ายทุกระดับที่แกนนำประสานมาร่วมพัฒนาตั้งแต่ระดับหมู่บ้าน จนถึงระดับประเทศ 4) ลูกหลานที่ไปทำงานต่างถิ่น 5) มีผู้ประสานงานกับ ภาครัฐ ภาคเอกชน เครือข่าย ทั้งในพื้นที่และนอกพื้นที่ ตั้งแต่ระดับอำเภอ จังหวัด ประเทศ

ผู้ประสานงาน

1. นายพยนต์ ปัญญาภา ประธาน โทรศัพท์ 081 976 4945
2. นายเข้มชาติ เจาะจง รองประธาน โทรศัพท์ 094 092 7403
3. นายอรุณ ดิรักษา รองประธาน โทรศัพท์ 081 059 7985
4. นายจตุพล คำแดงไสย์ กรรมการและเลขานุการ โทรศัพท์ 085 462 6507

6.2.5 บ้านหนองบัว ตำบลหนองบัว อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด

ข้อมูลติดต่อ: ตำบลหนองบัว อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด รหัสไปรษณีย์ 45160

จุดเด่นสำคัญ: ชุมชนคุณธรรมที่สร้างวินัยการออมในรูปแบบของร้านค้าชุมชน

ผู้ประสานงาน:

1. พระครูปริยัติสุทธิคุณ เจ้าอาวาสวัดบูรพาหนองบัว โทรศัพท์ 093 513 8200
2. นางบัวทอง พิมพ์สุข ผู้ใหญ่บ้าน โทรศัพท์ 084 390 8334

6.2.6 ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนตำบลโหรา อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด

ข้อมูลติดต่อ: ตำบลโหรา อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด รหัสไปรษณีย์ 45160 โทรศัพท์ 043 501 585

จุดเด่นสำคัญ: ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนตำบลโหรา เกิดจากแนวคิดของสมาชิก

อบต./อสม.ผู้ใหญ่บ้าน และเยาวชนแกนนำในหมู่บ้าน ในการแก้ไขปัญหา ครอบครัวในชุมชน ด้วยการทำกิจกรรมด้านครอบครัว และต่อมาได้รับการสนับสนุนจากพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดร้อยเอ็ด ยกกระดับเป็นศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนจนถึงปัจจุบัน การดำเนินงานที่ ต่อเนื่องทำให้ปัญหาการทะเลาะวิวาท ปัญหาความรุนแรงในตำบลลดลง วัดได้จากจำนวนของการร้องเรียนที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบลลดลง ทำให้ชุมชนสงบมากขึ้น คณะทำงานได้รับการเชื่อถือและยอมรับ

6.2.7 ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนตำบลสว่าง อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดร้อยเอ็ด

ข้อมูลติดต่อ: ตำบลสว่าง อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดร้อยเอ็ด รหัสไปรษณีย์ 45110

โทรศัพท์ 043 660 673-4

จุดเด่นสำคัญ: ศูนย์พัฒนาครอบครัวตำบลสว่าง อำเภอโพธิ์ทอง มีคณะทำงานที่เข้มแข็ง ประกอบไปด้วยข้าราชการบ้านาญมากกว่า 40 % ทำให้สะดวกในการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐ และคณะทำงานมีความรู้ด้านกฎหมาย มีความเชื่อถือในสังคม แกนนำและคณะทำงานมีทุนทางสังคมในชุมชนสูงจึงมีเครือข่ายที่พร้อมทำงานด้วย

6.2.8 ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนตำบลสะอาดสมบูรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

ข้อมูลติดต่อ: ตำบลสะอาดสมบูรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด รหัสไปรษณีย์

45000 โทรศัพท์ 043 544 477

จุดเด่นสำคัญ: เป็นการรวมกลุ่มของคณะทำงานมาจากตัวแทนของ 16 หมู่บ้าน ส่วนราชการในพื้นที่ อาสาสมัคร พระและปราชญ์ชุมชน โดยมุ่งแก้ไขปัญหาคอครอบครัวตามแนวทางการพัฒนา บวร โดยมีภารกิจเก็บข้อมูลและใช้กิจกรรมเป็นตัวขับเคลื่อนแก้ไขปัญหาตามข้อมูลหรือตามบริบทของปัญหา สร้างความต่อเนื่องด้าน องค์ความรู้ในการทำงานพัฒนาชุมชนด้วยการถ่ายทอดความรู้ของคณะทำงานจากรุ่นสู่รุ่น และมีวิทยากรครอบครัวในระดับตำบลให้ความรู้ในพื้นที่ รวมทั้งมีทีมอาสาสมัครพร้อมลงพื้นที่ตลอด 24 ชั่วโมง

6.2.9 สภาเด็กและเยาวชนเทศบาลตำบลเมืองสรวง อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด

ข้อมูลติดต่อ: ตำบลเมืองสรวง อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด รหัสไปรษณีย์

45220 โทรศัพท์ 043 597 069 โทรสาร 043 597 102

จุดเด่นสำคัญ: คณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนตำบลเมืองสรวงมีการดำเนินงานที่เข้มแข็ง สามารถช่วยลดปัญหายาเสพติด และความรุนแรงของเด็กและเยาวชนในชุมชน รวมทั้งสร้างการยอมรับจากโรงเรียนและผู้ปกครอง โดยในปี 2560 ได้รับรางวัลเครือข่ายวัฒนธรรมด้านการส่งเสริมคุณธรรมใน 4 ด้าน พอเพียง มีวินัยสุจริต จิตอาสา จากนายสุชาติ วิฑูรย์ ผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด

6.2.10 องค์การบริหารส่วนตำบลชีเหล็ก อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด

ข้อมูลติดต่อ: ตำบลชีเหล็ก อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด รหัสไปรษณีย์ 45160 โทรศัพท์ 043-501 759

จุดเด่นสำคัญ: พัฒนาชุมชนด้วยพลังของจิตอาสา และเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม ประเด็นการพัฒนาโดดเด่นในเรื่องการทำโครงการบริหารจัดการขยะโดยชุมชน

6.3 องค์การทางศาสนา จำนวน 9 แห่ง

6.3.1 มัสยิดปากีสถาน มัมมะฮุลฮิยาะห์ ร้อยเอ็ด

ข้อมูลติดต่อ: มัสยิดปากีสถาน มัมมะฮุลฮิยาะห์ ร้อยเอ็ด เลขที่ 18 ถนนปัทมา นนท์ อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด รหัสไปรษณีย์ 45000

จุดเด่นสำคัญ: เผยแพร่คำสอนศาสนาอิสลาม และดำเนินงานร่วมกับส่วนราชการ วัด คริสตจักร และชุมชน ทั้งที่เป็นมุสลิมและชุมชนที่มีใช้มุสลิม

ผู้ประสานงาน: นายวันชัย วงษ์ประเสริฐ ผู้แทนศาสนาอิสลาม มัสยิดปากีสถาน มัมมะฮุลฮิยาะห์ร้อยเอ็ด

6.3.2 ยูวพุทธิกสมาคมร้อยเอ็ด

ข้อมูลติดต่อ: ยูวพุทธิกสมาคมร้อยเอ็ด อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด รหัสไปรษณีย์ 45000

จุดเด่นสำคัญ: องค์การเอกชนที่จัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินการส่งเสริมคุณธรรมความดีให้กับพุทธศาสนิกชนในจังหวัดร้อยเอ็ด โดยเป็นการรวมตัวกันของสมาชิกที่เป็นข้าราชการ บำนาญ และประชาชนผู้ประพฤติปฏิบัติดีในพระพุทธศาสนา

ผู้ประสานงาน: นายธีระพงษ์ จันทะวงษ์ ตำบลนิเวศน์ อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด
โทรศัพท์ 095 576 5328

6.3.3 วัดบ้านเปลือยใหญ่

ข้อมูลติดต่อ: เลขที่ 119 บ้านเปลือยใหญ่ หมู่ที่ 9 ตำบลรอบเมือง อำเภอเมือง
จังหวัดร้อยเอ็ด รหัสไปรษณีย์ 45000

จุดเด่นสำคัญ: วัดบ้านเปลือยใหญ่เป็นศูนย์กลางของคณะสงฆ์มหานิกายของจังหวัด
ร้อยเอ็ด กระบวนการพัฒนาชุมชนเน้นจัดกิจกรรมให้ชุมชนบ้านเปลือยใหญ่เข้ามามีส่วน
ร่วม มีการรณรงค์ให้ประชาชนในชุมชนลด ละ เลิก อบายมุข และเน้นให้มีจิตอาสาในการ
พัฒนาหมู่บ้าน

6.3.4 วัดบ้านห้วยหลิม (โสภณวิหาร)

ข้อมูลติดต่อ: เลขที่ 104 หมู่ที่ 3 บ้านห้วยหลิม ตำบลมะขาม อำเภอทุ่งเขาหลวง
จังหวัดร้อยเอ็ด รหัสไปรษณีย์ 45170

จุดเด่นสำคัญ: นำวัฒนธรรมประเพณีของชาวอีสานตามฮีต 12 คอง 14 มาปรับใช้
ในการส่งเสริมชุมชนคุณธรรม ขับเคลื่อนด้วยพลัง บวร (บ้าน วัด โรงเรียน) ปลุกฝังเยาวชน
ให้เป็นจิตอาสา การเสียสละ และผลจากการทำงานร่วมกันในหลายภาคส่วนทำให้วัดบ้าน
ห้วยหลิม (โสภณวิหาร) เป็นวัดที่พุทธศาสนิกชนมาร่วมทำบุญมากที่สุดในเขตอำเภอทุ่งเขา
หลวง จังหวัดร้อยเอ็ด และได้รับคัดเลือกเป็นชุมชนคุณธรรมขับเคลื่อนด้วยพลัง บวร ต้นแบบ

ผู้ประสานงาน: นางสาวสุพัตรา ก้านจันทร์ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดร้อยเอ็ด
โทรศัพท์ 092-2508576

6.3.5 วัดบ้านอ้น

ข้อมูลติดต่อ: บ้านอ้น หมู่ที่ 5 ตำบลดงลาน อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด รหัส
ไปรษณีย์ 45000

จุดเด่นสำคัญ: จัดอบรมพระพุทธศาสนา และตั้งมูลนิธิต่างๆเพื่อประชาชนผู้ยากไร้
หรือประสบภัยพิบัติ

6.3.6 วัดบึงพระลานชัย

ข้อมูลติดต่อ: เลขที่ 116 ถนนประชาธรรมรักษ์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด รหัสไปรษณีย์ 45000

จุดเด่นสำคัญ: จัดกิจกรรมวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เน้นให้เยาวชนเข้าวัดปฏิบัติศึกษาพระธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนา จัดตั้งสำนักศาสนศึกษาเรียนนักธรรมและบาลี จัดตั้งโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เพื่อให้เยาวชนเข้ามาบวชเรียน เทศนาธรรมสั่งสอนประชาชนในวันพระตลอดปี จัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมพระนักเทศน์ประจำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

6.3.7 วัดโพธิการาม

ข้อมูลติดต่อ: บ้านโพธิ์น้อย ตำบลโพหนอง อำเภอปทุมรัตต์ จังหวัดร้อยเอ็ด รหัสไปรษณีย์ 45190

จุดเด่นสำคัญ: วัดโพธิการาม เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชนทั้งในด้านการส่งเสริมคุณธรรม และการพัฒนาชุมชน รวมถึงการเป็นศูนย์ดิจิทัลของชุมชน

ผู้ประสานงาน: พระครูโพธิวิริคุณ วัดโพธิการาม โทรศัพท์ 081 297 4226

6.3.8 วัดวิมลนิวาส

ข้อมูลติดต่อ: เลขที่ 82 หมู่ที่ 3 บ้านหนองแก ตำบลเหนือเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด รหัสไปรษณีย์ 45000 โทรศัพท์ 043 514 337

จุดเด่นสำคัญ: จัดโครงการพัฒนาจิตพิชิตใจตนเอง ซึ่งเป็นโครงการฝึกอบรมสมาธิให้กับเด็กนักเรียน

6.3.9 วัดหนองโฌงบูรพาาราม

ข้อมูลติดต่อ: เลขที่ 99 หมู่ที่ 15 บ้านอ่างทอง ตำบลรอบเมือง อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด รหัสไปรษณีย์ 45210

จุดเด่นสำคัญ: จัดกิจกรรม“โครงการค่ายพุทธธรรม” ซึ่งเป็นค่ายอบรมให้กับเยาวชนในสถานศึกษา รวมทั้งหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน

6.4 องค์กรภาครัฐ จำนวน 2 แห่ง

6.4.1 ชมรมดีเจทีเอ็ม (DJ TEEN) สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดร้อยเอ็ด

ข้อมูลติดต่อ: สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดร้อยเอ็ด ศาลากลางจังหวัดร้อยเอ็ด ถนนเทวภิบาล ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด รหัสไปรษณีย์ 45000 โทรศัพท์ 043 511 996 โทรสาร 043 511 993

จุดเด่นสำคัญ: ชมรมดีเจทีเอ็ม (DJ TEEN) สนับสนุนโดยสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดร้อยเอ็ด มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนให้เกิด พื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็กและเยาวชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น และการขับเคลื่อนตามยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นในระดับจังหวัด ด้วยการจัดกิจกรรมและจัดฝึกอบรมให้กับเด็กและเยาวชนให้เป็นนักสื่อสารและนักกิจกรรม

6.4.2 สำนักงาน กศน.จังหวัดร้อยเอ็ด

ข้อมูลติดต่อ: 326 เทวภิบาล ซอย 13 ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด รหัสไปรษณีย์ 45000 โทรศัพท์ 043 511 199 โทรสาร 043 513 010

จุดเด่นสำคัญ: ตั้งศูนย์การเรียนรู้สถานศึกษาคุณธรรม เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ และเป็นการสร้าง และพัฒนาเครือข่ายให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ได้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้สถานศึกษาคุณธรรมครบทั้ง 20 กศน.อำเภอ

ผู้ประสานงาน: ว่าที่ร้อยตรีหญิงอุษุกร อรุณจรัสแสง นักวิชาการศึกษา สำนักงาน กศน.จังหวัดร้อยเอ็ด โทรศัพท์ 043 511 199, 094 8742998

6.5 องค์กรสาธารณประโยชน์ จำนวน 2 แห่ง

6.5.1 มูลนิธิภักดีสรปัญญาพล

ข้อมูลติดต่อ: ตำบลกลาง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด รหัสไปรษณีย์ 45120

จุดเด่นสำคัญ: เผยแพร่หลักธรรมมะ ส่งเสริมงานอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และงานสาธารณประโยชน์

ผู้ประสานงาน: อาจารย์นิติพงษ์ สันทธร เลขานุการมูลนิธิ โทรศัพท์ 086 223 3296, 098 580 4850

6.5.2 มูลนิธิร้อยเอ็ดการกุศล อีกลัดเชียงตุง

ข้อมูลติดต่อ: 33 ถนนเพลินจิต ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด รหัสไปรษณีย์ 45000 โทรศัพท์ 043 511 501

จุดเด่นสำคัญ: องค์กรการกุศลที่เป็นศูนย์รวมของการบริจาคทานแก่ผู้ยากไร้ การเทกระจาคต กินเจ ล้างป่าช้า ตลอดจนการช่วยเหลือกิจกรรมต่างๆ ทั้งในจังหวัด และต่างจังหวัด โดยไม่ได้หวังสิ่งตอบแทน

หนังสือองค์ความรู้ชุด

องค์กรส่งเสริมคุณธรรม: จังหวัดร้อยเอ็ด

ที่ปรึกษา

นายสิน สือสวน ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม

นายสุทธิพงศ์ ชาญชฎานนท์ รองผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม

คณะทำงานประสานงาน

1. คณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดร้อยเอ็ด
2. คณะทำงานขับเคลื่อนคุณธรรมจังหวัดร้อยเอ็ด
3. สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดร้อยเอ็ด
 - นายสงัด หงส์พันธ์ นักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการ
3. สภาองค์กรชุมชนจังหวัดร้อยเอ็ด
 - นายศรายุทธ อันทะไชย์ นายกสมาคมสภาองค์กรชุมชนจังหวัดร้อยเอ็ด
4. องค์กรส่งเสริมคุณธรรมในจังหวัดร้อยเอ็ด 31 องค์กร

กองบรรณาธิการ

ศูนย์คุณธรรม(องค์การมหาชน)

1. นายยงจิรายุ อุปเสน ผู้จัดการฝ่ายปฏิบัติการ
2. นายประมวล บุญมา หัวหน้ากลุ่มงานสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ
3. นางสาวธัญลักษณ์ ศรีสง่า หัวหน้ากลุ่มงานนวัตกรรมองค์ความรู้เพื่อสร้างสังคมคุณธรรม
4. นายดิณณพัชช์ พูลพิพัฒน์ นักวิชาการส่งเสริมคุณธรรม
5. นางสาวพัลลภา ฉัตรทอง นักวิชาการส่งเสริมคุณธรรม
6. นายบุญญานนท์ ศรีโท นักวิชาการส่งเสริมคุณธรรม
7. นางสาวกิติญา สุขประเสริฐ นักวิชาการส่งเสริมคุณธรรม
8. นางสาวกมลวรรณ จันคำสี เจ้าหน้าที่โครงการ

ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)

เลขที่ 69 อาคารวิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล(CMMU)
ชั้น 16-17 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ 0-2644-9900 โทรสาร 0-2644-4901